"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Suvalstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitomi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 27 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 5 d. LIEPOS (July), 1907 m. Metas XVI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

REVOLIUCIJA MASKOLIJOJ.

Išvaikius dumą, vejk visos partijos turėjo susirinkimus: atlaikė jos socijalistų partija, konservatyvai žemiečiai, kuriuos randas tikisi padaryti savo partija, atsvėrimui apozicijos, todėl pasirupino teip rinkimus sutaisyti, kad peireitų daugiausiai žemiečių kandidatų. Ne tas vienok svarbiu yra, ar ateinančioj dumoj bus dauguma rando kandidatų, bet tas, ar rinkimų rando sutaisyta tvarka ir pati trečioji duma ar užganėdys žmones. Nors trečiojoj dumoj ir visi butų rando šalininkai, tai dar randas sto negali turėti didelės naudos, jeigu tokia duma neužganėdys žmonių. Tąsyk žmonės teipjau tos prieš dumą, kaip dabar stoja prieš caro ir biurokratijos sauvaliją; kaip dabar žmones priešinasi randui, teip paskui priešysis ir dumos užgirtoms tiesoms, jeigu ji ne atsakys žmonių geismams.

Socijalistai išleido atsišaukimus žmonis, į kareivius, net į urėdninkus, kuriuose kaltę už išvaikytą dumos sumeta ant sprando randui: atsišaukimuose pasakyta, jog Stolypin todėl antrają dumą išvaikė, kad ji stojo už žmonių reikalus. Ir kadėtai už išvaikymą dumos apkaltino randą ir net toliau savo programan įveda reikalauti Maskolijai tikros konstitucijonališkos rėdos, dumos paremtos ant visuotino balsavimo, teipgi išdalinimo žemės jos neturintiems bet norintiems ją apdirbti.

Žemiečiai gi, taigi ateinanti rando partija, susideda iš dvarponių turinčių didelius žemės plotus. Je, žinoma, ne duoda nė kalbėti nie atėmimą nuo dvarponių žemės ir išdalinimą jos kaimiečiams. Taigi toji ateinanti rando partija priešinasi svarbiausiam žmonių reikalavimui. Jeigu ji ateinančioj dumoj įstengs atsverti kitas partijas ir neperleis svarbiausių žmonių reikalavimų, tai trečioji duma, nors ir labiausiai patiktų carui ir jo artymiausiems tarnams, bet ji neužganėdys žmonių ir per tai krašto nenuramys, kadangi iš tokios dumos naudą turėtų vien mažas skaitlius biurokratų ir dvarponių, savininkų didelių žemės plotų, kokių, kaip pats Stolypin dumoj pasakė, yra Maskolijoj tik 300000. Taigi mat randas stengiasi apginti reikalus vos 300000 dvarponių, o apie reikalus likusių 140 milijonų žmonių visai nesirupina.

Iš atėjusių į išvaikytąją dumą antai iš Lietuvos žmonių reikalavimų matyt, kad žmones ne nori per daug nuskriausti ir dvarponius, nes ir jiems sutinka palikti gana didelius plotus: Lietuvos žmonių reikalavimuose pasakyta, kad nuo dvarponių butų atimta tik žemė virš 500 desiatinų. Prancūzijoj antai, turbut, mažai yra dvarponių, o gal ir visai nėra turinčių daugiau kaip 500 desiatinų; dvarų turinčių didesnius plotus ir Vokietijoj yra labai mažai; tuom tarpu Maskolijoj toki dvarai priguli prie labai mažų. Caras turi jam priguliančios žemės 10 milijonų desiatinų, taigi jis traukia naudą iš didesnių žemės plotų negu visa Airija. To dar ne gana: caro šeimynai, apart to dar priguli 70 milijonų desiatinų, taigi daugiau negu visos Prancuzijos (be kolonijų) plotas. Taigi mat Maskolijoj vienam tik carui priguli daugiau žemės negu jos turi, drauge paimtos, Prancuzija ir Airija. Ne kiek mažiau priguli žemės stačiatikiškiems vienuolynams ir cerkvėms, nors popai ir vienuoliai gauna algas iš rando, taigi iš vargšų žmonių mokesčiais mokėtų pinigų. Daug yra ir dvarponių turinčių daugiau žemės negu neviena iš mažesnių vakarinės Europos viešpatysčių. Ir Lietuvoj ne truksta dvarponių sugrobusių didelius žemės plotus; antai Radvilai turi daugiau žemės negu visos Belgijos plotas, turinčios apie 7 milijonus gyventojų. Maskolijoj yra dvarai dar didesni. Taigi sanlygos čia telp nenormališkesnės, kad nemorališkesnių nieko kur, turbut, nėra. Pataisymo tų nenormališkųjų sanlygų ir reikalauja žmonės ir to reikalavimo nesustabdys nė jokia reakcija valdžios, nė prilankiausia valdžiai duma. Senojoj dumoj Stolypin, gindamas dvarponių žemę, juos perstatė civilizacijos ir kulturos palaikytojais ir platintojais, bet gaila, kad neišaiškino, kur jie tą kulturą, apšvietimą ir mokslą stengiasi palaikyti ir platinti ir kaip jie tą daro? Nesieksime toli, bet pažiurėkime tik į musų Lietuvos dvarponius, apžiojusius didelius žemės plotus; siekti į Maskoliją nera nė reikalo, nes ir Maskolijos didelių žemės plotų savininkai daro beveik tą patį, ką ir Lietuvos dvarponiai.

Savo laike Varšavos pirmeiviškiejie laikraščiai pagarsino, jog savininkė didelių dvarų Lenkijoj, Lietuvoj ir Mažrusijoj, Potockienė, per vienus metus užmokėjo Paryžiaus marškinių siuvyklai 75000 frankų; 200000 frankų Paryžiaus kailių krautuvei ir tiek jau moteriškų drabužių siuvyklai. Ką daro Patockienė, tą patį daro ir kitų turtingųjų dvarponių moterys: dvarponiai iščiulbia iš žemės didelius pinigus, o jų moterys juos išmėto svetimuose kraštuose ir Paryžiaus kromininkams turtus krauja, taigi prisideda prie pakėlimo kulturos svetimuose kraštuose, bet ne Maskolijoj. Didžturčių dvaruose, užimančiuose plotus kelių šimtų arba dešimčių tukstančių desiatinų žemės tankiausiai nėra nė vienos mokyklos nė lavinimui locnų darbininkų vaikų. Argi tokiu budu keliama kultura kokio nors krašto žmonių; argi tokiu budu pakeliamas apšvieimas? Iš teip besielgiančių dvarponių tauta nė jokios neturi sau naudos. Kartais, užėjus geram upui, Lietuvos dvarponiai paskiria kiek pinigų besimokinantiems augštesniųjų mokslų, bet paprastai jų stipendijos paskiriamos ne lietuviams tik lenkams. Antai netoli jieškant, surinkęs Lietuvoj turtus užžiurėtojas Zyplių dvaro, Kaminski, užrašė 80000 rublių studentų augštesniųjų mokslų stipendijoms, bet iš tų stipendijų gali naudotiesi tik lenkai, ne tie, kurių prakaitu pinigai surinkti. Kaip koks Lietuvos dvarponis užrašo kartais ne mažus pinigus Kriokavos mokslo akademijai, arba Galicijos muzejų palaikymui. Tas gerai, bet kokiu budu toki dvarponiai pakelia Lietuvos kulturą, kokiu budu jie prisideda prie gerovės savo gimtinio krašto, to, turbut, nė Stolypin nežino; jis, be abejonės, nežino nė kokiu budu kelia ir palaiko ir Maskolijos kulturą jos didelių žemės plotų savininkai, nors maskoliai žemės savininkai Maskolijoj visgi arčiau stovi savo krašto žmonių negu tokių jau žemės plotų savininkai Mažrusijoj, Lietuvoj arba Baltgudijoj. Paskutiniems laimė gimtinio krašto, jos žmonių reikalai mažai apeina, jie todėl arba didina turtus prncuzų, italijonų, Prancuzijoj ar Italijoj mėtydami pinigus, arba juos apverčia palaikymui lenkystės, jos pakėlimui, bet ne pakėlimui tų kraštų, kur pinigai surinkti.

Ateinančios iš Maskolijos žinios parodo, kad caro viešpatystėj neramu. Išvaikius dumą, neramumo iš syk nebuvo matyt, dabar vienok jis vis aiškiau apsireiškia. Valdžios areštavimais stengiasi žmones nuraminti, bet tas išduoda visai priešingus vaisius. Reakcija visur gimdo didesnį pasipriešinimą. Apsirikę ant dumos, antai daugelyj apskričių Tulos gubernijoj sukilo jau kaimiečiai ir užpuldinėja ant dvarų, kadangi dvarponius laiko didžiausiais savo priešais. Kaimiečiai išplėšė dvarus ir buvusios dumos atstovo konservatyvų partijos, grafo Bobrinskio.

Dėl neramumo Maskolijoj, caras vėl rengiasi su visa savo šeimyna persikelti ant laivo ir jieškoti ramesnės vietos ant jurių. Jis plaukinės Finlandijos ir Švedijos pakrantėse. Pas jį ant laivo vėliau atkaks ir Stolypin. Manoma, kad caras vėl ant jurių susitiks su Vokietijos ciecoriu ir pas jį jieškos rodos, kaip geriausiai nuraminti Maskolijos žmones. Vokietijos ciecorius, žinoma, carui geros rodos ne suteiks, kadangi susidrutinimas Maskolijos jam visai negeistinas.

PRANCUZIJA.

Pietinių departamentų vyno augintojai dar vis nenusiramino, bet jie užsilaiko visgi gana ramiai. Vietoj sustreikavusių miestų ir valščių viršininkų randas buvo paskyręs savo kamisorius, bet ir tie, atkakę ant vietos, neilgai laukę, pristojo prie streiko. Randas buvo paskyręs rinkimus naujų miestų viršininkų, bet ir tas nepasisekė, kadangi rinkėjai atsisakė rinkti, jie teipgi sustreikavo. Priversti žmonis rinkti randas negali. Teisybė, parlamentas pritaria randui, bet to nepakanka: reikia, kad jam ir žmonės pritartų.

Bijodamas maištų, randas uždraudė šįmet kompanijoms keliauti į stebuklingas olas Lourdes.

TURKIJA.

Turkiškoj Armenijoj vėl užgimė maištai, prieš Turkijos valdžią iš naujo pasikėlė armeniečiai. Betliso gubernatorius, Ferid Bey, nugązdinimui pasikėlėlių, bandė parengti ramiai kaimuose gyvenančių armeniečių skerdynes, bet tuom užsitraukė įsikišimą svetimų viešpatyščių konsulių, kurie savo ambasadoriams pranešė apie gubernatoriaus parengtas žmonių skerdynes. Pareikalavus svetimų kraštų ambasadoriams, gubernatorius Ferid Bey likosi nuo vietos prašalintas.

Maskolija, norėdama sultanui padėti, ant Turkijos rubežiaus, daboti armeniečius, sutraukė daugiau kareivių.

IŠ LIETUVOS.

IŠ SENAPILĖS,
Suvalkų gub.

Gegužės 19 d. vietinės Senapilės organizacijos "Bundo" buvo sušauktas susirinkimas, į kurį buvo pakviesti taip-pat ir draugai L. S. D. Pasakius draugams — bundiečiui žydiškai ir L. S. D. lietuviškai — prakalbas apie dabartinį revoliucijos stovį ir jos istoriją, buvo priimta tokia rezoliucija: "Męs, susirinkusiejie 40 žmonių, apsvarstę šių dienų klausimus, išrandam, kad valstybės dumoj tik socijaldemokratų frakcija yra tikra užtarytoja visos Rusijos proletarijato reikalų, kad tik ji viena tikrai kovoja už tuos šauksmus, kuriuos yra pastačiusi socijaldemokratija, — užtai męs siunčiame broliškus linkėjimus draugams socijaldemokratams: "Broliai-draugai! kovokite drąsiai ir lai žodžiai, skambanti nuo tribunos, vienija ir organizuoja visą vargstančią liaudį, lai ta liaudis žiuri į jus s.-d. frakcijos narius taip, kaip ligšiol žiurėjo — kaipo į vienintelius pamintųjų žmonijos tiesų apginėjus".

Jaunikaitis.

(Iš "Sk.")

IŠ BALANDŽIU,
Raseinių pav.

Nr. 24 "Lietuvos" tilpo straipsnelis, kuriame Balandžių sodžiaus gyventojai labai išaugštinti, perstatyti suprantančiai, kovotojais už savo tiesas. Tuom tarpų Balandžių sodžiaus gyventojai labai tamsus, iš senesniųjų nė vienas ne moka lietuviškai skaityti ir rašyti, nė vienas nesupranta dabartinės kovos, nesupranta savo tiesų (teip, turbut, terp senosios gentkartės yra veik visur, tai gi rodosi, tokių mažmožių, visiems žinomų, neverta nė taisyti. Geriau užsiimti tikrai svarbiais darbais, mažmožius galima pilikti, kad ir nepataisytus Rd.). Pamatę kokį maskolišką šnipą, už versto nusiima kepurę. Gerų darbų ne matyt, dangumos užsiėmimas yra tai paleistuvystės ir girtuokliavimai. Gyvena užtai vargingai, prasiskolinę, ne vienas jau savo ukę parsamdė apsukresniems ir apšviestesniems už musų kaimiečius žydeliams.

J. St....tis.

IŠ ABELIU,
Zarasų pav.

Balandžio 30 d., atvažiavo Kauno prokuroras ir žandarų rotmistras. Ryto anksti apie 6 val. pareikalavo pas save Just. Vienožinskį, kuriam Vilniaus teismo paskirta du metu stiprovės. Padavus kasaciją senatan, Vien. buvo laikinai paliuosuotas. Dabar jam prokuroras pasakė, kad jis esąs suimtas, kad jo skundą senatas atmetęs. Be to, klausinėjo, ko V. važinėjęs Vilniun, ar nepažįstąs ten kokio Bludžiaus ir tt. Žandarų gi rotmistras su pristavu ir sargybiniais tuo tarpu nuvyko Vienožinskio tėviškėn kratos daryti. Čia rado beviešiantį Justino draugą Baverą, su kuriuo kartu kalėjime sėdėjo. Nors Baveras parodė savo pasportą, tačiaus rotmistras liepė jį suimti. Paėmę dar kelias rusiškas Vienožinskaitės knygeles ir revolverį, neprašytiejie svečiai išvažiavo atgal Abeliuosna. Prokuroras griežtai atsisakė suimti Baverą, bet rotmistras savo valia užtūrėjo jį ligi vakaro, kolei neatėjo iš Kauno žandarų valdybos žinia, kad Baveras nejieškomas, ir kad jis savo bausmę jau atsėdėjęs.

Abelietė.

(Iš "Sk.")

IŠ LEBEDŽIU,
Ukmergės pav.

Gegužio 3 d. naktį, netoli Lebedžių sodžiaus chuliganai užpuolė ant trijų vežimų degtinės. Kiek vežimus apdaužę, o degtinę susikrovę į savo ratus, nukeliavo. Kupiškio policija stropiai pradėjo jieškoti kaltininkų. Dvi dieni čia ji "darbavosi". Krėtė kuone visą Laukminiškių sodžių. Suėmė J. Gabriuną su sunum, smarkiai sumušė; pas juos rado penkis pusbutelius degtinės. Buvo suėmę G. Katėlę ir jo 8 metų sunų, bet tą pačią dieną paleido. Mat, per kratą vienas sargybinis pradėjo klausinėti Katėlės sunaus, ar nežinąs, kas čia esąs socijalistas, ar kas nedaužęs monopolių ir taip toliau, sargybinis žadėjo apdovanoti vaiką, jei tik ką pasakys. Vaikas, pasigobėjęs dovanos, pasakė, ką buvo girdėjęs nuo tėvų kalbant. Bet kaip daugiau nieko neišgirdo, tai ir paleido. Tą pačią dieną krėtė Lebedžių kelis ukininkus. Nors nieko nerado, bet vistik keletą apkulė. J. Jonušką dargi sergantį sumušė. Daug kalta čia policija, bet dar kaltesni chuliganai, kurie savo darbais iššaukia reakciją (valdžios siutimą). Dėlei jų daug kenčia nieko nekalti žmonės. Jei taip toliaus chuliganai darys, priversti bus susipratusiejie darbininkai su jais elgties, kaip su didžiausiais priešais.

Jonas Raugalius.

(Iš "Sk.")

IŠ PAPILĖS,
Šiaulių pavieto.

Piktoji išgamų veislė visur iškėrojusi savo šaknis. Nestinga jų ir pas mus. Buvo čia neseniai valsčiaus sueiga dėl kelių. Žmonės trumpai-drutai pasakė, kad kelių ponams daugiau nebetaisysią, o tik sau. Užteko, sako, ponų jungo, reikią jau žemėn jis kratyti. Bet štai išlenda Jonas Čepulis iš Kaziškių ir ima kalbėt, kad reikią dragunų parkviesti maištininkams malšinti; pasigyrė, žinąs ir tų maištininkų vadą: tegul tik pribusią dragunai, tai jis parodysiąs tiems piemenims, kad jie daugiau atsišaukimų neplatintų. Dabar jis turi suradęs sau daugiau padėjėjų ir sakosi, duosiąs prašymą lig paties gubernatoriaus — jo nurodymų, tegul suimą tokius ir tokius žmonės.

Svilpliukas.

(Iš "Sk.")

KA VEIKIA MUSU KUNIGAI.

Da naujas darbas atsirado musų kunigams — kauniškius-atstovus keikti. Ir kur gi nekeiks: tiek dirbo, prakaitavo, tiek kalė žmonėms, kad kokių bedievių socijalistų nerinktų, o čia, kaip tyčia, penki socijalistai pakliuvo. Kad nors jie ten tyliai sėdėtų, nepiktintų žmonių, o dabar visokius raštus jiems rašo, lapelius leidžia, šaukia žmonės, sako, kad reikia atimti nuo ponų ir, baisu pasakyti, kunigų žemę.... Jie vis tik apie darbininkus ir nuvargusius valstiečius kalba, o kunigų bičiulių.— nepamini. Pikta dėl to pasidarė musų kunigams ir jie ėmė šaukti per pamokslus, kad kauniškiai visai neturį atstovų. Štai antrą Velykų dieną Kovarsko (Ukmergės pav.) džiakonas Legeckas, kad ėmė varyt ant kauniškių-atstovų, tai net žmonės pečiais pradėjo traukyti. Girdi, visos tos nelaimės, kurios dabar ant musų užkrito, — tai socijalistų darbas, ir da jus atstovus socijalistus išrinkot! "Sakiau aš jums, kad geri žmonės reikia rinkt, o dabar męs neturim savo atstovų: visi jie — bedieviai, socijalistai..... Musų karalius — mielaširdingas, nuo jo daug ko galima butų išprašyti, kad ne tie socijalistai, — jie viską nori kartu paimti ir karalių nuo sosto numesti.... Žiurėkit, kiek mums jau davė karalius liuosybių: leido atvirai procesijas daryti, ir daug kitokių palengvinimų davė, o jie vis kaip šaukia, taip šaukia".... Turbut, nuo tankiai apsilankančio pas jį Ukmergės isprauninko ar jo pagelbininko patyrė džiakonas apie tokį valdžios gerumą; o, rasi, nuo aplinkinių dvarininkų, už kuriuos jis taip galvą guldo? Pernai, pakilus Kovarsko apygardoj streikams, jis darbininkus stačiai vagimis vadino. Ir dabar, gindamas ponų kišenę, jis taip niekina atstovus socijaldemokratus.

Panašiai šaukia ant kauniškių-atstovų ir Krakių (Kauno pav.) klėbonas Vildmantas. Jam visi "Skardo" skaitytojai tai pragaro apaštalai, o ką jau bekalbėti apie socijaldemokr. atstovus! Tiems socijalistų atstovams, girdi, rupi ne darbininkų ir mažažemių reikalai, o tik, kaip sukelti maištą ir išžudyti žmonės. Jiems rupi sugriauti Dievo duotąją valdžią ir įvesti savo vergiją. Jie nori sulyginti svietą ir išnaikinti ponus, kuriems Dievas davęs dvarus, žemes ir visokius turtus. Dėlto jųs, darbininkai, privalot nė murmėt prieš ponus, ne streikuoti, bet tyliai kentėti, o tuomet žemė tikru rojum pasidarys.... Kam, kam, o klebonui ir dabar rojus, tik tie socijalistai, biaurybės, ir "Skardas" ne kartą jam užnuodija saldžias dieneles. Dėlto jis ir keikia taip juos, išrišimo neduosias už "Skardo" skaitymą.

(Iš "Sk.")

IŠ MEŠKUČIU.
Šiaulių pav.

Kiek mums, meškutiečiams, vargo su tuo monopoliu! Pirmą kartą buvo paimta 30 rub., ir męs turėjome užmokėt 300 rub. pabaudos. Jeigu antrą kartą bus išplėštas monopolis, ir męs nepaimsim plėšikų, gązdino skraidytojų burio vadas, Osten-Sakenas, visą miestelį iš armotų suardysiąs. Ir liepė saugot monopolį, pačtą, bažnyčią ir dargi kleboniją ne policijai, o patiems žmonėms. Gyventojai skundėsi, kad, ginklų neturėdami, negalėsią nieko padaryt. "Akmenimis užmuškit!" — atsakė vadas. Ir, tikrai, kuomet antrą kartą atėjo plėšt Šiaulių gimnazistai, bijodami atsakymo, žmonės du iš jų ant vietos akmenimis užmušė, o trečią vos gyvą į Šiaulius nugabeno. Nesmagiai jaučiasi meškutiečiai, gyvybę dviem jauniem vaikinam atėmę, ir tai dėl to monopolio! Nežinome, ką ir bedaryt su juo. Da 1905 metais buvom visi, kaip vienas, nutarę prašyt valdžios, kad uždarytų monopolį; jeigu valdžia negalėtų ar nenorėtų to padaryt, tai prašėm, kad nors šventadieniais laikytų uždarytą, bet kas tau davė. Praslinkus metams, vėl visi, kaip vienas, nutarėm, bet vis kaip nieko nėra, taip nėra. Ką mums dabar daryt, kad galėtume nuo to biaurybės atsikratyt? Rasi, kas nors iš "Skardo" skaitytojų paduos mums kokį patarimą.

(Iš "Sk.")

IŠ PALANGOS.

Apie Palangą, turbut, yra kiekvienas girdėjęs nors iš dainos apie Birutą. Nemanau čionai duoti plataus to miestelio aprašymo, tik noriu keletą žodžių parašyt apie čionykštes jurių maudykles, kurių dėlei Palangon kas vasara privažiuoja nemažai ligonių ir taip sau svečių, norinčių pataisyti sveikatą. Pirmiau čionai galėdavo atvykti gydyties ir neturtingi žmonės, bet grafas F. Tiškevičius visas maudykles atidavė vienai prekėjų (kupčių) kompanijai, ir dėlto gyvenimas čia taip pabrango, kad tik turtingesniejie tegali dabar čia atsilankyti. Tą gyvenimo pabrangimą butų galima išteisinti, jeigu minėtoji kompanija butų čionai įvedus didelius pagerinimus ir patogumus, vienok ligšiol tame atvėjyje padaryta labai mažai, nors laikraščiuose ir buvo garsinama apie visokius naujus įvedimus ir pagerinimus, ypatingai apie gyvenimo pigumą. Svečiai, patraukti garsinimais, labai apsigauna, atvykę čia. Teisybė, didžiausias nepatogumas — Palangos tolumos nuo gelžkelio (nuo Liepojaus 74 verstai, nuo Priekulio 69) — ne taip veikiai gali buti panaikintas, vienok, jei tikras noras butų tų, nuo kurių dabar čia viskas priguli, galima butų padaryti, kad nors privažiavimas prie Palangos butų patogesnis ir pigesnis. Dabar prisieina mokėti už paprastą (nuo Liepojaus ar nuo Priekulio) ne mažiaus 15 r.; geresniuose gi ratuose važiuojant, reikia užmokėti po 20—30 rub. į vieną galą. Tokį pinigų pluoštą išleisti vienam važiavimui gali ne kožnas. Reikia dar priminti, jog Palangos apielinkės prieš 10—12 metų buvo daug puikesnės. Pirma čionai buta apščiai pušynų, kurie nugi ar visai nukirsti, ar taip išretinti, kad vargu nuo saulės pauksnį berasti. Ant Birutės kalno, kurs kitą kartą visas buvo apaugęs "žaliomis pušelėmis", liko vos keletas pušių. Kur senovėje šalyje to kalnelio kurianosi gal amžinoji Perkuno ugnis, dabar grafas F. Tiškevičius pasidirbdino Lourdo urvo kopiją, parodydamas tuo, kaip mažai jisai, kartu su visais Lietuvoj gyvenančiais ponais, tegerbia musų senovės paminklus.

(Iš "Sk.")

APIE MOKYKLAS.

Kad apšvietimas visiems reikalingas, nėra ką ilgai kalbėti. Pakanka tik apsižvelgti aplinkui ir lengvai pestebėsime, kad ten, kur žmonės apšviestesni, jų gyvenimas geresnis. Tamsus, neapšviestas žmogus nemoka sunaudoti nė savo jiegų, nė tų gyvenimo aplinkybių, kurios jam atnešti galėtų naudą. Da svarbesnis apšvietimas darbininkams, jeigu jię nori pagerinti savo gyvenimą, jeigu geidžia išsiliuosuoti iš slėgiančio juos vargo ir nužeminimo. Kol darbininkai tamsųs, tol jiems sunku priderančiai suprasti savo padėjimą, sunku sueiti vienybėn ir išsiaiškinti kelius, kuriais gali iškovoti sau gerovę ir laisvę. Tamsųs žmonės — tai avinų banda, kurią gudresniejie visuomet laiko paklusnume ir nusižeminime. Nebereikalo sakoma, kad "apšvietimas — galybė". Nebereikalo viešpataujančios kliasos: lobininkai, dvasiškoji ir svietiškoji valdžia visur ir visuomet stengiasi neduoti apsišviesti prasčiokų minioms, bet rupinasi juos tamsume laikyti. Jie gerai supranta, kad apsišvietęs žmogus nebenorės jiems tarnauti, nebenorės vargti ir buti savo išnaudotojų vergu. Dėl to žmonių mokyklos maž-daug žmoniškai aprupintos tiktai tose valstybėse, kuriose yra konstitucija, tai yra, kur žmonės patįs savo reikalais rupinasi. Ten, kur valdžia, kaip antai, Prusuose, biurokratų rankose, žmonių apšvietimu visiškai nesirupina. Kad taip yra, parodys šios skaitlinės. Taip antai, Anglija žmonių apšvietimui išleidžia dešimtąją visų valstybės išlaidų dalį, Prancuzija — penkioliktąją, Vokietija — septynioliktąją, Rusija — tiktai šimtas penkiasdešimtąją dalį. Dar aiškiaus bus matyti tas skirtumas, palyginus, kiek kitose valstybėse išleidžiama pinigų per metus kiekvieno valstiečio pradedamamjam apšvietimui. Taip antai: Naujojoj Zelandijoj tam tikslui išeina po 5 rub. 74 kap. per metus; Jungtiniuose Amerikos Valsčiuose — po 4 r. 86 k.; Vokietijoj — po 3 r. 43 k.; Šveicarijoj — 2 r. 43 k.; Anglijoj — 2 r. 36 k.; Prancuzijoj — 1 r. 66 k.; Rusijoj — tik po 31 kap. ir tai didžiuma duoda žemiečių įstaigos ir valsčiai, valdžia gi išleidžia tiktai po 8 kap. kiekvienam valstiečiui.

Įdomu taipogi palyginti išlaidas mokslui ir karumenei. Teipi 1900 m. Rusijos karumenės užlaikymas kiekvienam valstiečiui atsiėjo po 3 rub. 16 kap., kiekvieno valstiečio mokinimui valdžia išleido, kaip jau sakėme, tiktai po 8 kap. Už tokius pinigus negalima pakaktinai mokyklų pastatytį. Dėl to Rusijoj, vidutiniškai imant, viena pradedamoji mokykla turi aprupinti apygardą 299 ketvirtainių verstų, arba 2 tukstančiu 117 žmonių, tuo tarpu Italijoj mokykla aprupina tik 4 verstus, arba 541 gyventoją; Vokietijoj — 8 verstus ir 950 žmonių; Anglijoj — 8 arba 1300 žmonių; Austrijoj — 13 verstų ir taip toliau. Iš čia aiškiai matyt, kad, sakysim, Vokietijoj mokykla aprupinta 37 kartus mažesnę apygardą, negu Rusijoj. Tokiu budu ten mokykla žmonėms arčiau ir 23 kartus lengviaus jąją lankyti.

Be to, juo mažesnį žmonių skaičių aprupina mokykla, juo lengviaus visi vaikai gali joje atrasti sau vietą. Ir, ištiesų, Rusijoj beveik 2 trečdaliu vaikų negali patilpti mokyklose ir tik trečioji dalis gali gauti pradedamąjį apšvietimą. Negana to, užsieniuose įvestas priverstinas vaikų mokinimas, ko nėra Rusijoj.

Nors ir augštai pastatytas pradedamasai mokinimas užsieniuose, nors pradedamosios mokyklos atneša daug daugiaus naudos valstiečiams, negu rusiškosios, tačiaus joms dar daug kas galima užmesti. Beveik visose užsienio valstybėse, o tokioj Vokietijoj ypačiai, valdžia ir viešpataujančios kliasos naudojasi mokykla kaipo politikos įrankiu: jos suteikia mokinimui tokią pakraipą, kuri jiems naudinga. Mokinimas ten vedamas taip, kad vaikams butų įkvėpta pagarba ir paklusnumas esančiai svietiškai ir dvasiškai valdžiai (karaliui — Vokietijoj), įkala vaikams į galvą, kad dabartinė visuomenės tvarka šventa ir nepaliečiama, kad socijaldemokratai, — tai didžiausi žmonijos priešai ir daug panašių dalykų, kuriems neturi buti vietos mokykloj.

Jeigu taip yra užsieniuose, tai ką jau bekalbėti apie Rusiją. Čion valdžia taip suvaržė mokyklas, jos pavirto vien tik į valdžios politikos įrankį. Čion mokykloms rupi ne apšviesti vaikus, bet padaryti iš jų paklusnius valdinius, aklai atsidavusius dabartinei valdžiai ir tebėsančiai valstybės ir draugijos tvarkai. Mažai to. Matydama, kad mokytojai nevisuomet pildo valdžios norus, vietoj paprastųjų žmonių mokyklų, Rusijos valdžia pradėjo veisti vadinamąsias cerkvių mokyklas, kurios visiškai priklauso pravoslavų dvasiškijai, kuri, kaip ir kiekviena dvasiškija, — uoli valdžios šalininkė ir jos norų pildytoja. Taip, 1901 m. visoj Rusijoj (išskyrus Finlandiją) buvo 40 tukst. 131 ministerijos mokyklų ir 20 tukst. 877 cerkvinės mokyklos.

Dar blogesnis mokyklų padėjimas pas mus Lietuvoj. Negana, kad jos, kaip ir apskritai Rusijoj, yra paverstos į valdžios politikos įrankį, — čion jos turi dar du ki-

tu tikslu: veisti pravoslaviją ir aprusinimą. Žinoma, turėdama tiek daug pašalinių uždavinių, musų mokykla beveik neužsijima apšvietimu. Musų mokytojus (šitai ypačiai reikia pasakyti apie didžiumą Kauno ir Vilniaus gub. mokytojų rusų) teisingiaus reikėtų pavadinti valdžios agentais ir pravoslavijos misijonieriais, negu apšvietimo platintojais. Ant jų valdžia uždėjo daugybę visokių, nieko bendro su mokslu neturinčių, pareigų. Iš visų mokslo pareigų ant jų uždėta tiktai viena, butent — neduoti vaikams apsišviesti. Šitam uždaviniui tarnauja musų mokykla iki paskutinių laikų.

Prie tokio mokyklų stovio žmonės, žinoma, šalinasi mokyklų, ir nesirupina jomis. Dėl to ir mokyklų pas mus mažai. Gardino, antai, gubernijoj viena mokykla aprupina 2376 gyventojus, Vilniaus — 4158, Kauno — 4365. Aišku, kad prie taip mažo mokyklų skaičiaus visi vaikai, kad ir norėtų, negalėtų sutilpti mokyklose. Bet musų žmonės tuo visiškai nesirupina: visose šalyse mokyklų skaičius kas metai auga, Vilniaus gubernijoj, antai, paskutiais metais mokyklų skaičius sumažėjo 13 mokyklų.

Šalindamiesi tų pravoslavijos, aprusinimo ir tamsybės platinimo lizdų, žmonės stengiasi namie vaikus mokyti. Bet rupestingoji valdžia ir čion savo ranką uždėjo. Ne tik policijai, bet ir mokytojams paliepė šnipinėti ir pranešti apie sužinotas namines mokyklas, kad, anot valdžios žodžių, "bausti juos pagal įstatymų", tarsi gali buti tokie įstatymai, kurie baudžia už norą įgyti apšvietimą. 1903 metais tokių naminių mokyklų sušnipinėta ir nubausta 3 rubliais pabaudos: Gardino gub. — 9, Vilniuas — 12 ir Kauno — 16. Bet, anot Vilniaus apskričio mokslo globėjo apyskaitos už 1903 m., slaptasis lietuviškai-lenkiškas mokinimas daug labiaus išsiplatinęs, nes visi, girdi, įstoja mokyklon jau išmokinti skaityti, bet tokis naminis mokinimas sunku susekti ir nubausti pagal įstatymų.

Pastaraisiais metais, valdžios galybei sumažėjus, maž kiek palengvėjo ir mokyklų padėjimas. Į Lietuvos mokyklas pradėjo skirti lietuvius mokytojus; panaikino paliepimą šnipinėti ir bausti namie vaikų mokinimą, bet bendrąją mokinimo tvarką valdžia dar tvirtai laiko savo rankose.

Kaipo naujos gadynės apsireiškimą, reikia pažymėti apšvietimo ministerio įneštąjį dumon sumanymą įvesti Rusijoj visuotinį, priverstiną vaikų mokinimą. Savo kalboj apie tą klausimą ministeris net išsitarė, kad reikią atskirti mokinimą nuo politikos. Bet visiems aišku, kad tai tik tušti žodžiai, kad šito negalima laukti iš dabartinės valdžios. Tatai galės įvykti tiktai tuomet, kuomet įvyks Rusijoj tikra konstitucija, tai yra kuomet viskas bus dumos rankose, kuomet ne duma klausys ministerių, bet ministeriai pildys dumos paliepimus. Tiktai tuomet žmonių apšvietimas galės buti priderančiai aprupintas, tiktai tuomet mokyklos atliks joms paskirtąjį mokinimo darbą. Kad žmonių apšvietimas butų, kaip reikiant, aprupintas, reikia, kad butų įvestas įstatymas apie visuotinį, priverstiną, neapmokamą vaikų mokinimą; reikia, kad mokyklų skaičius butų taip didelis, kad jose galėtų patilpti visi vaikai; reikia, kad mokyklos butų vietinių savyvaldos įstaigų globoj, universitetai — vietinių seimų, gimnazijos — gubernijų ar pavietų savyvaldos įstaigų, o žmonių mokyklos — valsčių; kad nuo valstybės prigulėtų tiktai duoti pašelpą neturtingiems valčiams mokykloms įsitaisyti ir apskritai prižiurėti mokinimą, o šiaip viskas butų atiduota valsčių ar kitų savyvaldų įstaigoms; niekas negali geriaus aprupinti savo reikalų, kaip patįs gyventojai. Šito ir privalome męs reikalauti.

S.

(Iš "Sk.")

IŠ PEREITUJU METU DVARO DARBININKU STREIKU.

Didysis streikas Vilkaviškio pav.

Visur dvarų darbininkai laukė ateinant socijalistų, kurie pakeltų streiką. Kai-kuriose vietose jie buvo įbauginti visokių ten valkatų — "monokratų", arba, teisingiau pasakius, smarkaujančių vagilių, kurie, prisidengdami socijaldemokratų vardu, varė tamsia nakčia ir šviesia diena su ginklais rankose nešvarius savo darbus; vienok visur jie tikėjosi, kad socijalistai gali padėt jiems savo gyvenimą pagerinti. Ir jųjų viltis buvo netuščia svajonė: socijaldemokratai atėjo pas juos, kaipo žmonės jiems artymi; jie parodė jiems, kad darbininkų vargas — tai jų vargas, darbininkų bėdos — lygiai jų bėdos. Socijaldemokratai atėjo pas juos ne revolveriu ir degančių šiaudų pluokštu, bet socijalizmo mokslo spinduliais nešini.

Liepos 10 d. pavakaryj Šuklių dvaro (Vilkaviškio pav., Suvalkų gub.) laukuose visų-pirma pasirodė kumečiams socijalistai — viso labo tiktai du. Grąžiai jiedu su Šuklių kumečiais pasikalbėjo ir padavė jiems sumanymą padaryti streiką. Ką išsyk šukliškiai sulig to pamislijo ir ką tuokart jie jautė, sunku atspėti; rasi, kiek-tiek abejojo, matydami prieš savę stovint du jaunikaičiu, galbut, nevieno galvoj švilpterėjo mintis: "kad tik padarytų", "kad tik, pradėję streiką, nemestų viso ir nenueitų sau, iškur atėję".... Vienok streiką kelti jie noriai sutiko: suprato, kad tokia darbymete nėra ko žiopsot ir išsižiojus laukti. Jie anksčiau, negu paprastai, nustojo arę. Vienas socijalistų traukė į Šuklius, antras nuvažiavo į Vailiškių dvarą su to dvaro kumečiais, kad tuo-pačiu vakaru butų galima padaryti susirinkimą šiųdviejų dvarų kumečių, atkvietus vailiškiečius į Šuklius. Šukliuose tuo tarpu atėjusį socijalistą greitu laiku apstojo keletas kumečių ir nemažas moterų burys. Aiškiai buvo matyt, kad tie nuvargę žmonės stengėsi kuogreičiausia apžiurėt atėjusį pas juos socijalistą, apžiurėt gerai iš visų pusių, kas tai per vienas, — ar jam galima įtikėt. Jauste-jautėsi, kad tie žmonės nori permatyt visą socijalisto dvasią. Tuo tarpu socijalistas pasakė trumpą prakalbą apie moterų ir vyrų tiesų lygybę, apie tai, kaip turi elgties moters streiko laiku; ir jos turi eit prieš ponus drauge su savo vyrais ir broliais ir jau jokiu budu nekliudyt jiems, kada vyras nori eit žinią duot kitiems, arba eina į kitą dvarą streiką pakelti.

Tokie tai buvo pirmutiniai susidraugavimo žingsniai tarp socijalisto ir dvaro darbininkų. Socijalistas, pasikalbėjęs su žmonėms dar apie šį, apie tą, kad laikas be reikalo neitų ant niekų, sumanė eiti vidun į grįčią ir suskaityti, kokia išeina kumečių alga, visa į pinigus apvertus. Turėjo sueiti visi dvaro kumečiai, bet nėvienas jų neturėjo tokios didelės grįčios, kur galėtų visi sutilpt; dėlto reikėjo kreipties prie dvaro akamono (užveizdos), kad jis leistų susirinkt kokiam didesniam bute. Grąžiai su juo pasikalbėję, gavome leidimą, ir susirinkome.

Alga Šuklių Gauronskio dvare pasirodė tokia:

Kumečio alga su antrininku:

26 rub. pinigais, 26 šėpeliai (šėpelis — 14 gorčių) rugių, 8 šėp. miežių, 6 šėp. avižų, 3 šėp. žirnių, 2 karvės, 3 avįs, kuras ir butas.

Visa apvertus į pinigus:

26 rub. pinigais, 46 r. 80 k. rugiais (po 1 r. 80 k. šėpelis), 14 r. 40 k. miežiais (po 1 r. 80 k. šėp.), 5 r. 40 k. avižomis (po 90 k. šėp.), 6 r. žirniais (po 2 r. šėp.), 34 r. 50 k. žemė (po 1 r. 50 k. 10 prentų), 20 r. karvėmis (po 10 r.), 6 r. avims (po 2 r.). Išviso 159 r. 10 k. be kuro ir buto.

Kumečio alga be antrininko:

16 rub. pinigais, 15 šėpelių rugių, 5 šėp. miežių, 5 šėp. avižų, 2 šėp. žirnių, 150 prentų žemės, 1 karvė, 2 avi.

Pinigais apvertus:

16 rub. pinigais, 28 r. 80 k. rugiais, 9 r. miežiais, 4 r. 50 k. avižoms, 4 r. žirniais, 22 r. 50 k. žeme, 10 r. karvė, 4 r. avis. Išviso 98 r. 80 k. be kuro ir buto.

Antrininko daliai lieka tokia alga: 60 r. 30 k.

Tą 60 rub. turi antrininkui suteikt kumetis. Ir štai prieš musų akis stoja skaistus, gražus paveikslas: kumetis, žmogus, turintis pačią ir vaikus, gauna iš dvaro, budamas be antrininko, 98 r. 80 k., o jei samdosi antrininką, tai jojo daliai gauna iš dvaro 60 r. 30 k.! Teisybę pasakius, kumečio alga da mažesnė: juk jie turi turėti savo darbo įrankius — kirvius, šakes, spatus (lopetas) ir tt., ką ištikrųjų privalytų duot kumečiams pats dvaras. Tokiu budu kumetis su savo šeimyna gauna maž-daug tiek-pat, ką ir jojo antrininkas. Žinoma, kumetis, jo pati ir jų vaikai nepragyventų apskritų metų iš kokios ten menkos 90 rub.: prisieina uždarbiauti dvare kumečio pačiai ir jų vaikams, bet dvaras jų darbą labai menkai apmoka, — gerai, jei moteriškė į dieną gauna po 40 kap. Kadangi darbo diena tęsiasi 13 arba net ir 14 valandų, tai išeina, kad tokia darbininkė, liedama prakaitą visą apskritą valandą, teuždirba tik kokia pustrečios arba tris kapeikas! O kiek pelno gauna į valandą dvarponis, jei jo dvare dirba kokia 20—30 kumečių su savo šeimynomis ir antrininkais? Ir kokia didelė dvarponio laimė, jei jo rankose yra ne vienas toks dvaras, bet 5, 6, 7, 10 ar net dar daugiau! Ką daryt, tokia jau išdykėlių laimė....

Kitas draugas sugrįžo iš Vailiškių, bet darbininkai išten neatėjo. Tuo tarpu Šukliuose tapo nuspręsta nakčia pranešti kitiems aplinkiniams dvarams, kad ant rytojaus anksti eitų į Šuklius, — kad čia jau prasidėjęs streikas. Kad butų lengviau nuvykti kitur, nutarta eit pas užveizdą, ar neleis paimti tam tikslui poros arklių. Tamsu. 12 ar pirma jau valanda. Akamonas miega — prisiėjo jį išbudint iš miego. Pasakėm jam apie arklius. "Aš negaliu nė duot, nė neduot" — atsakė jis. "Bet tamsta savo kumečiams užsitiki — jie nė vagys, nė plėšikai; kitaip tamsta jų savo dvare nelaikytum" — buvo jam atsakyta. "Darykit, kaip norit" — tarė tuomet akamonas: "aš pats ir dvaro samdininkas".... — "Tai ką, galima imt?" — užklausėm jo. "Galit" — jis atsakė. "Ir tamsta dėl to jokio skandalo nekelsit?" — dar klausėm jojo. "Jokio" — atsakė. "Atsiprašom tamstos, kad turėjom išbudinti iš miego: taip darėm, kad vėliau nekiltų dėl to kokių nesusipratimų" — paaiškinom akamonui. "Žinoma, taip geriau" — tarė jis. Taip iš pat streiko pradžios stengėmės, kad jis kuogražiausia eitų.

Nakčia buvo pranešta aplinkiniams dvarams. Ant rytojaus vistik prisiėjo traukt po tuos-pačius dvarus antrą kartą, kadangi lig pusryčių neatėjo nė iš vieno dvaro.

Pranešant dvarams apie streiką, buvo dalinami atsišaukimai: "Draugai darbininkai ir darbininkės, laikykitės!" Keletoj dvarų tapo pasakytos ant vietos trumpos prakalbos, kuriose buvo aiškinama darbininkams, kad dabar metas streiką daryti, ir šaukiami jie į vienybę. Galų gale apie pietus utarninke pradėjo išvisur traukti į Šuklius skaitlingi kumečių buriai. Čia buvo aiškinama, kaip laikyties streiko laiku, buvo tiesiok žmonėms į galvą kalama, kad streikas tur eiti dailiai, kad ponas nerastų jokių priekabių, dėl kurių galėtų sau šaukties į pagelbą policiją ir kariumenę; iš pat padžios buvo žmonėse platinamas Lietuvos Socijaldemokratų Partijos nutarimas: kolai ponas apsieina be kariumenės ir policijos, tai, kad ir ilgiausia streikas tęstus, šerti gyvulius, ganyti ir melžti karves, panaktiniams saugoti dvarus; bet jei tik ponas šauktųs į savo dvarą policiją, karumenę ir lauktų jų, kaipo savo išganymo, tada nustoti visus darbus — nustoti ganius, melžus, saugojus dvaro turtus. Tada, buvo aiškinama, streikas turi virsti aštresniu, bet visa turi but varoma, kaip ir pirma, gražiai. Kadangi žmonės gyvena parubežyj ir gana apsitrynę, tai pakako apie šitą dalyką tiktai priminti ir jie suprato, kaip ir ką.

Buvo galima jau numanyti, kad streikas gerai eis, nes žmonių dvasia buvo gera. Šukliai, kaipo didžiausio šitos apielinkės dvarininko sėdyba, turi pasidaryt streiko branduoliu. Tas tikslas buvo darbininkams iš pat pradžios nurodytas, ir jie tai suprato.

Tą-pačią dieną prisiėjo turėti reikalą jau ir su dragunais. Į Šuklius jų buvo atjoję 12. Jie pasakojo kumečiams, kad girdėję, buk čia plėšią, "rabavoją". Įsikabinėję su kumečiai, dragunai stačiai sakė, kad reikią reikalaut ne 30 rub., bet 50 ar 60 pinigais. Jie įkalbinėjo kumečiams, kad tvirtai laikytųsi, girdi, net ir jie streikavę.... Kai-kurių kumečių klausinėjo pravardžių; buvo, ką atkirto, ką pasisakė, bet vienas valkinas liepė klaust vakar, o ne šiądien, kada streikas. Rodos, to-paties kumečių burelio klausinėjo, ar jų tarpe nėra socijalistų. "Yra, atsakė jie, — ot, męs visi!".... Taip drąsiai laikės žmonės, ir tokia puiki buvo jųjų dvasia!

Seredos rytą kumečių buriai vėl traukė iš aplinkinių dvarų į Šuklius (nakvot kumečiai ėjo į savo dvarus). Šią dieną galutinai buvo sutaisyti reikalavimai ir paduoti Gavronskio dvarų 'ržondcai' (upravliajuščam). Streike dalyvavo daugelio dvarų kumečiai, bet dėl laiko stokos, jokiu budu negalima buvo statyti kiekvienam dvarui skyrium reikalavimus; užtai visų buvo pripažinta, kad butinai reikalinga sulygint dvaruose algas; tuomet, prašalintas pačių kumečių varžymasi dėl geresnių vietų. Pagaliaus, išanksto buvo permatyta, jog bus lengviau laimėt streiką, turint vienus bendrus reikalavimus, ir visi sutiko statyti tokios naujos algos reikalavimą:

Kumečiams su antrininku:

30 rublių pinigais,
30 šėpalių rugių,
10 šėpelių miežių,
10 šėpelių avižų,
3 šepelius žirnių (po senovei)
2 šėpeliu kviečių.
Kita ordinarija po senovei.

Kumečiams be antrininkų:

20 rublių pinigais,
20 šėpelių rugių,
7 šėpelius miežių,
7 šėpelius avižų,
2 šėpelius žirnių,
1 šėpelį kviečių.
Kita po senovei.

Tokiu budu algos padidinimas kumečiui su antrininku, į pinigus apvertus, siekė 22 — 23 rub., o be antrininkų — 14 — 16 rub. Apie antrininkų algas taip-pat reikėjo pasirupint, bet čia sunku buvo kas padaryt: kaip kumečiai, teip ir antrininkai — paprasti darbininkai, tik pono subesti vieni prieš kitus; dėlto tarp jų negalima buvo įnešti kovos, — patįs kumečiai sutiko pagerint savo antrininkų padėjimą šiems metams: sutiko duot antrininkams trečdalį viso laimėto pridėčko (maž-daug į 7 rub.) grynais pinigais. Ar išpildė jie savo prižadus, nėra žinios.

Kitiems darbininkams — kerdžiams, staliams, kalviams ir kitiems buvo pareikalauta tiek-pat pridėt, kiek paprastiems kumečiams.

Be algos pakėlimo, da buvo pareikalauta sutrumpinti darbo dieną lig 11 valandų — nuo Jurginių iki Baltramiejaus nuo 6 ryto lig 8 vakaro; pusė valandos priešpiečiams, 2 pietums ir pusė pusiaudieniams; nuo Baltramiejaus lig Jurginių — nuo saulės lig saulei.

Pastatytas, kaipo vienas iš svarbiausių streiko reikalavimų, — nuo Martyno visai turi buti panaikinti antrininkai. **Visus reikalingus sau darbininkus privalo samdyties patsai dvaras,** kadangi kitaip tur išnaudot darbininkas darbininką, o tokiu budu labai trukdoma darbininkų vienybė.

Reikalavimų eilė pasibaigia tuo, kad už streiką niekas iš darbininkų nenukentėtų.

Pačioj streiko pradžioj buvo nutarta, kad nė vieno dvaro kumečiai skyrium, be kitų kumečių, nesitartų su savo dvarponiais, kad į Šuklius visi pributų — "tegul jie sau tarias, tegul vienijasi, — mums tai nebaisu".... Ir tikrai, vienas, kitas, trečias dvarponis pribuvo tartis į Šuklius. Kolai Gavronskis nebuvo savo žodžio dar prabilęs, jie bijojosi nusileist. Atmetus darbo laiką, greičiau už kitus nusileido Lengvinas.

Seredos pavakaryj tapo pasakyta ilga prakalba apie socijalizmą; norint, rasi, besiklausydami ir pavargo kiek, vienok visą laiką atydžiai klausėsi; tankiai buvo galima matyt, kaip vienas kitam linksi galva.

Taip pasibaigė sereda. Ant rytojaus turėjo but šv. Ona, ir visi ketino traukt į Alvitą (tai didžiausi Alvito atlaidai). Žmonių Alvite be galo, be krašto. Prie bažnyčios šnekučiuojas, kalbasi. Tik ir girdi: "Streikas, streikas, streikas.... Jei nenusileis, streikuosim".... Visas Alvitas tuo buvo pakeltas. Tą dieną gandas apie streiką turėjo paplisti plačiai, plačiai po žmones.

Ketvergas — šv. Ona perėjo. Pėtnyčios rytas. Žmonės dideliais buriais traukia į Šuklius. Norint ketverge kumečiai buvo skyrium — kiekvienas savo dvare, vienok jų vienybė jau taip sutvirtėjo utarninke ir seredoj, kad niekam nebepasisekė jų atitraukt nuo streiko. "Žodis — darbas!" — kalbėjo jie. Antgalo, visi susirinko. Jų minia šiądien dar skaitlingesnė, negu seredoj, kadangi po Alvito prisidėjo streikuot daug naujų dvarų. Buvo prisidėję šie dvarai:

Gavronskio: 1) Šukliai, 2) Vailiškiai, 3) Rumokai, 4) Čižiunai, 5) Alvitas, 6) Versnupiai, 7) Unija, 8) Vanagynė, 9) Karolinė ir 10) Skardupiai; **Galeriaus:** 11) Rutkiškiai ir 12) Šiaudiniškiai; **Remeckienės:** 13) Karolinavas; **Gromeckio:** 14) Konstantinavas, 15) Augustavas, 16) Šikšniai ir 17) Senasis Polivarkas; **Lengvino:** 18) Gudkaimis; **Šatteršteino:** 19) Gudkaimis; **Lengvino sunaus:** 20) Paražniai, 21) Vilkupiai, 22) Leopoldavas ir 23) Teraspolė; 24) **Flerinavičiaus:** 25) Keturkaimis; 26) **Rappoporto:** 27) Maravilė; **Zalieskio;** 28) Iškartai; **Flerinavičiaus:** 29) Sakalupiai; **Henkio:** 30) Bajorai; **Bužinskio:** 31) Augštakavas; **Kvietkausko:** 32) Bučinavas; **Garčinskio:** 33) Kregždžiai; **Grincevičiaus:** 34) Didvyžiai ir 35) Persopolis; **Smolskio:** 36) Rementiškiai ir 37) Grigaičiai, **Rekošo:** 38 Pocvietis; **Skavinskio:** 39) Stulgeliai; **Gavronskio:** 40) Zabielina; **Leberio:** 41) Budžiškiai ir kiti jo dvarai.

Pėtnyčioj prasideda antroji streiko pusė. Agitacija, socijalizmo mokslo aiškinimas ėjo kuosmarkiausia. Daug apie ką buvo kalbama iš pat ryto. Bet pradėsiu apie antrają streiko pusę. Apie 10 valandą ryto ateina į susirinkimą Šuklių dvaro akamonas ir praneša mums visiems štai kokią malonią žinią: atvažiuoja, esą, ponas Gavronskis; dėlto tegul jo dvarų kumečiai pasilieka čia, o kiti lai išeina iš jo dvaro; o jei ne, tai pašauksiąs dragunus ir svetimiejie busią prašalinti.... Taip maž-daug kalbėjo akamonas. Jam buvo atsakyta, kad kaip tik tyčia darbininkai ir atėjo į Šuklius, kad galėtų stoti prieš dvarponius — visus savo dvarponius, kaip kliasa, prieš priešingą jai dvarponių kliasą. O jei ponai šauksis sau į pagalbą dragunus ir policiją, tai, kaip buvo pranešta, busią sustabdyti visi, kokie tik yra dvaruose darbai, ir streikas virs aštresniu. Tarp darbininkų puiki ir tvirta vienybė,—tai streikas vistiek bus laimėtas; dėlto tegul ponas Gavronskis pasirenka sau vieną iš dviejų, ar aštresnį streiką arba minkštesnį. Akamonas nuėjo sau. Vėl varoma agitacija, vėl kalbos ir nurodymai, kaip laikyties, jei dragunai išsklaistytų kumečius: kolai policija ir kariumenė bus dvare, nesitarti **jokiu budu** su ponais, o tik visus darbus sulaikyti; galų gale vėl padarysime savo susirinkimą.

Atvažiavo Gavronskis. Atjojo dragunai. Apsupo susirinkimą. išsitraukė iš makščių kardus — jie spinda saulės spinduliuos.... Dragunai privertė susirinkimą pasitraukt kokį 10 žingsnių toliau. Kai-kurie kumečiai vėl atsigulė ant žemės; kiti apsupo atvykusią "načalstvą — pavieto ir žandarų viršininką, dragunų aficierių ir kitus. Pradėjo kumečiai su jais kalbėties. Žvaigždučiai pirma geruoju prikalbinėjo žmones stot prie darbo, paskui pradėjo aštriau, gązdino, kad ėsą galima gaut už **streiką** lig metų kalėjimo. Ant to vienas iš kumečių atsakė: "galit mus paimt kalėjiman trims metams arba net 5 metams, bet męs savo turim reikalaut — taip daugiau gyvent nebegalima".... Vyresnybė prikalbinėjo: tai žydai, girdi, jus subuntavojo — neklausykit jų. Buvo atsakyta tiems ponams, kad visa darome patįs, be žydų. "Bet žinokit, kalbėjo jie, kad Suvalkų gubernijoj yra karo metas, ir dėlto negalima svetimuose laukuose svetimiems žmonėms rinkties". Atsakyta buvo, kad čia nieko pikto niekas nedaro.... Pagaliaus, vyresnybė užsimanė surast minioj socijalistus. Dėlto liepė kumečiams išsiskirstyt pagal dvarų. "Nesiskirstyt, nesiskirstyt!" — patyloms prabilo minia, ir vieni traukės šen, kiti ten, — ponai laukė, laukė, kuomet minia išsiskirstys, bet negalėjo sulaukti: jie tik stumdosi ant vietos ir tiek. Dar norėjo, kad darbininkai eitų į dvarą su Gavronskiu tarties, bet susilaukė atsakymo, kad, kolai policija dvare, niekas nesitars su ponais. Tuomet buvo paliepta dragunams prasišalinti. Pasitraukė šalin ir dragunų oficieris su žandarų viršininku. Paskui nuėjo į dvarą ir pats pavieto viršininkas.

Policijai prasišalinus, vėl prasidėjo agitacija, kalbos, nurodymai. Už kokio pusvalandžio pavieto viršininkas vėl atėjo į susirinkimą, ir vėl prikalbinėjimai, užsistojimas už ponus. Kai-kurie kumečių pastebėjo, kad viršininkas įkaušęs sugrįžo. "Aa, sako darbininkai, nueina pas poną, atsigeria, o paskui cina pono ginti"! .... Malė, malė viršininkas, bet mato, kad nieko nepadarys, — užbaigė: "Jei jums yra kokie reikalai, bėdos, — kreipkitės prie manęs — prie Vilkaviškio pavieto viršininko, o kolai kas — sulig pasimatymo!... Pabučiuokit mano vardu savo žmonas ir vaikus!" — užbaigė pono tarnas. Kumečiai, pasityčiodami, taip-pat pasakė: "Sulig pasimatymo!" Dragunai ir policistai taip-pat prasišalino, o kumečiai juokavo: "Port Arturo nepaėmė!". ....

Męs, dvaro ulyčios gale pastatę sargybą, traukėm prie Gavronskio. Didelė minia musų pasirodė — kokie 400 — 500 žmonių! Bet tvarka buvo kuopuikiausia. Atėjom. Minia sustojo prie gonkų. Ant gonkų stovėjo Gavronskio akamonai. Išgirdę Gavronskio žingsnius priesenyj, jie, kaip tikri pono "klopai", pirm laiko nusitraukė nuo galvų kepures. Išėjo Gavronckis su Gavronskiene, pasisveikino — pasisveikinome ir męs, kilsterėję kepures. Jam buvo perskaityti reikalavimai, bet jis tedėjo kviečių šėpelį. Buvo dar jo paklausta, kodėl šaukėsi sau į pagalbą dragunus? Jis užsigynė nešaukęs. Tada jam buvo priminti jo akamono žodžiai, ir ponas nutilo. "Šviesioji ponia" (ji taip save liepia kumečiams vadinti) tik šypsojosi, — klausinėjo vieno, kito, ar buvę vakar Alvite? "Gal nesimeldėt?" — ir vėl "šviesiai" šypsojosi.

Atgal ėjom vėl ramiai visa minia. Buvo nurodyta, ką jau pasiekėm ir ką rytoj turim pasiekt. Buvo pasakyta ilga prakalba apie politišką laisvę ir jos reikalingumą darbininkų kliasai.... Pėtnyčia perėjo puikiai.

Subatos rytą vėl suėjo toks-pat skaitlingas susirinkimas. Šuklių akamonas buvo atėjęs pasiklaust, ką atsakyti dragunų oficieriui, kuris klausia, kas čia Šukliuos. Atsakėm: lai praneša, kad visa eina, kaip ir pėtnyčioj; bet pirma, negu pranešt dragunų oficieriui, tepasirenka Gavronskis lengvesnį ar aršesnį streiką.

Už kokios poros valandų ateina "ržondca" su Šuklių akamonu. Akamonas sako: "Ponas visa prideda, tik sakykit, ar nuo pietų stos darbininkai prie darbo?" Tuojaus ir kontraktus sutiko perdirbt. Kumečiai tuo tarpu pradėjo šaukti: "Tuzą numušėm.... Tuzą numušėm!"....

Streikininkai buvo pasveikinti pergalėję; buvo dar kalba pasakyta ir užbaigta: "Visų kraštų darbininkai, vienykitės!"

Aplinkinių dvarponių akamonai tik viens po kito gabena į Šuklius kumečių kontraktus peržiurėti Ant visų reikalavimų jie nusileido.

Garbė kumečiams, ką taip tvirtai laikės! Kliasų kova yra sunkus daiktas — prisieis jums dar ne kartą taip gint savo reikalus nuo ponų ir nuo jų "šviesiųjų ponių", bet susipratime ir vienybėje jųsų galybė.

Mukaris.

(Iš "Sk.")

IŠ AMERIKOS.

SUGRIUVO NAMAI.

New York. Ant Lafayette gatvės sugriuvo namai. Juose gyveno 18 ypatų. Iš to skaitliaus 7 ypatos išgelbėtos sveikos, 2 sunkiai sužeistos, likusios gi 9 užmuštos.

KURAS DYKAI.

Braddock, Pa. Edgaro Thomsono dirbtuvėse įvedė naujas įtaisas varymui visų mašinų. Su naujoms prietaisoms kaipo kuras sunaudojami kįlanti iš sutarpintos geležies gazai, koki pirma prażudavo. Taigi pajeiga čia apturima dykai.

Tokias jau sunaudojančias gazus mašinas plieninis trustas įtaisė savo Gary, Ind., dirbtuvėse.

ATEIVIAI.

Pereituose metuose į Suvienytas Valstijas atkako 1000735 ateiviai; per vienuoliką mėnesių šių metų (randas metus skaito nuo 1 dienos liepos) atkako 1130615, iki 1 d. liepos, be abejonės, skaitlius užaugs iki 1300000. Mažiausiai ateivių atkako 1898 m. nes tik 229299. Pereitų metų ateivių užveizdos atskaitoj buvo parodyta daug atkakusių lietuvių inteligentų, kaip antai: inžinierių, daktarų, dailininkų ir tt. Bet kur tie lietuviškiejie inteligentai paskendo, nežinia, nes apie juos nieko negirdėt. Todėl reikia manyti, kad bent kasliink lietuvių, ateivių užveizdos statistika nesutinka suteisybe.

MIESTAS SLENKA I UPĘ.

Elwood, Kans. Šitas miestelis iš palengyo slenka į upę, ikišiol jau daug žemės šmotų nusirito į upę, žemė slenka dar vis toliau. Iš 640 akrų žemės, prigulinčios miesteliui, liko tik 50. Daug namų nuo kranto atsėjo perkelti toliau.

KALNAKASIU VADOVU PROVA.

Boise, Idaho. Provoj kalnakasių organizacijos vadovų, Moyer'o, Haywood'o ir Pettibone, juo toliau, juo aiškiau pasirodo, kad užmušystos papildytos ne kalnakasių, bet kastynių savininkų, valdininkų ir detektyvų Pinkertono agencijos. Sude pasirodė, jog svarbiausias valdžių liudininkas Orchard, prisipažinęs prie 17 žmogžudysčių, ne pusės jų ne papildė. Taigi jis melavo. Žmogžudystės papildė kiti, vien norėdami ant darbininkų sprando kaltę suversti.

PADEGIJA.

Springfield, Mass. Sudegė čia Evans hotelis. Pasirodė, kad hotelis buvo uždegtas, o uždegė jį jo prižiurėtoja Alicija Hawkins. Ji prisipažino, bet teisinasi, kad tą padarė vien nenorėdama vesti hotelio reikalų; kitaip jį uždaryti negalėjo, nes jo laikymas apsimokėjo.

ANGLIU PRODUCIJA PENNSYLVANIJOJ.

Pereituose metuose Pennsylvanijoj iškasė 63645010 tonų kietųjų anglių, vertės $13191764 arba ant 5694172 tonų, vertės 10 milijonų doliarių mažiau negu užpereituose metuose. Toną ant vietos kastynėse parduoda po $2.25 — $2.30, tuom tarpu išgabentas kitur parduoda už dvigubą ar trigubą prekę. Tas rodo, kiek, su skriauda gyventojų, uždirba važiojančios anglis Amerikos geležinkelių kompanijos.

AUDRA.

New York. 27 d. berželio šitose aplinkinėse siautė baisi audra. Trys ypatos likosi perkuno užmuštos, o viena tapo sunkiai sužeista. Perkunas uždegė daug triobų; sugriovė dviejų bažnyčių bokštus.

NAUJAS ORLAIVYS.

New York. 20 d. berželio, nuo Staten Island pasikėlė naujas orlaivys ir lakiojo ties Brooklynu ir New Yorku ir nusileido Battery Parke. Paleidus vėl mašinas, orlaivys pakilo iki 500 pėdų, bet atsimušė į stiebą ir nupuolė į vandenį.

GAISRAS.

Norfolk, Va. 20 d. berželio, miesto dalyj priešais Jamestowno parodą siautė gaisras, kuris išnaikino čielą eilę didesnių ir mažesnių hotelių. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 300000 dol.

VĖTRA.

Muskogee, I. T. 26 berželio šitose aplinkinėse siautė baisios vėtros ir debesų praplyšimai. Sepulpoj laike vėtrų siautimo trjs ypatos tapo užmuštos. Glenn Pointe 150 kerosino pumpų tapo sugriautų, o Osage apskrityj ne išliko nė viena. Maize vėtra daug triobų sugriovė. Nuostolius jos padarytus skaito ant pusės milijono dol.

MAIŠTAI DĖL MĖSOS BRANGUMO.

Milwaukee, Wis. Dėl košerinės mėsos braugumo, čianykščiai žydai pakėlė maištus. Ant gatvių buvo muštynės. Žydiškiejie mėsininkai mat pakėlė prekes žydų vartojamos mėsos nuo 10 c. ant 13 c. už svarą.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIU.

Louisia, Wis. Netoli nuo čia susimušė pasažierinis geležinkelio trukis su tavoriniu. Prie to 14 ypatų tapo sužeistų.

Winnipeg, Manitoba. Netoli nuo čia susimušė du bėganti į priešingas puses pasažierinlai trukiai. Prie to 10 ypatų likosi užmuštų.

DARBO LAUKO.

"LI... Pittsburg, Pa. Darbininkai Preskučių augštojų pečių, išviso 8000, iškovojimui 8 val. darbo dienos rengia streiką.

¶ Butte, Mont. Sustreikavo čia gromatnešiai. Jie reikalauja didesnių algų.

¶ New York. Amerikos geležinkeliams vagonų dirbtuvės gavo nuo geležinkelių užsteliavimus ant 15 milijonų doliarių, dar apie reikalavimą ant 16 milijonų doliarių cina derybos. Todėl visose vagonų dirbtuvėse atseis priimti daugiaus darbininkų.

¶ New York. Sustreikavo čia 2000 vežėjų "American Ice Co.". Jie reikalauja užmokesnio už darbą virš paprasto laiko. Sustreikavo čia teipgi gatvių šluotojai.

¶ Beraga, Wis. Sudegė čia Nestoro lentų piovykla. Per tai 300 ypatų neteko darbo.

¶ Denver, Col. Konvencijoj Vakarinės angliakasių organizacijos, delegatas Robert Rundale apreiškė, jog balandžio mėnesyj 1908 metų, pasibaigus dabartiniems kontraktams, užgims dideli angliakasių streikai, kurie apims visą Ameriką.

¶ Rock Springs, Wyo. Sitų aplinkinių kalnakasiai organizuojasi. Prie unijos pristojo jau 1400 kalnakasių.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SPRINGFIELD, ILL.

16 d. berželio atsibuvo čia prakalbos, parengtos vietinio Lietuvių Rev. Selp. Komiteto. Apart vietinių kalbėtojų, buvo L. S. D. P. atstovas P. Grigaitis. Susirinkimą atidarė drg. J. Klembauckas. K. Lingiutė dekliamavo eiles "Dėlko varguolis tamsus". Padėta ant stalo bukietą gražių kvietkų kaipo dovaną garbingam svečiui P. Grigaičiui. Kalbėjo Jonas Žvingilas. Trumpai kalbėjo apie Lietuvą ir jos šiądieninį vargingą padėjimą. Ragino susirinkusius atminti Lietuvos šalį ir šelpti jos vaikus nors našlės centeliu. Drg. P. Grigaitis apsakė pradžią revoliucijos ir jos dabartinį bėgį: aiškino, kaip caras pažadėjo žmonėms laisvę ir ją vėl atėmė. Išrodinėjo, jog biurokratų žadamos laisvės yra be vertės, žadamos apmulinimui žmonėms akių: pažada, bet niekad žmonėms nieko neduoda. Apsakė Peterburgo, anų metų kruviną nedėldienį ir daug kitų pasibaisėtinų biurokratų barbarybių ir žudystų. Ragino čia gyvenančius atminti ten kovojančius brolius ir nors centais suselpti. Drg. P. G. perstojus kalbėti, tapo paskirti rinkėjai aukų— 2 moterys ir du vyrai, kurie užrašinėjo aukautojų vardus.

Renkant aukas, dainavo kvartetas vaikinų: "Jaunumenės giesmę", "Į kovą" ir "Broliai sukruskim". J. Klembauckas kalbėjo apie kapitalizmą: kaip jis blėdingas žmonijai ir aiškino, kad jį galima lengvu būdu sugriauti, tik reikia viso pasaulio darbininkams susiprasti ir, susivienyjus visiems, drasiai stoti prieš dabartinius žmonijos siurbėles. Ona Karaškiutė dekliamavo eiles "Lietuvoje kraujas". Drg. P. Grigaitis antru kartu kalbėjo apie dumą, jos išrinkimą ir dabartinius darbus. Paminėjo ir musų dvasiškijos netikusius darbus. Kalbėtojas sakė, kad Lietuvoj nerastume gero kunigo, kad ir dienos šviesoje su žiburiu jieškotume. Lietuvos kunigai yra pataikunai, sėbrai turtingesniųjų ukininkų, dvarponių ir caro valdžios. Jie, vietoje eiti drauge su žmonėmis prieš netikusią caro valdžią ir ponų sauvalią, vietoje žmonėms aiškinti, šviesti, jie juos mulkina, platina juodašimtiškus raštus, keikia, gazdina pragaru ir velniais grasina. Ir laike rinkimo skverbėsi į dumos atstovus, persistatinėjo geriausiais katalikais. Tik laimė, kad jie ten nepateko. Kalbėjo ir apie buvusius streikus: kaip ponai malšino streikuojančius, su pagelba valdžios prisiųstų dragunų. Apkalbėjo plačiau dabartinę ir pirmutinę dumą. Išrodinėjo, ką veikia dabartinės dumos yvairių partijų atstovai. Klausytojai suprato, kad visų partijų atstovai yra vien įnagiais biurokratų valdžios, išskiriant socijal-demokratus. Nutildymui kitų partijų atstovų užtenka Stolypinui pagrasinti išvaikymu dumos. Su tokiais atstovais valdžia,ka nori, tai daro. Jie padidino skaitlių kareivių ir užtvirtino biudžetą. Su pinigais ir kareiviais valdžia galės jų pačių brolius, trokštančius laisvės, žudyti, kartį ir šaudyti. Vieni tik socijal-demokratai viską drasiai į akis valdžiai drožia. Jie nesibijo grasinimų valdžios. Perstojus kalbėti, kvartetas padainavo "Marselietę", o Amelija Buškiutė dekliamavo eiles iš "Kovos".

Drg. P. Grigaitis dar ir trečią sykį kalbėjo apie darbininkų blogą padėjimą ir apie socijalizmą. Klausytojams kalbos labai patiko. Susirinkime buvo žmonių visokių nuomonių, bet visi užsilaikė ramiai.

Drg. P. Grigaitis ištikro yra puikus kalbėtojas. Su tokioms kalboms pakelia didžiausio tingiųlo širdį, ir snaudžiantiejie pradeda kitaip manyti. Ištariame drg. P. Grigaičiui širdingą ačiu už atsilankymą.

Žmonių prakalbas teip daug lankė, kad paskiau atėję negalėjo tilpti į salę.

Aukų tapo sudovanota 35 dol. 50 centų. Pasiųsta J. O. Sirvydui, jis jas perdus L. S. D. P.

Vincukas.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

24 d. berželio buvo čia koncertas M. Petraucko ir Z. Skirgelos, pribuvusių iš Europos. Petrauckis yra dainorius ir komponistas, Skirgela gi pianistas, besimokinąs Paryžiaus konservatorijoj; abudu lietuviai. Publikos prisirinko mažai, vos apie 150 ypatų, išdalies tik inteligentijos (Matyt vietinės draugystės ne padėjo ir neprisidėjo prie geresnio koncerto pasisekimo, o juk padėti atkakusiems į svetimą kraštą ir dagi į tokį, kur viskas kitaip negu Europoj suprantama,tautiečiams juk tai buvo pareiga čianykščių lietuviškų organizacijų. Tegul bent kitose vietose lietuviškos organizacijos neapleidžia atkakusių tyčia mus supažindinti su geresne giesme ir muzika tautiečių. Amerikoniški muzikai jiems juk nepadės, jie kitaip ir draugiškumą supranta negu Europoj. Rd.) Kiek mes galėjome suprasti, abudu tautiečiai gerai išsilavinę muzikai ir gabumo jiems ne truksta. Jiedu terp lietuvių gali užimti tokią vietą kaip terp lenkų Paderewski, Sembrich, rusinų Mišuga, czechu Smetana ir tt. Kaip čia galima buvo matyt, tai daugelis lietuvių tikrai nesupranta kas tai yra daina, o dar mažiau supranta skambinimą ant piano. Dainoms dar plojo ir reikalavo daugiau ypač lietuviškų dainų ir to Petrauckis išklausė ir padainavo virš programo tris kartus.

Petrauckis ir Skirgela tai žiedai musų tautiškos muzikos ir vaisius jų pamatysime ateityj.... gaila, kad ne dabar. Dabar mums ypač Amerikoj nelengva juos suprasti.

Antras jų koncertas bus 26 d. berželio Worcesteryj, paskui Brocktone, Lawrence, o jai matys, kad apsimoka, tai atlankys ir kitas lietuvių kolionijas. Kiek nuo jų girdėjau, tai jie atkeliavo čia ne pinigų rinkti, bet nors iš dalies supažindinti Amerikos lietuvius su gera daina ir muzika, (bet visgi, turbut, jie čia neatkako savo pinigus išleisti. Musų todėl priderystė juos paremti ir kaip galint, padėti. Red.)

J. P. Raulinaitis.

IŠ NIAGARA FALLS, N. Y.

Darbai eina čia gerai ir uždarbiai neblogiausi; lietuviai uždirba nuo $2. — $3.50 ant dienos. Iš kitur pribuvusiam darbas nesunku gauti.

Yra čia lietuvių burelis, bet apie jų darbus nieko negirdėt. Yra čia ir lietuviška pašelpinė Šv. Jurgio draugystė, bet ir ji ne tvirtai laikosi, nes "bedievių" nepriima, o dievuotiemsiems labiau rupi karčiamos negu draugystės reikalai; į draugystę ne priguli nė ketvirta čia gyvenančių lietuvių dalis. Daugelis nenori į draugystę rašytiesi, nes jos konstitucija per daug aštri: už mažiausią prasikaltimą maskoliškai baudžia. Viršininkai teipgi mažai rupinasi draugystės reikalais. Apšvietimas čianykščių lietuvių labai žemai stovi. Nieko gero negalima išgirsti, užtai girdėt net per tankiai apie jų girtuokliavimus ir muštynes, provas ir kitokius nevertus pagyrimo darbus. Laikas, rodosi, butų jau susiprasti ir pradėti kitaip gyventi nes teip gyvendami, kaip iki šiol, užsitraukiame neapykantą visų svetimtaučių.

Ig. Kudzauckas.

VEIKIME VISI.

Apšviętimo labui įsikurė Vilniuje "Vilniaus Aušros - Lietuvių apšvietimo Draugija", kurios mieriu yra — platinti apšvietimą terp lietuvių, įsteigiant pradines, augštesnes mokyklas, skaityklas ir tt.

Tai ką męs, Amerikos lietuviai, turime ant to pasakyti? Ar žiurėti ir laukti tos Draugijos veikmės, ar prisidėti prie jos su visa energija ir pasišventimu? Aš iš savo pusės patarčiau, kad prisidėtume ir tai ne pavieni, bet visi Amerikos lietuviai, kokių jie nuomonių, partijų ir ypatiškų persitikrinimų nebutų. Mokslas visiems yra reikalingas, be mokslo mes niekad prie nieko nepreisime. Trumpiausias kelias prie laimės, gerovės, santaikos, visuotino progreso ir tt. priguli nuo subrendimo ir mokslo. Nors 100 metų praslinko nuo laiko kada George Washington, Abraham Lincoln, Benjamin Franklin ir kiti kariautojai už žmonių tiesas sutvėrė tvirtą, laisvą respubliką — Suvienytas Valstijas, bet žmonės nebuvo dar ganėtinai tobuli, iš palengvo pateko globon kapitalo ir liaudė virto ne laisviai, įpuolė į dar didesnį vargą, negu buvo pirma: kada juos pardavinėjo, kaip gyvulius, tąsyk ponas prižiurėjo, idant butų sveikais, ganėtinai atsilsėję; šiądien apie juos nebesirupina, jie pats ateina sunkius darbus dirbti, iš tikrųjų šiądien arklio geresnis buvis negu žmogaus darbininko, girtuoklystė - paleistuvystė ir ligos platinasi, ne blaivininkai tas ydas griauja. Daugelis daužo monopolius vien dėl to, kad dykai gauti degtinės. Ar ne tiesa? Virto senos merginos davatkoms, kad vyrų negavo ir rugių tingėjo piauti.—Ar netiesą godotinas kunigėli? Ir tu pats bėgai seminarijon ne iš pašaukimo, bet dėl geresnio kąsnelio duonos, kad galėtum gerai pavalgyt, ir, išsimiegojęs, platinti blaivystę tarp merginų ir moterėlių, o apie apšvietimą savo seselių ir brolių nebuvo laiko mislyti, tai darbas bedievių, socijalistų ir tt. ir tt.

Paveizdan, Naujoje Zelandijoj, kur liaudis apšviestesnė, kraštas pasidarė stebuklų šalis, o ji po valdžia Anglijos karaliaus. Taigi, matomai, ne lordai, carai, karaliai, kunigaikščiai kalti, jeigu mes stovime žemai, bet mes patįs. Nereikia nė monopolių daužyti, nė blaivystės, nė Šv. Kazimiero draugijas tverti, ir be to mes galime blogą išnaikinti.

Japonai pergalėjo Maskoliją ne dėl jų stipraus kuno sudėjimo: iš vieno maskoliško draguno galima butų trįs japonukus nulipinti, bet dėl jų apšvietimo. Protas, o ne kumščia galinga ir nepergalima. Ir dumos atstovams ne žemės daugiaus priderėjo reikalauti, bet visiems uždyką mokyklų. (čia klysta ir rašėjas. Alkanas negali gerai mokytiesi, Redak.). Kas iš to, jeigu musų ukininkas turės daugiau žemės, jeigu jos nemokės išdirbti; kas jam bus do nauda, nors jis ir dvyliką kiaulių turės, o vasarai atėjus, išdvės visos, jei nemokės jų auginti? Amerikos ukėsas užaugina iš trijų žąsų ir vieno žąsino 100 žąsiukų ir už kiekvieną paima nuo $1.50 iki $2.00, o musų ukininkas tiek, kiek jam Dievas duoda, — daugiausiai 15 žąsiukų.

Iš tų trumpai sutrauktų žinelių galima pamatyti, kokia ateitis mus laukia, jei visi tik apie pilvą rupysimės. Iki šiol musų socijalistai ir kunigai tik klausymą pilvo gvildena, palikdami žmonių protą mažam skaitliui lietuviškos inteligentijos, kurią niekina. Ir kas iš to išeis? Sustosime ant vietos.

Liaukimės vaidų, visi išvien, senas ,ar jaunas, turtingas, ar beturtis, griebkimės mokslo, švieskimės, padėkime Vilniaus Aušros draugijai šventą ir prakilnų darbą atlikti nuosekliai. Įtaisykim centrą Amerikoje ir išdirbkim programą; nurodykime, kokių mokyklų mums labiausia reikia ir kur parengti. Mes amerikiečiai galime prisidėti netik pinigais, bet ir Amerikos budu mo kinimo. Teisybė, šiądien mes turime prie kiekvienos partijos šiokias tokias mokyklas, bet jos netikusios, tendentiškos, musų reikalams neatsako, bet jas galima perdirbti, įvedus naują programą; gerų mokytojų irgi netruktų, jei butų kuom apmokėti už jų triusą, o su tuom mes galime ateiti pagelbon, jei kiekvienas Amerikos ir Lietuvos lietuvis laikytų už pareigą savo parapijos mokyklą šelpti pinigiškai.

Paimkim, pavyzdžiu, Kupiškį. Parapija didelė; iš ten Amerikon atvyko kupiškėnų, kiek žinau, apie 200 ypatų. Jeigu mes visi kupiškėnai kas menuo mokėtume tik po 5c., tai galėtume beveik vieni jau mokytoją apmokėti.

Taigi, kol lietuviška visuomenė Amerikoj susitars ir pradės tą šventą darbą dirbti, nes kupiškėnai pasirodykim, ir čia pirmutiniais ir pradėkim darbą tuojaus. Taigi, draugai kupiškėnai, malonėkit atsišaukti su savo pritarimu. Atminkit tuos laikus, kada buvo mums uždrausta mokyties, o vienok atradom progą jaujose, prie lajinės žvakės išmokti arklius, suėję ratelin, paragindaširk tiek, o nakties laike, išjoję arklius, suėję ratelin paragindavom ir padrąsindavom viens kitą tolesniam veikimui.

Perspėdamas, kad daugumas kupiškėnų gali užmesti: kur ir kam mes pavesime sudėtus tam tikslui centus, tai tiems atsakau, jog mes galim išsirinkti ypatą, kuri atstovautų musų reikalus, o tuom gali buti Povilas Matulionis iš Aukštupėnų, tas senelis mums visiems gerai pažystamas, keliavedis ir Krivė Krivaitis Kupiškėnų; jis žino svarbumą mokslo, supras musų norus, siekius ir teisingai pasielgs. Aš pirmutinis prisidedu ir duodu tam reikalui, tai yra įsteigimui, ar nors pagerinimui Kupiškio mokyklos 50 rublių, jeigu Amerikoj gyvenanti kupiškėnai iki sekančių metų sudės nemažiau.

Dr. A. L. Graičunas,
3202 So. Halsted st.,
Chicago, Ill,

IŠ WORCESTER, MAS.

Sulaukėme ir šilumos, buvo čia jau 92° F.

Darbai eina čia gerai ir iš kitur pribuvusiam darbas ne sunku gauti. Juodašimčių čia terp lietuvių teipgi netruksta.

18 d. berželio, prasidėjo seimas Sus. L. R. K. Seimas atsibuvo Šv. Kazimiero svetainėj. 8 val. vakare buvo teatrališkas perstatymas; atlošė veikalą "Terp dilgėlių rožės". Žmonių buvo apie 30 ypatų ir dar tame skaitliuje apie pusė socijalistų. Svarbiausias lošikas, J. Galackas, seniau priklausė prie socijalistų kuopos, dabar gi perėjo prie kunigo Jakščio šalininkų. Jis yra pirmsėdžiu ir čianykštės tautiškojo Sus. 57 kuopos. Taigi mat jis stengiasi keliems dievams ant syk tarnauti, klausymas tik, kaip jis tokią tiesiok negalimą užduotį atlieka. Turbut nė vienam dievui širdingai nepatarnauja.

19 d. berželio buvo prakalbos. Terp žmonių paleido nežinia kas paskalą, buk kunigas Milukas turės ginčus su socijalistais, bet , žinoma, to nebuvo. Klausydami kunigėnių prakalbų, žmones miegojo. Dar čia susistumdė kun. Milukas su keliais vyrais, bet jų nepertikrino, pats išėjo, paskui jį ir didesnė dalis žmonių. Tąsyk likę padainavo marselietę, kas kunigams, žinoma, nelabai patiko. Sekantį nedėldienį kun. Jakštis per pamokslą liepė žmonėms nekeikti socijalistų, bet uždavė už juos poterius.

Nors pirm seimo laikraščiuose reikalauta reformavimo Katalikiškojo Susivienyjimo, bet ne tik galinčios pagerinti organizacija reformos netapo įvestos, galima sakyti, kad seimas dar ją labiau pagadino, rinkdamas viršininkus ypač iš atsižymėjusių intrigoms ir tai keliems metams. Pa veikslan, Milukas išrinktas dvasišku vadovu, tik kas žin, kas jį ves, kad į intrigų purvyną pats neįpultų

Svarbiausias nutarimas — yra tai, turbut, priėmimas Miluko užmanymo siųsti pasveikinimą popiežiui ir pakelti protestą prieš pasielgimą Prancuzijos rando su kunigija. Turbut prieš tą protestą jau dabar dreba prancuzų pakinkiai! Bet klausymas, ką tas bendro turi su reikalais Amerikos S. L. R. K. A.?

Svarbiu galėtų but užgyrimas stengtiesi visur prie bažnyčių rengti lietuviškas mokyklas, bet arčiau prisižiurėjus ir tas neišrodo svarbiu. Ne svarbiu yra pats skaitlius mokyklų, kiek jų vertė: geriau jau butų turėti, kad ir vieną, bet tikrai gerą mokyklą, negu daug niekam netikusių, kuriose vaikus mokina pats lietuviškai nemokanti, dudoriai, arba minyškos. Reikia pirma gerinti nors ėsančias dabar netikusias mokyklas, o paskui jau rupintiesi apie dauginimą gerų. Pinigus ir netikusios ištraukia, o naudos iš tokių nėra. Tuom tarpu apie pagerinimą mokyklų, apie pastatymą jų ant geresnių pamatų, ypač apie išliuosavimą mokintojų iš verguvės menkai apie vaikų lavinimą išmanančių kunigų nebuvo nė kalbos.

Buvo kalbėta ir apie įsteigimą prieglaudos namo, bet teipgi kunigiškai; greičiau tas klausymas ir pakeltas užkenkimui tokiam užmanymui S. L .A.

Seimo pirmininko, kun. Miluko nuomonėj, turbut, svarbiausiu nutarimu yra — kad seimas S. L. R. K. organu net 4 metams išrinko jo "Žvaigždę". Bet ir išto nematyt, kad organizacijai butų kokia ypatiška nauda. Organizacija 4 metams surišo sau rankas.

Sekantis seimas nutarta laikyti Chicagoj.

P. P.

DEL KUNIGO ŽEBRIO STRAIPSNIO.

Kunigas Žebris, dar prieš paskutinį seimą, rašydamas straipsnį S. L. A. reikaluose, padavė gana svarbius įnešimus Susiv. reikaluose, ypač gi reikaluose kolionijos, bent man teip rodosi. Bet terp gerų užmanymų, yra ten ir piudymai brolių su broliais. Kunigas Žeb. persergsti, kad Susiv. neprastotų savo savistovystės. Man rodosi, kad to geidžia ir kiekvienas S. L. A. sanarys. Kun. Ž. sako, jog S. L. A. ir socijalistų atstovai smarkius varė ginčus. Teip, bet kas davė pradžią? Kada XXI seime tapo išrinktas komitetas ir kolionijos komisija, tai vienas komisijos sąnarys pradėjo dar salėj džiaugtis ir girties savo urėdu ir tikėjosi padaryti kokius 6000 dol. iš savo urėdo (kodėl tik po metų apie tai kalbama? Red.). Netoli stovėjo ir socijalistų atstovas ir tą viską girdėjo. Tai, argi dyvai, jeigu parašė feljetoną apie tokius S. L. A. šulus, kuriems rupi vien pelnas ir asabiška garbė, o ne tautiški ir organizacijos reikalai? Tas ir pagimdė tuos vaidus ir ginčus (bet jie neišaiškino tikro dalykų stovio. Rd.). L. S. D. P. atstovas, girdėdamas, kad lietuviai turi tokią puikią organizaciją, laukė seimo, norėdamas pamatyti, koki atstovai suvažiuoja. Pamatęs, kad suvažiavo daug politikierių, ir pasiuntė tokius organizacijos vadovus ant Marso su visa jų politika. Tuom, kaip jis sakė, norys iššaukti kritiką. Bet žmogus apsigavo: vietoj kritikos (juk jos pas mus nėra, mes mat dar nesuprantame, kas tai yra kritika ir kam ji reikalinga. Rd.), sulaukė pliovonių, nesiliaujančių ginčų.

Kun. Žebr. įsako savo rašte buti labai atsargiais su socijalistais, kad jie nepaimtų į savo rankas S. L. A. Bet kiek aš žinau, socijalistai ne tyko S. L. A. pagriebti, nes jiems jis gerai toks, koks yra, jie geidžia vien, kad jame nebutų politikierių varančių savo reikalus. S. L. A. turi buti nepartyviškas. Kun. Žebr. sako, jog Susiv. L. Laisvamanių rėmė socijalistus, bet užtai laisvamanius išvaikė socijalistai, jie dingo. Bet kodėl dingo? Todėl, kad jie tą užsipelnė. Jeigu S. L. A. sektų laisvamanius, tai teipgi turėtų dingti: jeigu S. L. A. viršininkai panorėtų teip autokratiškai organizaciją valdyti, kaip valdė Laisvaman. Susiv., tai jam teipgi negalima but ilgo gyvenimo pranašauti. Šiądien jau viena ypata organizacijos valdyti negali. Vienas Susiv. Laisv. vadovas užsimanė net nuo socijalistų atimti čarterį, nors visai neturėjo tiesos tą daryti be sanarių susivažiavimo, o kas akyviausia, kad čarterio reikalavo visai nesužinojęs su prezidentu. Kitas vėl Susiv. Laisv. viršininkas atsisakė išduoti rokundą įeigos ir išeigos, ką, sulyg seimo nutarimo, turi išduoti kas trįs mėnesiai. Argi tokia organizacija, kur viršininkai teip elgiasi, gali gyvuoti? 20 d. sausio šių metų, kaip buvo pagarsinta "Lietuvoj", buvo sušauktas pas Drą Šliupą susirinkimas su mieriu atnaujinti Susiv. Laisv. Susirinkome keletas vyrų. Pradėjus svarstyti organizacijos reikalą, buvo užklausta, kodėl Centr. Sekr. neišduoda atskaitos. Po ilgų kalbų, ant galo, sekretorius pasakė, kad atskaitos reikalaują tik tie, kurie nepažįsta nė A B C; jiems, girdi, negalima rokundų išdavinėti. Kuopa likosi sutverta arba atnaujinta; nutarta, kad Centro Sekr. turi atskaitą išduoti. Praslinko jau šeši mėnesiai, bet atskaitos visgi nėra. Argi socijalistai, arba kitoki, gali tylėti, matydami tokį carizmą? Man rodos, kad tas nė kunigui Žebr. nepatiktų? Jeigu kada S. L. A. teip pradėtų elgtiesi, tai, žinoma, socijalistai, o gal ne jie vieni, netylės: juk jų užduotis kovoti su visokiais carizmais.

Sanarys 30 kuopos
Susiv. Leit. A.

Talpiname mums atsiųstą raštelį, bet drauge priduriame, kad organu S. L. A. dabar yra "Viltis". Ten todėl butų geriausiai siųsti ir atsakymus ant straipsnių Susiv. Liet. A. reikaluose tilpusių. Mes manome, kad gana ginčų buvo prieš seimą ir kad tie dalykai seniai jau pašarvoti. Rd.

Galvočius.

Parašė Br. Vargšas.

(Tąsa.)

ninku buvo Galvočius, o antros Anupras, visados kalboje mėgstantis savę pagirti. Nuo durių, pasieniais, atskirai viena nuo kitos, traukėsi gulyklos. Šalyje Anupro lovos, ant įkalto į žemę stulpelio žybsojo mažutė šviesa, troškinama sugedusio oro, kvapas šlapių, apipuvusių sienų ir gulyklų, kurios gal buti jau nuo kelių metų ne buvo judintos. Mykolas nesistęgė pagerinti savo "garsaus" viešbučio, nes jam ir teip niekados svečių netrukdavo.... Vieni išeina, kitus už neužsimokėjimą išvaro, o jų vietoj vėl nauji ateina; visados pilna. Žiburio jis teipgi nenorėjo duoti, besiteisindamas, kad tas perbrangiai jam kaštuos, tik įbauginus žadėjimu uždegti, nupirko liamputę vadinamą "vilko akis". Reikia vienok už vieną pagirti Mykolą, kad jis niekados ne pardavinėjo savo gyventojams degtinės, nors jie ir dvigubai už ją jam mokėtų. Kartais, geram upe budamas, skaitė net patirtas iš gyvenimo lekcijas apie blėdingumą degtinės, vis rodė savo kailinę kepurę.

Vienas po kitam, parėjo: Tomošius, Staugis, Kuprius ir Gandras, tik Anupro dar nebuvo ir jo mergos. Reikia žinoti, kad visi čia ėsantiejie nešiojo pseudonymus, tik Anupro nieks nedrįso perkeisti, kadangi pirmam tarusiam kitokį vardą žadėjo perpiauti gerklę. Šeškui davė tokį vardą todėl, kad jo sulaužyta koja vis plačiau ir giliau puvo, ir leido labai nemalonų kvapą; Adatai už tai, kad buvo kriaučiu. Senam Tamošiui užtai, kad niekados niekam netikėjo. Buvo pasklydusi kalba, kad Tamošius turi daug,... daug pinigų, bet kaip greit atsirado, teip lyginai greit ta kalba žuvo. Staugis už tai, kad niekad ne kalbėjo, nes buvo visai kurčias. Kuprius ištikro buvo kuprotu. Kuprius teip papasakodavo atsitikimą, kuris jį kuprotu padarė.

— Murijome augštą namą, labai augštą.... Aš plytas nešiojau į viršų. Seniai jau lingavo lentos, prikalinėtos vinimis, bet architektas vis tvirtindavo, kad laikys. Teip diena iš dienos nešiau ir nešiau.... Terp ketvirtų ir penktų lubų truko kelių lentų ir aš su glėbiu plytų, kaip molio šmotas, pupt.... ir kupra....

Visi juokdavos iš jo pasakos, ir jis pats ant galo juokdavos. Gandras gavo tokį vardą todėl, kad bedarbės laikuose rinko varles ir įkalbinėdavo, jog ponai iš geros valios ėda varles, joms penėjo nedirbančius draugus.

Tamošius atsisėdo ant lovos, ir atrišęs gerokai suteptą krepšiuką, skaitė dienos uždarbį.

— Ar visi turėsite rytoj darbą?, — gulėdamas paklausė Šeškas.

— Kad ne męs, tai kiti, o vis kas nors dirbs, — atsakė Gandras. — Kol neužšals, badu ne stipsime.

— Kad juos velniai!, — sušuko Kuprius.

— Kas-gi tau? juk dirbai,—visi atsiliepė.

— Kad juos perkunas nutrenktų! Sutikau po dvi griveni, tuom tarpu už dvi dieni viso labo trįs tiktai.... Vagis!....

Tuom tarpu durys su tręksmu iki galui atsidarė ir, vesdamas savo mergą, ir kokią ten kitą naują ypatą, vos gyvas nuo pasigėrimo, įėjo Anupras. Priėjęs prie lovos, krito kaip akmuo, suduodamas su galva į sutrešusią sieną, kurioje ir liko duobė didumo Anupro galvos. Naujas svečias, vienu čebatu, mažiute kepuraite ant viršugalvio, drąsiai vaikščiojo po butą.

Jau visi miegojo, tik Gandras, nžinteresuotas nauju svečiu, akyvai klausė kalbos naujo svečio ir Anupro mergos. Anupras vis labiau blaškės, vis garsiau ir sunkiau kriokė, o už valandėlės buvo tyku kaip kapuose.

— Tai tas?, — klausė atėjunas Anupro mergos, rodydamas į Tamošių.

— Tas, tas senis, — patvirtino ji.

Gandras pradėjo snausti. Svečias, persitikrinęs, kad jau visi miega, sušnapždėjo:

— Na, pradėsime, — ir taręs, puolė prie miegančio Tamošiaus, nutvėrė už gerklės, o merga tuom tarpu ištraukė iš užančio krepšiuką su sutaupytais Tamošiaus skatikais, ir abu pasislėpė už durių. Sukilo visi. Vieni pylė šalto vandenio ant Tamošiaus, kiti ant Anupro, bet jau abu buvo negyvi.

Pakilus saulei, pribuvo policija....

— Draugai! gana mums teip gyventi.... Jieškokim sau kito, geresnio gyvenimo.... Kad ne sau, nors kitiems gerą padarykim, palikime kokią žymę savo gyvenime.

Matydami pirmą patarėją einant į kitą gyvenimą, visi susiėmė liekanas buvusių kitą kartą drapanų, išėjo drauge su Galvočiu: Šeškas, Adata, Gandras ir Kuprius, tik vienas Staugis liko su cigonu.

Paskui girdėjau, kad Galvočius su Gandru sėdi kalėjime už maištus, o Adata apsivedė, siuva drapanas ir džiaugiasi kudikiu, teip plonu sudžiuvusiu kaip ir jis pats.

Ne po ilgam mirė cigonas Mykola, o be jo rupestingos rankos sugriuvo jo penėtojas namas.

Šiądien ant "Juodvarnių kalno", kur žmonės gyveno, kur ėjo baisi ir teisinga kova už buvį, riogso purvų bala, lizdas numylėtų Gandro varlių.

IŠ VISUR.

‖ Bonnos universitete, Vokietijoj, Roosevelto atsiųstas dekanas Columbia universiteto Burgess skaitė lekciją; terp kitko, pasakė: "Vokiečiai ir amerikonai yra tai didžiausiosios pirmeiviškosios tautos. Ir vieni ir kiti myli teisingumą. Labui savo ukėsų ir visos pasaulės, vokiečiai ir amerikonai turi laikytiesi kruvoj". Iš tos kalbos matyt, kad Rooseveltas Europai siunčia profesorius ne mokslo vyrus, bet politikierius. Kad tik tie politikieriai teip nesudemoralizuotų Europos, kaip spėjo sudemoralizuoti Ameriką. Seniau ištikro Amerika buvo pirmeiviška valstybė, bet dabar ji žengia vėžio žingsniu atgal, pasidėkavojant jos politikieriams; Vokietija, ypač gi svarbiausia jos dalis Prusai, niekada pirmeiviška nebuvo, ne daug kuom skiriasi nuo Maskolijos. Žmonijai, turbut, nė Prusai, nė Amerika dar ne spėjo gero padaryti, nė viena, nė kita ne gali dar lygintiesi su Prancuzija, nė su Anglija. Vokietijos mokslinčiai ir raštinikai, teisybė, žmonijai yra gero padarę, bet ne jos randas ir politikieriai; tą patį galima pasakyti ir apie Ameriką, kuriai net platinančių kokias nors idejas ir raštininkų truksta. Patarlė gi sako, jog kiekviena tauta turi tokį randą, kokio ji verta.

‖ Išvaikius dumą, Prusų valdžios pradėjo saugiau prižiurėti gyvenančius Prusuose maskoliškuosius studentus. Kratas daro studentų gyvenimuose ne tik Berlyne, bet ir kituose universitetiniuose miestuose, kur tik yra maskoliškiejie studentai. Iš suareštuotų, septyni studentai likosi iš Vokietijos išvyti; du gi, Karfunkelstein ir Weidt likosi atiduoti Prusų sudams, kadangi buk jie Prusuose sutvėrė anarchistišką organizaciją.

‖ 25 d. berželio, Peterburge, policija ir žandarai apsiautė vieną dalį karės ministerijos, kadangi gavo žinią, jog karės ministerijos ruimuose revoliucijonieriai laiko susirinkimus. Ištikro rado čia daugybę prokliamacijų ir kitokių revoliucijonieriškų raštų. Valdžios visokiais budais stengiasi stabdyti išplatinimą paskutinio socijal - revoliucijonierių manifesto, bet tie policijos besistengima ne turi pasekmės. Kaip pasirodo vienas revoliucijonierių manifestas buvo atspaudintas spaustuvėj rando laikraščio "Pravitelstvennyj Vestnik".

‖ 27 d. berželio, ties Brodais, per rubežių į Austriją įsiveržė 14 maskoliškų kazokų ir užpuolė ant namų vieno ukininko. Namus iš-

plėšė, užmušė jų savininką ir jo pačią, dukterei gi nukapojo rankas, sužeidė daug kitų ypatų. Austrijos žandarai gaudė įsiveržėlius, bet jiems pasisekė suimti tik du kazoku, kitiems pasisekė perbėgti rubežių. Matyt kazokams jau truksta Maskolijoj žmonių, todėl jie veržiasi net į svetimus kraštus ir ten pradeda užmušinėti ir plėšti.

|| Anglijos žymesniejie pirmeiviai padavė savo randui protestą, prieš darymą kokio nors sutarimo su caro randu, kadangi kiekvienas sutarimas butų išnaudotas prieš Maskolijos tautą, pakeltų caro rando kreditą ir caras vėl galėtų kreiptiesi į Europos bankininkus jieškodamas teip jam reikalingos paskolos, be kurios senoji tvarka negali laikytiesi: parengęs tiek kraujo praliejimų randas turės griuti ir Maskolijos žmonės galės iškovoti tokią laisvę, kokią turi anglijonai.

|| Austrijos parlamento susirinkime 28 d. berželio rusinai ir rumunai pasiuntiniai smarkiai protestavo prieš išrinkimą lenko Skaržysnkio antruoju pirmininko vietininku, kadangi mat Skarzynskį, renkant parlamento pasiuntiniu, išrinko su pagelba visokių prigavysčių. Lenkai mat ne mėgsta eiti tiesiu keliu. Juk ir išvaikytoj dumoj rengėsi prašalinti Vilniaus atstovą Węclawskį, kadangi teipgi išėjo į aikštę, kad jis buvo išrinktas ne visai teisingu budu.

|| Turkiškoj Armenijoj vėl sukilo armeniečiai. Buvo čia jau ir smarkus susirėmimai kariumenės su pasikėlėliais. Maskolija sergėjimui rubežiaus, kad armeniečiai negalėtų perbėgti į Maskoliją, sutraukė daugiau kariumenės. Caras mat stengiasi padėti sultanui sukilėlius pergalėti. Toks tokį mat rėmia.

|| Caras išleido vėl naują manifestą, kuriuom daleidžia iždo ministeriui užtraukti Maskolijos viduriuose (mat užrubežiai ne skolina) paskolą 50000000 rublių. Bet sulyg tiesų, be žmonių atstovų pritarimo, nė jokia paskola negali but užtraukta. Mat caras laužo jo paties užtvirtintas tiesas.

|| Ant Kaukazo, Tiflise, miesto viduryj nesugauti vyriškiai metė 10 dinamito bombų į pulką ant pliaciaus susirinkusių žmonių. Bombų expliozijos daug žmonių tapo užmuštų arba sužeistų, o tame ir du banko urėdninkai. Užpuolikai mat bandė atimti 125000 dol. į banką gabenamų pinigų ir tas jiems pasisekė.

|| Hamburgo garlaivių kompanija Anglijoj dirbdina naują garlaivį, kuris bus didžiausias ant svieto, didesnis kur kas ir už Nojaus arką. Naujasis garlaivys turės ruimo 55000 tonų. Tą milžiniškąjį garlaivį dirbtuvė turi padirbti iki 1910 metų.

|| Terptautiškoj sandaros konferencijoj, pracuziškiejie delegatai įnešė, kad nesutinkančios viešpatystės nepradėtų karės be formališko jos apreiškimo. Prancuzų užmanymui vienok nepritaria kitos viešpatystės, tame ir Amerika.

|| Kaip Maskolijoj, teip ir Portugalijoj studentai yra revoliucijonierių vadovais. Matyt Europos studentams rupi svarbesni reikalai negu bolių daužymas, kuom liuosame laike pasiganėdina amerikoniškiejie.

|| Vienas iš įtekmingiausiųjų Italijos laikraščių, "Secolo", netik pritaria susirišimui Prancuzijos, Išpanijos ir Anglijos, bet kalbina ir Italiją pamesti Vokietiją ir glaustiesi prie minėto vakarinės Europos viešpatysčių ryšio, kuris gali but pamatu sutvėrimui Europos Suvienytų Valstijų.

|| Laikraščiai paduoda, buk terp Italijos ir Maskolijos padarytas ryšis savitarpinio atsigynimo ir užpuolimo. Taigi reikia manyti, kad arba Italija pasitraukė iš ryšio su Vokietija, arba kad Maskolija pasitraukė ir ryšio su Prancuzija ir pristojo prie jos priešininkų.

|| Pirmoje pusėj pereito amžiaus Niderlandai pasidalino į dvi savistovi viešpatysti — į Belgiją ir Holandiją, dabar jos vėl geidžia susijungti į vieną, kaip buvo pirma. Apdirba dabar Bruxellės parlamento komisija plianą susijungimo.

|| Odesoj ir kituose pietinės Maskolijos miestuose pereitą sanvaitę suareštavo 60 oficierų. Charbine, Mandžurijoj, persirėdęs oficieru rubežiaus sargybos revoliucijonierius iš maskoliškojo banko paėmė 100000 rublių pinigų ir su pinigais pabėgo.

|| Mieste Sebastopol, pietinėj Maskolijoj, revoliucijonieriai su bombos pagelba išardė vieną kalėjimo sieną. Iš to pasinaudojo 20 politiškųjų kalinų ir pabėgo.

|| Mieste Tiflise, ant Kaukazo, pulkas ginkluotų plėšikų įsiveržė į namus kunigaikščio Czarwadese, užmušė kunigaikštį, o jo namus išplėšė. Odesoj likosi užmuštas porto inspektorius, D-ras Popov.

|| Peterburge, pulkas ginkluotų vyrų stengėsi prisigriebti į parako krautuves, bet tas nepasisekė, kadangi juos patėmijo serginti krautuves kareiviai ir pradėjo šaudyti.

|| Minsko gubernijoj beveik su visu išdegė miestas Stolbcy; išliko tik dvi cerkvės miesto pakraščiuose. Sudėgė iš viso su viršum 560 namų.

¶ Egipte Anglijos agentai susekė paslaptą egiptijonų organizociją, kurios siekis — paliuosuoti visai Egiptą nuo Anglijos, padadaryti jį savistovia viešpatyste.

|| Šiaurinėj Portugalijoj, 27 dieną berželio, buvo smarkus susirėmimai kaimiečių su kariumene. Viename susirėmimė 100 ypatų likosi užmuštų, o 600 sužeistų.

|| Peterburgo laikraščiai pagarsino, buk mieste Czita, Siberijoj, plėšikai įsiveržė į banką ir paėmė 100 milijonų rublių. Į banką jie įėjo pasikasę po žeme.

|| Angliškoj valdyboj Hongkong sudegė teatras. Ugnyje pražuvo 10 aktorių ir 500 teatro lankytojų, daugume chiniečių.

|| Irlandijos pakrantėse paskendo prancuziškas laivas "Violetta". Prie to prigėrė 19 įgulos žmonių.

NAUJI RAŠTAI.

"Skardas" toliau neišies; jo vietoj, pradėjo išeidinėti Vilniuje tokios jau pakraipos laikraštis "Žarija".

NUO NAUJO LAIKRAŠČIO SUMANYTOJU.

"Vilniaus Žinios" sustojo.... męs pasilikome be dienraščio. Musų gyvenimas iš apačios ėmė veržties viršun. Lietuviai subruzdo, ėmė jungties draugijosna, supratę bendro darbavimos reikalingumą ir naudingumą. Bet toks sukrutimas, nerazdamas prideramo išreiškimo dienraštyje ar tam tikrame laikraštyje, kur butų viešaisiais Lietuvos reikalais rupinamasi, palieka be tvarkos, nesustiprintas. Sąvaitiniai musų laikraščiai negali atstoti tokio pageidaujamo organo: jie vienašališki; užsiėmę agitacijos darbu, negali aprėpti bendrųjų musų tautos reikalų, kiti gi iš jų visai ir neturi to tikslo. Todėl mums reikalingas toks laikraštis, kuris tautinės kulturos darban sutrauktų ir sujungtų draugėn išskirstytas ir suskaldytas menkutes lietuvių pajiegas. Musų neseniai užsimezgusios draugijo, meno, apšvietimo ir kitos, nėsant tokio laikraščio, kuris tarpininkautų tarp jų ir tarp visuomenės, kaip ir sustojo savo ugyje. Apšvietimo ar tai kito kurio reikalo sumanymai, pradėti gvildenti "Vilniaus Žiniose", kaip ir sustingo.... Tapome atskirti nuo visuomenės, negalime prašyti jos pagalbos ar šiokiam ar tokiam sumanytam tautos darbui. Be tokio laikraščio nėra kaip svarstyti ir aiškinti žemės, apšvietimo ir kitų musų dalykų. Dar neįsigalėjusi lietuvių tauta, ypač Lietuvos rytuose, nuolatai kenčia sulenkėjusios kunigijos ir bajorijos persekiojimą. Reikalingas yra laikraštis, kuris aikštėn keltų iš nutautėlių pusės einantį paojų ir rodytų kelią, kuriuo reikėtų mums ginties nuo to paojaus.

Dėl tų ir dėl kitų priežasčių "Vilniaus Žinių", kaipo vienintėlio musų dienraščio, pasigedo daugumas jų skaitytojų. Tegul "Vilniaus Žinios" nebuvo pilnu lietuvių gyvenimo išreiškėju, tegul neįstengė suspiesti apie save veikslesniųjų musų žmonių, tegul jos klydo, tačiaus kas gali nepripažinti joms tos vertės, kurią turėjo lietuvių gyvenime. "Vilniaus Žinios", kiek mokėjo, tiek žymėjo svarbesniuosius Lietuvos gyvenimo atsitikimus ir tuo akino jos visuomenę, kaip išmanė, taip kėlė aikštėn lietuvių reikalus, pastaruoju metu mėgino jungti kulturos dirvoje išsiskirsčiusias musų jiegas. Bet "Vilniaus Žinios" krito, neįveikusios pilnai atlikti to darbo. Kas per priežastįs to "Vilniaus Žinių" kritimo ir neišsigalėjimo, kokie jų nuopelnai, kokios klaidos buvo, ateitis tegalės rimtai ir bešališkai nuspręsti. Ar šiaip ar teip, vienas daiktas yra mums aiškiu: neveizdint į tai, ar "Vilniaus Žinios" atgis ar nebeatgis, susipratusiems lietuviams reikia pasirupinti, kad dienraščio leidimas ir jo butis nebepriderėtų nuo vieno žmogaus, išsigalėjimui ir nuožiurai paliktas, bet kad jis butų tam tikrai susitelkusių žmonių burelio globoje. Reikia dirbti viribus unitis; tuomet dienraščio gyvybė bus tikresnė ir sveikesnė, tik tuomet susitelks apie jį veiklesniųjų bendradarbių burys.

Bet ar galima, kad ir draugėn susitarus, tuojau iškarto griebties dienraščio? Dar menkai tejsigalėjusiai lietuvių tautai sunku išpradžios priturėti šiaip-jau paprastas laikraštis, dar sunkiau—dienraštis. Taigi, nedarydami nuo daikto didelio šuolio, kad kartais nesukluptume, darykime tai, ką išgalime, pasitenkinkime kad ir mažesniu, begti butinu ir galimu daiktu. Tuo tarpu įkurkime, susidėję ir susitelkę bent tokį laikraštį, kuris eitų tris kartus per sąvaitę. Teisybė, jis negalės pilnai atstoti dienraščio, bet tam tarpui užvaduos jį ir pramįs jam taką: sutaisys laikraščio leidimą, suartįs geresniuosius bendradarbius. Nemaža bus sunkenybių ir su tokio laikraščio įkurimu; męs turime jas apgalėti. Atsiminkime, jogei per tokį laikraštį tegalime prieiti prie taip pageidaujamo dienraščio! Tik tam tikrai susitaręs lietuvių burys tegalės patikrinti jam butį! Taigi eikime išvieno, dėkimės draugėn! Jungkimės ant apačioje nurodytųjų pamatų ir steigkime laikraštį, skiriamą plačiai musų visuomenei. Tai yra musų priedermė parupinti tautai toks laikraštis. Kai-kuriems gal pasirodys šis-tas neaiškiu musų sumanyme, nevisiškai nusakyta, taigi prašome tuo nesibaidyti: kruvon susirinkę, pasiaiškįsime, sutarsime ir sutiksime.

Taip samprotaudamas ir klausydamas visuomenės balso, lietuvių burelis rinkosi keletą kartų (Kaune 28 d. balandžio ir 12 d. gegužės, Vilniuje 18, 22 ir 26 d.) pasikalbėti apie tokio laikraščio leidimą ir galų - gale tas burelis nutarė už reikalingą daiktą kreipties į visuomenę šitokiuo sumanymu:

1. Sumanytasai politikos, visuomenės ir literaturos laikraštis leidžiamas Vilniuje.

2. Tuo-tarpu teleidžiamas tris kartus per savaitę ir anksti rytą išsiuntinėjamas pirmaisiais krasos traukiniais.

3. Laikraščio kaina: metams penki (5) rubliai, pusei metų tris (3) rub., trims (3) mėnesiams — pusantro (1 rub. 50 kap.) rub.

4. Įsigalėjus, tariant, ėmėjų skaičiui padidėjus ir bendradarbiams susispietus, laikraštis leisti šešis kartus per savaitę tą-pat ar didesne kaina.

5. Šitam sumanymui įvykinti kviečiami visų kraštų lietuviai.

6. Iš sutikusių su tuo sumanymu sudaryti užsitikėjimo draugija.

7. Draugijos dalininkai turi įnešti ne mažiaus kaip po šimtą rublių.

8. Kiekvienam dalininkui, vietoje palukanų, siuntinėjamas laikraštis.

9. Kurie neišgali įmokėti visos dalies, susideda keliese.

10. Pilnais draugijos dalininkais tesiskaito tie, kurie apsiima per metus įmokėti šimtą rublių vienu žygiu arba dalimis.

11. Visas liuosas kapitolas laikomas draugijos komiteto įgaliotinių vardu banke.

12. Prireikus, laikraščio deficitas pridengiamas sudėtinėmis dalininkų lėšomis.

13. Pakaktinai pakilus laikraščio prenumeratai ir tokiuo budu jam sutvirtėjus, draugijos dalininkai, panorėję, gali atsiimti savo įneštuosius pinigus.

14. Laikraščio savininkas yra draugija.

15. Metams pasibaigus, redakcija ir administracija pristato draugijos dalininkams laikraščio stovio apyskaitą.

16. Dalininkai visomis savo pajiegomis rupinasi laikraščiu: jieško kitų dalininkų, renka prenumeratą ir apskelbimus, taiso agenturas skyrium laikraščio numeriams pardavinėti, skelbia ir aiškina, jogei to laikraščio leidimas yra ne pašalinis, bet visuomenės reikalas.

17. Susiradus apie šimtui dalininkų, pažadėjusių dėti po šimtą rublių, sušaukiamas visų tų dalininkų susirinkimas, kuris patvirtina šį sumanymą, pataisęs jį ir papildęs, jeigu išras tai reikalingu, išsirenka iš savo tarpo tam tikrą komitetą, po keturis žmones nuo Vilniečių, Kauniečių ir Suvalkiečių, sutaisyti laikraščio redakcijai ir administracijai, įduoti instrukcijas ir prižiurėti darbavimos, ir pagaliaus nusprendžia, kada pradėti laikraštis leisti.

18. Visuotinasai susirinkimas galutinai nustato draugijos tvarką.

19. Tokio laikraščio leidimas, spauzdinant pirmiausiais metais po 3000 egzempliorių, apsieitų:

1) spaustuvė, popieris ir ekspedicija 7050 rubl.;

2) redakcija, administracija ir bendradarbiai 5000 rubl.

3) krasa 2700 rubl.

4) korektura, butas, reikalingiejie redakcijai laikraščiai, raštai ir kiti išleidimai 1750 rubl.

Iš viso 16.500 rublių.

20. Minėta laikraščio sąmata bus svarstoma ir galutinai sprendžiama visuotino susirinkimo.

21. Sutinkančius su šiuo sumanymu prašome kuoveikiausiai pranešti apie tai A. Smetonai ir kun. Tumui, kuriems sumanytųjų burelis pavedė ir toliau rupinties laikraščio įsteigimu. Jų abiejų adresas: Vilnius, Antakalnio Pakrantė (Antokolskij Bereg) namų No. 11.

Sumanytojai: kun. Alšauskis, D-ras J. Basanavičius, kun. Dambrauskis, P. Matulionis, kun. V. Mironas, A. Smetona, D-ras J. Stonkus, D-ras R. Šliupas, kun. J. Tumas, V. Urbanavičius.

Jau sutiko buti dalininkais: kun. Bikinas, J. Jablonskis, kun. Jagminas, kun. Bajorinas kun. Janusevičius, kun. K. Kazlauskis, Mašiotas, M. Prušinskis, V. Putramentas, M. Kukta, J. Paketuris, kun. J. Kukta.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Skruzdei, Newark. Nieko raište visuomenę apeinančio nėra. Mums rodosi, kad tokių atsitikimų kupinai yra Lietuvoj, ne vien Silkinėj. Korespondencijose reikia aprašinėti bėgančius, svarbesnius, teip sakant, visuomeniškus atsitikimus ir tai ne senus, bet naujus, bėgančiam laike atsitikusius; reikia ir laiką pažymėti, kada kas atsitiko. Negalima aprašinėti senų atsitikimų.

J. Z. Newarke. Nė jokia redakcija netalpina raštų pasislėpusių korespondentų. Redakcija turi žinoti kas rašo, nes už korespondencijas juk korespondentas turi atsakyti, jeigu prireikia.

ATSILIEPIMAS.

Nr. 23 "Lietuvos", korespondencijoj iš Montreal, Canadoj, Kanadietis aprašė bylą Stepono Letuko su Barbora Povilonyte, kuri jį skundė už suvadžiojimą. Kur gi Kanadietis teisme matė daktarą, kas tas daktaras? Turbut visiems čia žinomas žydas. Kur jis matė tą šimtą doliarių ir sudo kaštus mokant. Letukas pasiliko liuosas nuo bausmės. Nors prova dar nepasibaigė, ir toli jos galas, o Kanadietis ir nusprendimą užtvirtino. Teip daryti ne gražu. Melais klaidyti laikraščius nepridera norinčiam doru vadintis.

S. Letukas.

Vietinės Žinios.

— Ant galo pasirodė, kad moteris devėjusi vyriškus drabužius, ilgus metus buvusi sekretoriu Rusijos konsulio ir be mielaširdystės lupusi atėjusius su reikalais lietuvius ir kitus Rusijos pavaldinius, buvo Tuleckiutė iš Kijevo, vardą Mikalojaus de Raylan prisisavino tik Amerikoje. Antroji jos "pati" žinojo apie paslaptį jos "vyro" ir visą laiką tylėjo gaudama pragyvenimą ir 15 dol. kas sanvaitė.

Sodiečių sukilimai Ispanijoj, Katalonijoj, 15 amžiuje.

Parašė A. J—tis.

Katalonija yra dabar Ispanijos dalimi, pirmiausgi buvo atskira, nepriklausoma valstybė. Tenai dabar stipriai juda sodžiaus ir miesto žmonės (tuomi ypač atsižymi jos didmiestis — Barcelona), nori net kartais numesti nuo savo sprando Ispanijos karaliaus jungą. Tasai kraštas yra augštai pakilęs, žydi pramonė, vaisba, o karaliai varžo tai. Bet ir pirmiaus buvo ten neramu. Seniai, labai seniai krutėjo ten baudžiauninkai, kėlė maištus prieš ponus, kol neišnaikino baudžiavų.

Šitoj knygelėj žadu papasakoti apie Katalonijos sodiečių maištus. Bet pirm to reikia apsakyti, kaip ten atsirado baudžiavos — kad suprasti geriaus judėjimo priežastis, o antra — kad pažinti tą dalyką, kaip atsirado baudžiavos, nes jos visur atsirado vienodai: laisvi žmonės tapo baudžiauninkais.

Rašydamas, naudojaus dviem rusiškom knygom: 1, Piskorskio — Baudžiava Katalonijoj viduramžėse (Kijevo Univers. Žinios, 1901 m. NN. 1, 4, 5 ir 8) ir 2 Kovalevskio — Ekonomiškas Europos Ugis t. II.

I.

8 amžiuje Ispaniją buvo užėmę maurai mahometo tikėjimo, atvykusiejie iš pietų (Afrikos). Frankų karaliai ėmė juos iš ten grusti ir laukan vyti, idant nekliudytų jų žemių. Palengva darė tai. Po sunkių kovų teatimdavo kiekvieną žemės kąsnelį. Atimtas žemes karaliai išdalindavo savo tarnams - ponams; tankiai atsitikdavo, kad toji dovanotoji žemė budavo tuščia ir neapgyventa, reikėjo pritraukti gyventojai - naujokai (nausėdžiai, kolionistai) iš kur kitur, nes patįs ponai nemėgdavo dirbti, o labai norėjo traukti naudą iš padovanotų dirvų. Todėl atiduodavo jas artojams. Iš pradžių, kol mažai buvo žmonių, nieko neimdavo už žemę, o kaip žmonių atsirado daugiaus, kada jie apdirbo ir užtręšė žemę, ir jau nebenorėjo jos apleisti, tuomet ponai ėmė reikalauti mokesčių, duoklių, mesliavų ir pyliavų. Pradėjo nuo ne daug. Buvo tai neva nuomas (arenda). Žmonės turėjo eiti į kovą savo lėšomis, su savo ginklais, saugoti pono laukus, pributi ponui pašaukus į teismą, ponui pravažiuojant, duoti jam nakvynę, šerti jį patį, jo tarnus ir gyvulius, pagaliaus duoti patvadas. Ilgainiui tarp naujokų atsirado ir silpnesnių ukininkų, kurie patįs negalėjo atlikti uždėtų prideryščių, o reikalavo iš pono apgynimo ir užtarimo. Ponas dykai neapsiimdavo tai daryti, pasakydavo: aš tavę apginsiu nuo priešų, o tu man duoklę mokėsi. Taigi dalis ukininkų pateko po ponų jungu. Toliaus, ponas, kaipo stipresnis, ėmė spausti kaimynus-ukininkus; saužemiai vis nyko ir nyko. Bandė žmonės skusties karaliui, tas tik pabarė ponus, bet baust nebaudė, ir, žinoma, nieko gero iš skundų neišėjo. Kol žemė gulėjo dirvonais, tol ponai nespaudė, o po kiek metų jau ir užklupdavo sodiečius. Nuolatinės karės su kaimynais neleido žmonėms užsiimti uke. Todėl, ar patįs turėjo į karę stoti, ar prašyti ponų juos nuo to išvaduoti. Teippat ir mokesčių našta spirdavo ne vieną liuosą ukininką pripažinti poną ir tapti jo baudžiauninku. Sykį išsižadėję mažmožių, atsisakė nuo laisvės trupinėlio, ilgainiui, žingsnis po žingsnio, jos visai nustodavo; žmonės patįs užsinėrė kilpą ant kaklo, o ponai pradėjo juos labiaus ir labiaus smaugti.

Sodiečių padėjimą sunkino netik svietiški ponai. Dar labiaus už šiuosius atsižymėjo vienolynai (klioštoriai). Vienuoliai (minykai, zokoninkai) benediktinai skynė miškus, padarė daug armenų, padidino derlingą žemę; jie nesibijojo patįs rankų darbo; bet neilgai jie buvo rankpelniais — miškų skinikais. Esant daugiaus žemės, negu patįs įgalėjo gerai apdirbti, pradėjo vilioti ant tos jau išdirbtos ir prirengtos žemės naujokus, o patįs palengva vis labiaus ir labiaus traukėsi nuo rankų darbo ir iš rankpelnių-kulturnešių darbo žmonių tapo kitų išnaudotojais. Dievobaimingi žmonės aukaudavo savo gyvenimus, dubas vienuolynams ar bažnyčiai, trokšdami nupirkti dušios išganymą, o jau jų pačių vaikai, už savo tėvų palikimą turėjo lažas, mesliavas duoti vienuolynams ar klebonijoms.

Frankų monarchija iširo; ant jos vietos atsiradusios kunigaikštystės ir grapystės ėmė rinkti aplinkui savęs laisvas, tuščias žemes, pripažinti jas valstybės nuosavybe ir sodinti naujokus. Atsižymėjo tuomi Barcelonos grafai, kurie užgrobdavo kas kartą didesnį žemės plotą ir palengva uždėdavo baudžiavų jungą ant jos gyventojų.

Iš pradžių darydavo tai nedrąsiai, atimdami laisvam žmogui teises. Pakol atima jas iš bevaikio, svetimmoterio, net ant padegėsio uždeda lažą už gaisrą, vieton jam padėti. Jau Katalonijoj įvyko baudžiavos 10—11 amžiuje. Lažininkais tapo ir saužemiai-ukininkai, nekalbant apie bežemius, bernus, kurie jau seniau pakliuvo po baudžiavomis. Vergai — karės suimtiniai — tapdavo teippat baudžiauninkais.

Pirmiaus dar ponai ėmė smaugti žmones su teismais (sudais). Su pono žinia tegalima buvo sodiečiui eiti teisman, nes jam kliudavo trečdalys laimėtos bylos. Mirus ukininkui, ponas atsiimdavo iš įpėdinių pusę, o kartais tik trečdalį viso palikimo. Įstatymai, išleidžiami pačių ponų susirinkusių į seimelius, pripažindavo teisingais visus ponų grebežius ir prispaudimus. Jau 13 amž. sodietis negali skųsties ant pono. Iš pradžių sodiečiai dar galėjo išsipirkti iš po ponų, bet juo toliaus, tuom sunkiau buvo gaunamas atleidimas. Ponams prigulėjo teisė pirmosios nakties: jaunavedė (marti) pirmą naktį po šliubo praleizdavo pas poną. Vienuolynai, klebonai ir vyskupai, neveizint į prižadus nekaltybės, darydavo teipat.

Ponai mokėjo apsukti žmogų lyg su tinklu: kur sodietis nepasisuks, įsipainios ir nebeišeis pats.

Mesliavos, pyliavos, talkos, lažos augo. Reikėjo patvados važiuoti. Tolesniai ponai tą paimdavo pinigais. Norėdami daugiaus pelnyti, ponai dar teip kartais darydavo: pastatys ponas savo maluną, kalvę, keptuvę ir tt., liepia sodiečiams tiktai pas jį **važiuoti, kitur neleidžia,** nors ir geriaus kitur padarydavo, arba parankiau buda[illegible] ponas imdavo, kiek norėjo. Ponai pr[illegible] dar ir kitus pragumus pelnui iš žmon[illegible] daktarų, Įstatymai juo tolyn, juo blogyn ėjo. Cur tie liebuvo kurkas blogiaus negu įstatymuose. [illegible] paskendo gyveno bežemiai ir mažažemiai. [illegible] ant žmonių net tokias lažas uždėtas: pristatyti "gegužės kiaušinių", parupinti šunims duoną, baidyti varles, kad jos nekurktų ponams miegant; mirus žmogui, negalima jo laidoti, kol neatiduos ponui dvikartės (kaldros). Paaugo berniukas ar mergaitė, ir ponai juos atsiimdavo į dvarą. Ponios savo valkų kartais nežindydavo, pavezdavo vaikus žindyti baudžiauninkėms: jos turėjo mesti savo vaikus ir imti pono, savuosius numarindavo. Ponai prisilaikydavo teisės pirmosios nakties, apie kurią jau minėjome.

Ponas spaudė, bet pats buvo sudžia. Taigi išvisur traukė naudą.

Palengva pradeda atsirasti mislis, jog karalius yra vyresnis už poną, jog jis augščiausias sudžia. Bet iš tos naujos mislies menka nauda tebudavo: karaliai už pinigus parduodavo ponams savo teises, o tie, nesibijodami nieko, galėjo apsieiti su žmonėmis, kaip tik norėjo. Toks padėjimas ilgai negalėjo tęsties. Prasideda judėjimas iš apačios.

II.

Šventoji žemė, arba Palestina, kur gyveno ir kentėjo J. Christus, į keletą šimtmečių jam mirus, pakliuvo mahometonams, t.y. pasekėjams Mahometo, visai ne krikščionėms. Dievobaimingi žmonės, eidami pasimelsti prie Christaus grabo, matydavo krikščionių persekiojimą. Vaizbunams (kupčiams) neramu buvo tenai pasirodyti: juos apiplėšdavo. Vakarų Europoj atsirado noras atimti Palestiną iš mahometonų. Popiežiai sujudino beveik visus pajais esančius katalikų kraštus, kviezdami visus tikinčius krikščionis eiti į karę prieš netikelius, žadėdami palengvinimus danguje ir ant žemės. Prasidėjo teip vadinami kryžkariai. Visų luomų žmonės traukė tenai, nes visuomet atsirasdavo progą pelnyti — ar tai čionai ar danguje, po myrio. Daugelis bajorų, norėdami į karę joti, reikalavo pinigų, todėl leisdavo žmonėms išsipirkti pigiaus negu kitais laikais, nes reikėjo staiga pinigų. Karėse daug bajorų žuvo; sugrįžusiejie gi patįs nuvargo, nebegalėjo jau teip pavergti. Daug sodiečių traukė į karę, bėgdami nuo biaurių ponų; jie eidavo su visoms šeimynomis.

Kryžkariai Palestinos neatgrąžino krikščionėms. Bet tos karės buvo dideliai naudingos kituose dalykuose.

Žmonės susipažino su svetimų kraštų žmonėms ir jų išdirbiniais. Anų atliekamus daiktus gabeno į Europą, o ši duodavo mainais savo prekes (tavorus). Atsiranda vaizba užjurinė, prasideda amatai. Galima gauti dabar svetimų kraštų prekes. Vaizba ir amatai atsiranda miestuose, ypač pajuriniuose, nes jurėmis eidavo prekiai. Ikišiol miestai teipat buvo po ponais; dabar, praturtus miestams, tasai jungas buvo persunkiu, todėl rupinosi jį numesti. Paprastai miestai išpirkdavo save nuo pono, nuo jo valdžios; patįs valdės. Kartais mokėdavo dar ponui duoklę, bet į savo naminius reikalus kišties neleizdavo. Kartais kovodavo su ponais, jeigu šis perdaug branginos. Karaliai, kurie kovojo su bajorais, nes šie norėjo jo valią suvaržyti, padeda miestams; uždeda patįs naujus miestus, vilioja nuo ponų baudžiauninkus, daro juos liuosais. Juo labiaus piktino bajorus tasai, jog sodietis, pabėgęs į miestą, tapdavo liuosu. Tokias privilegijas išduodavo karalius miestams. Todėl miestai greitai augdavo, nes pritraukdavo daug pabėgėlių. Nereikia manyti vienok, kad miestai iš meilės laisvės tai darydavo. Jiems tasai nė galvoj nebudavo. Žadėdavo bajoriškiems laisvę, nes norėjo daugiaus gyventojų turėti ir ponams bajorams atkeršyti. Atsižymėjo tuom Barcelonos miestas: žmogus, į miestą įžengęs, tapdavo liuosu, ir jo ponas nebegalėjo reikalauti nė jo paties, nė atlyginimo už jį. O tuom tarpu pats Barcelonos miestas turėjo savo baudžiauninkus ir išnaudojo juos, kaip ir bajorai. Nors vaisbunams, nes jie buvo galviniais mieste, pelnas terupėjo, vienok varžynės, vaidai ir nesutikimai tarp miesto ir sodžiaus ponų išėjo žmonėms ant gero. Tokiu budu daug išsiliuosavo nuo baudžiavų ir tapo laisvais pyliečiais.

Ir sodžiai patįs norėjo nusikratyti ponų jungą, pamatę, jog galima kitaip gyventi. Išpradžių norėjo prašalinti blogasias baudžiavų puses: paversdavo į pinigus visas lažas, pyliavas, mesliavas, nekalbant jau apie "pirmąją naktį" — nes norėjo prašalinti nedorybes ir suktybes.

Toliaus to nepakako. Reikalinga buvo pati laisvė. O laisvais tapti buvo galima dvejopai: viena — keliais įstatymų nurodytais, kaip antai: žmogus pats išsiperka, ponas, mirdamas, testamente atleizdavo; antra — einant prieš įstatymus: pabėgdavo į miestą, arba keldavo maištą ant vietos.

Menka nauda budavo, jeigu išsipirkdavo vienas žmogus. Laža slėgė visą jo sodžių po senovės. Kas kitą budavo, jeigu tat padarydavo visas sodžius. Neretai atsitikdavo, kad ponas, praleidęs gautus pinigus, vėl slėgdavo. Kur jieškos teisybės prieš ponus? Ar teismuose (suduose) ponų laikomuose? Todėl tuom keliu maža žmonių tapo liuosais. Priegtam reikėjo ir nemaž pinigų. Tankiaus žmonės pabėgdavo. Bet nevisi gali tat padaryti, kiti neras ten vietos, sunku pragyventi be amato ėsant; geraširdžiai ponai netankiai mirdavo, kurie paleisdavo baudžiauninkus. Todėl likosi dar vienas kelias, kuris gali visus sykiu paliuosuoti — maištai. Ir juos tankiai keldavo žmonės. Skirtumo tarp ponų nebuvo, ar tai bus jisai dvasiškas, ar svietiškas. Vyskupai, vienuolynai ėjo iš vien su bajorais: kur reikėjo slėgti sodietį, vienybė tarp jų viešpatavo. Iš pradžių matome didelę daugybę visokių mažučių maištelių, vienoj tik parapijoj, toliaus jau visame paviete, tik ant galo randame maištus apimančius beveik visą karalystę.

Sodiečiai keldavo maištus prieš kunigus dėl baudžiavų. 1235 m. Rusillon'o žmonės nenorėjo mokėti klebonui duoklės; jisai ėmė malšinti juos; jam padėjo tame jo vyskupas ir **keli ponai-didžiūnai.**

(Toliau bus).

Svajus

Tragedija Poema

Vaizdas siekimo augštybės

Parašė Jonas Viskoška.

Kas nori atsiekti augštumą, teisybę,
Tur buvyj iškęsti didžiausią sunkybę.

ĮŽANGA.

Žmogus, jieškantis augštybės, teisybės, stengiantysis panešti tiek sunkumų, kiek tas esybei gali buti daleistina.... Jieškantysis žinios, kam jis gyvena.... Išsvajojęs dangų, vaisių gyvenimo, siekimo, stengiasi jį iš visos galės atsiekti; kovoja su senoviniais įpročiais, su neišmanymu, neteisybe, bet gauna panieką, pažeminimą.... Jis stengiasi įgyti, ir įgyja, genijiškumą, kaipo didžiausią ginklą, atspirtį karionėj; įgyja, ant galo, jį mylinčius, garbinančius draugus, o drauge ir galingus priešius, jį ant kiekvieno žingsnio persekiojančius; priešiai jį patraukia teisman ir nusmerkia amžinam kalėjimui.... Vienok, jo dvasia įgalioti, draugai už jį savo gyvastį guldo, pasišvenčia, jį stengiasi išliuosuoti, išaugštinti.... Tačiaus viskas pervėlu.... jį randa kalėjime nukankytą....

Nors kaip kam toji poema, iš tiesų, nebus maloni, tačiaus kiekvienas, jieškantis, ar bent neprieštaraujantis teisybei, negalės ją pripažinti nenaudinga. Pasitikiu, jog skaitytojas nebus atžagarus gerovės, labo draugijai trokštantiems, nebus atžagarus neatbutinoms idėjoms, vistiek kokių jis pažiurų nebutų.

Jonas Viskoška.

Chicago, Ill., Birželio 15 d., 1907 m.

AKTAS I.

SCENA I.

Svajaus vargingas gyvenimo ir studijavimo kambarys.

SVAJUS.

Gyvenimas.... svietas.... žmogus, sutvėrimai....
Visata.... svajonės.... vargai.... širdgėlimai....
....
Ar žmogus ką gali atsiekti gyvendams....
Vargsti, kankiniesi, dejuoji, raudoji,
Ir protą ir galę bekraudams, kovoji....
O dirstelk, ką atsiekiai.... pajiegos mažta,
Gyvybė kaskartas vis silpsta ir gęsta:...
Kalbėki teisybę — o tave skandina,
Atstumia, apjuokia, išdergia, kankina....
Ir kam aš gi užgimiau tiesą matyti?
Kodėl gi nemoku vargų nesvarstyti?
Kodėl negaliu užtylėti, praleisti
Dalykus, kuriejie — paminti, apleisti?....
Galėčiau ir aš juk taikaut, prislaižyti,
Galėčiau ir sukti ir naudą aižyti....
Galėčiau turėti ir turtą, guodonę,
Ir vardą ir begu nekokią malonę....
Galėčiau!.... Net juoktis, pamislinus, reikia....
Tai niekniekiai — laimę jie niekam neteikia....
Tikri tai juokai.... Aš galėčiau turėti....
Galėčiau aš džiaugtis, gėrėtis.... mylėti....
Teip.... ką gi gal žmogus atsiekt begyvendams,
Jaunystėj be laiko varguose nusendams?....
Aš vargšas.... aš dirbu per dieną dirbtuvėj....
Per naktį gi sėdžiu štai šitoj verguvėj....
Man miegas nekenkia.... nelengva užmigti....
Viliuosi išmokti.... bet reiks gal nusmigti....
Draugai mieli mano!.... štai keturios sienos....
Štai lubos, asla.... man jos prijauč' tik vienos:
Man josios nesako — "nestengi, brol', — stipki! —
Tau bloga ant žemės? — ant mėnesio lipki!"
Teip.... josios nebylės, ant visko pristoja....
Jos neverk', nedžiaugias.... jos nieko netboja....
Tai šiteip.... aš vienas ant svieto.... apleistas....
Gyvenime vargo! Gyvenime keistas!
Atdengki tu savo nelabą slaptynę!
Atdengk.... Vėltus reikalavims....

Merginos balsas iš užusienos.

Kas gali žinoti, širdele manoji,
Kam meile bernelio teip degi, liepsnoji?....
Kam, vargše širdele, nuo manęs vis bėgi,
Ir gražų bernelį, nubėgus, vis slėgi?....

SVAJUS.

Mergytė....

Merginos balsas.

Oi, vargše širdele, kam mane palieki,
Ir tavo bernėlio vergystėje lieki?....
Ar tau gi negaila berneliui tekti
Ir jojo norėlius per amžių sekti?....
Ar tau gi negaila jaunystės mano,
Rutelių vainiko, darželio seno?....

SVAJUS.

Mergyte tu miela!.... Oi, miela mergina....
Kam tavo balselis teip mane kankina!....
Te tavo širdelė pas mane atlėktų,
Ir mane varguolį ant amžių prislėgtų!....
Te man ji suteiktų energiją, galę,
Atnėštų stiprybę ir laimę, bei dalią....
Ne.... vargšo beturčio gyvata yr juoda: —
Dykai jam ant svieto nieks nieko neduoda....
Ne man grubaširdžiui meilumai rupėti,
Ne man tie visi žmogiškumai turėti....
Man džiaugsmą gabena dalykai nelemti,
Dalykai atgrubę, su nuodais pasemti.
Man reikia tik audrų, perkuno griovimų,
Reik nemigų, vargo, kančių, beliovimų....
Bet, aš žmogumi esmiu.... Teip, aš gyvuoju....
Aš gyvas.... Aš vyru esmiu!.... Atstumtuoju....
Nelaimė be naudos.... Visi neapkenčia....
Teip.... niekas neverkia, jei skausmų nekenčia....

(po valandėlės)

Laimingas vienok aš nelaimių nebijąs,
Galiu net didžiuotis nors šitą įgijęs,
Galiu aš kovoti be jokių rubežių,
Vien galinčių painiot man kelią grebežių.
Man mirti — tik juokas, kurs blogą neteikia.
Bet, reikia gyventi, kol pajiegos veikia....
Aš mirti netrokštu, vienok nebijausi,
Mirtis juk geresnė už vargą niekiausį.
Bet, mirti?! Ką gero su tuomi atsieksiu?....
Ne! ne, ne! Kariauti, kol tikslą atsieksiu!....
Teip: kautis prieš blogą ir sėti tik labą,
Tik naudą gabenti! Lai niekšai tad dreba!!
Numirsi, žmogeli.... pamislyk.... kas gero?....
Pražusi.... neliks tavęs nieko.... nė pero....
Ir kam gyvenai?.... Ir kodėl reikėj' gimti?....
Kodėl reikėj' vargti dėl to tik, kad dingti?....

(pirštu rodydamas į sieną)

Teip.... a-a!.... greits savo atsakymą duoti....
Kad aš.... nežinau ko graibytis, motuoti....
Tačiaus nepristoju ant tavo gudrumo, —
Permaža man kudikio paiko šventumo:
Man viskas ant svieto verstina pažinti,
Atsiekti lavumą, augštybę įgimti....
Teip — tam aš žmogus; ir juk tam tik gyvuoju,
Ir tam tik gimiau.... ir tam viską aukuoju.
Gyvent juk vistiek pragyvenam ant svieto,
Ar buvam sunkybėj, ant lengvo ar kieto,
Bet naudą atsiekiam jau suvis nelygią:
Lengvumai pagimdo tik pražučią, smygią,
Sunkums gi ant galo suteikia smagumą,
Duod džiaugsmą, palaimą ir dvasios ramumą,
Bet, duod tą tik tam, kurs jį tikrai naudoja,
Kurs pajiegas savo tik gerui eikvoja....
O, mislys!.... kam mane teip skaudžiai kankinat,
Kam mano ramybę ir džiaugsmą naikinat?....

(pradeda klejoti)

Gyvenims teip trumpas — prabėga ir žuva —
Ir tas dar surugęs, supuvęs bebuva....
Teip, aš nelaimingas... O, mislys!.... praeikit....
Ne.... manęs palikti negalit.... pateikit....
Jųs mane suėsit.... Tat ėskite, ėskit....
Užgulkite visą, slopykit, apsėskit....
Tai žmogaus gyvenims.... tai pragaras tikras!....
O žmogus?.... tai spangas, beviltingas ikras....
Ir kam gi tas viskas?.. Kam viskas, visata?....
Kam gyviai, kam žmonės, kam saulės, esata?....
Kam reikia gyventi nežinant nė kodėl?
Kam reikia kankytis dėl buvio tik todėl....
Tik todėl.... kad gaišti?.... Bet, bet.... negalvoti....
Tai kam gi gyventi?.... Juk reikia žinoti....
Svarbiausias tai daiktas.... Teip, turim suprasti....
Męs turim tą žinią teisingą surasti....
Mums reikia.... Kam vargti todėl kad pražuti?....
Kam reikia gyventi?.... Verčiaus jau nebuti....
Bet ne.... Ką šneku aš.... Klejoju lyg girtas....
Kas daros su manim?.... Aš svaigstu.... netvirtas....
Štai temsta... tamsyn vis tamsyn... Koks jautimas...
Baisu kaip.... štai matos.... ateina.... jau imas....

(pašlieja ant žemės)

SCENA II.

DIEVAITĖ.

Teip, Svajau! Suprask kam gyventi tau reikia!
Tik viens supratimas juk priešius įveikia.
Tu užgimiai todėl, kad prievarta buvo,
Kad tave pagimdė, kad gimdariai žuvo;
Ne todėl gyvuoji, jog gyvu but nori,
Bet todėl kad reikia, kad priešginos gori.
— Nieks tavęs negaili? — pats savęs gailėki!
Nieks tave nemyli? — pats save mylėki!
Pats save guodoki, o busi laimingas,
Išvengsi niekybių ir tapsi galingas.
Pats save pažyki, o viską pažysi,
Ir viską mokėsi ir viską įgysi.
Pats valdyki, o viskas bus miela,
Ir lengva, ir tavo rimtybė bus čiela.
Tiek paisyk ant visko, kiek tas reikalinga,
Tą veiki, kas tau tink ir svietui naudinga.
— Puikumas ant svieto tik prote bebuva —
Jis prote tegema ir prote težuva.
Gyvybė yr puiki, jei ją tu suprasi:
Jei jąją mylėsi, — ir laimę joj rasi.
Gyvybė — kova, o kova yra žaislė,
Yr draugė jųs buvio ir laimės jųs taislė.
Gyvybė — tai rojus, dangaus tai gražybė,
Tai laimė, gamtos tai graži ypatybė.
Žmogus ne po mirčio į dangų nueina,
Bet tapdams gyvu, jis į dangų ateina.
Dangus yr ne myrij, bet jausmuos, gyvybėj,
Ir omenėj, dvasios ir valios stiprybėj.
Gamtoje nėr nieko gyvybei tolygaus,
Nėr nieko puikesnio, nė galėj nėr lygaus.

SVAJUS.

Aš nieko, gražioji, nenoriu turėti,
By tave galėčiau bečiulbant girdėti!
Kas esi, o laime, ką dangų man duodi,
Ką mane išgelbi, ir dvasią paguodi?

DIEVAITĖ.

Aš esu tokia, kaip aš tau pasirodau,
Tokia, kaip matai tą, ką tau aš parodau.

SVAJUS.

Tu mane mieloji, tikrai apžavėjai,
Ir širdį nuglumdei, gaismu užkerėjai.
Bet visgi man sunku: gyvybė nors miela,
Bet kam gi jos reikia? Ji menkvertė čiela....

DIEVAITĖ.

Ne viskas yr menkverčiu, kas tau atrodo:
Juk menkverčiai gamtą didybėn įsodo.
Tam menkvertyj yr paslaptinga didybė,
Yr lošianti rolę didžiausia galybė.

SVAJUS.

Bet viskas juk miršta? Kam reikia pasenti?
Kam reikia kentėti ir skurdžiai gyventi?

DIEVAITĖ.

Kiekvienas gerums tik už kovą žadėta,
Už kožną smagumą sunkumo daug dėta.
Esybė augštesnė — sunkiau užkovota,
Daugiau dėl jos kęsta ir vargo eikvota.
Eik šen tat su manim ir busimų laiką,
Į vaisių, laimėtų kančiomis, atsaiką.

(Toliaus bus).

Vietinės Žinios.

— Chicagoj vėl rado naują urvą, kokiu, turbut, nesigėrės karščiausias patrijotas. Susekta, kad ligonbutyje, prie 279 W. Adams gatvės deginami naujai užgimusiejie kudikiai paprastam pečiuje. Gal butų ir tas "biznis" likęs paslaptyje motinų, kad ne tarnas Greenberg, kuris po prisiega parodė, jog tarnaujant jam ligonbutyje iš viso devynis mėnesius, savo akimis matė penkis sudegusius kunus, o šeštą, ištraukęs iš pečiaus jau gerokai apdegusį, nunešė pas kaimyną.

— 7 d. liepos atsibus paprastoje svetainėje po nr. 869 - 33rd Pl. "Aušros" dr-stės mėnesinis susirinkimas, ant kurio kviečiami visi draugai pributi, teipgi ir norinti prisirašyti.

— Kapitonas prekinio laivo "Crane" paliuosavo nuo darbo darbininkus. 26 berželio, kapitonui miegant ant laivo, atėjo atstatyti nuo darbo ir primušę kapitoną, uždegė laivą, bet ugnį užgesino.

— 26 berželio nugabentas į ligonbutį Jonas Ratavičia, jo pati ir viskas; visi užsinuodino konservais.

— Vis tankiau Chicagoj pasitaiko sukandžiojimai pasiutusių šunų. Tankiausiai apdrasko ir sužeidžia šunes vaikus. Per šią sanvaitę tokių atsitikimų buvo šeši.

— Kaip skaitytojai jau žino, yra Chicagoje susitvėrusi moterų draugystė po vardu "Apšvieta". Siekiu minėtos draugystės yra: savitarpinis besišvietimas ir pašelpa. Užtai turėtų ant to atkreipti savo atidą Chicagos moterys ir merginos ir kuodaugiausiai prie jos prisirašyti, nes ir jos turi atminti, kad tiktai pačios galės sau geresnį buvį iškovoti susirišdamos, eidamos išvien. Nedėlioj, 7 d. liepos, 4 val. po pietų, atsibus minėtos draugystės susirinkimas paprastoje svetainėje po Nr. 869—33rd Place. Ant susirinkimo turėtų butinai kiekviena draugė pributi, o teipgi atsivesti ir norinčias prisirašyti, kaip moteris teip ir merginas.

Laivu Kalendorius

Kas nori važiuoti į Krajų, tegul perskaito šį surašą, o jame atras, kada, iš kur, į kur ir koki laivai išplaukia, ir kiek šifkortės kaštuoja.

Šioms dienoms išplauks šitie laivai:

NORTH GERMAN LLOYD LINE.

Laivas **MAIN** išplauks iš Baltimorės 17 d. Liepos, 2 val. po pietų. Perplaukia mares su 14 dienų. Šifkortės prekė..... **$38.15**

Laivas **KAISER WILHELM II** išplauks iš New Yorko į Bremą 9 d. Liepos, 6 val. ryto. Perplaukia mares su 7 dienoms. Prekė šifkortės **$44.15**

Laivas **GROSSER KURFUERST** išplauks iš New Yorko 18 d. Liepos, 10 val. ryto. Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė **$38.15**

RED STAR LINE.

Laivas **VADERLAND** išplauks iš New York į Antverpą 6 d. Liepos, 1:30 val. po pietų. Perplaukia mares su 9 dienoms. Prekė šifkortės:..... **$39.80**

Laivas **KROONLAND** išplauks iš New Yorko į Antverpą 13 d. Liepos, 7:30 val. ryto. Perplaukia mares su 9 dienoms. Šifkortės prekės **$39.80**

HAMBURG AMERICAN LINE.

Laivas **PENNSYLVANIA**, iš New Yorko į Hamburga 6 d. Liepos, 2 val. po pietų. Perplaukia mares su 14 dienų. Šifkortės prekė..... **$37.80**

Laivas **KAISERIN AUG. VICTORIA** iš New Yorko į Hamburgą 11 d. Liepos, 6 val. ryto. Perplaukia mares su 11 dienų. Šifkortės prekė **$37.80**

Laivas **BATAVIA** iš New Yorko į Hamburgą 13 d. Liepos, 7 val. ryto. Perplaukia mares su 14 dienų. Šifkortės prekė **$37.80**

Laivas **AMERICA** iš New Yorko į Hamburgą 18 d. Liepos, 10 val. ryto. Perplaukia mares su 8 dienoms. Šifkortės prekės **$37.80**

CUNARD LINE.

Laivas **UMBRIA** išplauks iš New Yorko 6 d. Liepos, 10 val. po pietų. Perplaukia mares su 7 dienoms. Šifkortės prekė **$41.80**

Laivas **CAMPANIA** išplauks iš New Yorko 13 d. Liepos, 8:30 val. ryto. Perplaukia mares su 6 dienoms. Šifkortės prekė ..**$43.80**

Laivas **SAXONIA** išplauks iš Bostono 9 d. Liepos, 9 val. ryto. Perplaukia mares su 8 dienoms. Šifkortės prekė **$37.80**

Laivas **LAKE ERIE** išplauks iš Montreal 20 d. Liepos, 7 val. ryto. Perplauks mares su 6 dienoms. Šifkortės prekė.. **$37.80**

CANADIAN PACIF. R. R. CO. LINE.

Laivas **LAKE CHAMPLAIN** plauks iš Montreal 6 d. Liepos, 6 val. ryto. Perplaukia mares su 8 dienoms. Šifkortės prekė **$37.80**

Laivas **EMPRESS OF BRITAIN** išplauks iš Quebec 12 d. Liepos, 3 val. po pietų. Perplaukia mares su 6 dienoms. Šifkortės prekė **$37.80**

DOMINION LINE.

Laivas **CANADA** išplauks iš Montreal 6 d. Liepos, 6 val. ryto. Perplaukia mares su 8 dienoms. Šifkortės prekė **$37.80**

Laivas **OTTAVA** išplauks iš Montreal 13 d. Liepos, 6 val. ryto. Perplaukia mares su 8 dienoms. Šifkortės prekė....**$37.80**

WHITE STAR LINE.

Laivas **CEDRIC** išplauks iš New Yorko 18 d. Liepos, 11 val. diena. Perplaukia mares su 6 dienoms. Šifkortės prekė **$43.80**

Laivas **CYMRIC** išplauks iš Bostono 17 d. Liepos, 3 val. po pietų. Perplaukia mares su 8 dienoms. Šifkortės prekė ..**$37.80**

Laivas **MAJESTIC** išplauks iš New Yorko 10 d. Liepos, 10 val. ryto. Perplaukia mares su 6 dienoms. Šifkortės prekė..**$43.80**

Laivas **BALTIC** išplauks iš New Yorko 11 d. Liepos, 6 val. ryto. Perplaukia mares su 7 dienoms. Šifkortės prekė....**$41.80**

AMERICAN LINE.

Laivas **NEW YORK** išplauks iš New Yorko 6 d. Liepos, 9 val. ryto. Perplaukia mares su 6 dienoms. Šifkortės prekė....**$43.80**

Laivas **FRIESLAND** išplauks iš Philadelphijos 6 d. Liepos, 10 val. ryto. Perplaukia mares su 8 dienoms. Šifkortės prekė**$37.80**

Laivas **ST. LOUIS** išplauks iš New Yorko 13 d. Liepos, 9 val. ryto. Perplaukia mares su 6 dienoms. Šifkortės prekė....**$43.80**

Laivas **MERION** išplauks iš Philadelphijos 13 d. Liepos, 10 val. ryto. Perplaukia mares su 8 dienoms. Šifkortės prekė..**$37.80**

Virš parodytos prekės yra nuo New Yorko iki Tilžės. Prekės į Eydkunus yra 5c. brangesnės kaip į Tilžę, o į Bajorus 55c. brangesnės kaip į Tilžę. Tikietas iš Chicagos į New Yorką kaštuoja **$16.00.**

Laivai Linijų **NORTH GERMAN LLOYD, RED STAR** ir **HAMBURG AMERICAN** plaukia stačiai į kontinentą, o laivai visų kitų linijų plaukia į Angliją, o iš Anglijos kiti laivai perveža į kontinentą.

Didžiausias Šifkorčių ofisas

A. OLSZEWSKIO

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

APGARSINIMAI.

NAUJOS TEORIJOS.

Tėmijantis skaitytojas laikraščių nekartą patėmija, kad kokis senzacijų medžiojąs gydytojas pradžiugina publiką su nauja teorija, kaip išgydyti kaip-kurias ligas greitu ir pasekmingu budu. Šitos naujos teorijos miršta teippat greitai kaip ir užgimusios, o sena, nepajudinama teisybė liekasi toliau ant visada. Męs, ištiesų, sveikiname kiekvieną progresą ant medicinos lauko, medicinos moksle, vienok tas dar nereiškia, kad turime pamesti senas gyduoles, kurios mums gelbėjo per daugelį metų. Męs turime Trinerio Amerikoniškąjį Eliksyrą. Karčiojo Vyno, kuri gyduolė yra nesulyginamai gera gromuliojimo sistemai, ir ant kurios męs visada galėjome pasitikėti visuose nesveikumuose gromuliojimo sistemos ir kraujo. Tiems, kurie neteko apetito, pajiegų, smagumo, pastovumo, nėra sviete geresnės gyduolės. Gyduolė yra geriausia ir tuojau veikianti. Gaunama aptiekose. Jos. Triner, 799 South Ashland ave., Chicago, Ill.

PADĖKAVONĖ.

Labai mane vargino ilgą laiką nesveikumas gumbo, baltųjų tekėjimas, skausmai viduriuose ir šonuose, krutinėj vaikščiojant po sąnarius, — teip privargino ir nusilpnėjau, kad rodos vos gyva buvau. Ne pas vieną, bet daug visokių daktarų laikiausi ir vaistų sunaudojau, bet buvo veltu ir nepagelbėjo.

Bet kad mano vyrelis Juozas išskaitė apgarsinimą ir padėkavones, nuo išgydytų per Dr. Collins Medical Institutą, aprašant ligą su jos kenkimais ir varginimais mane, — tad kad iš tenais atsiuntė Expresu, pritaikytus vaistus prie ligos, tad nors ilgai buvau persirgus ir labai nesveika, bet vartojant pagal pamokinimą vaistus, to garbingo Instituto, žymiai pasijutau geriau ir galiausiai paskutinius kaip suvartojau, tai pasilikau sveika, išgydyta ir nuo tos ligos daugiau jokių vaistų nereikalauju, net rodos, kad 10 metų jaunesnė pasilikau, o mėnesinė dabar reguliariškai ir labai lengvai perleidžiu, jokio skaudėjimo nejausdama.

Nors mane išgydyti, tai aš pati žinau, kad buvo labai sunku, bet kad tas Institutas pataikė, tai dabar ir aš persitikrinau galybe augšto mokslo ir gerų vaistų, per tai širdingai dėkavoju už sveikatą Dr. Collins Medical Institutui iš New Yorko, kaipo tikram šaltiniui sveikatos.

Ona ir Juozas Miliauskai,
416½ Goodale st.,
Columbus, Ohio.

Draugysčiu Reikalai.

Pirmas Didelis Pikninkas.

Chicago, Ill. Korporacijos darbininkų "The Star" (Žvaigždės), laikys savo pikninką nedėlioj, 7d. liepos, 1907 m., darže ant kertės 47-tos ul. ir Winchester Avenue. Prasidės 1 val. po pietų. Įženga vyrui su motere 25c. Vaikam iki 10 metų įženga dykai. Korporacija "The Star" (Žvaigždė" širdingai užkviečia visus tautiečius apsilankyti ant to pasilinksminimo, nes tas Pirmas Didelis Pikninkas, katrą parengė pirma lietuviška korporacija "Žvaigždė", gyvuojanti ant 46 ul. ir Ashland Ave., bus vienas iš linksmiausių pikninkų katrie tame darže ligšiol buvo.

Direkcija.

KETVIRTAS DIDELIS PIKNINKAS.

Chicago, Ill. Dr-stė Dovydo Karaliaus M. ir G. turės savo pikninką nedėlioj, 7 d. liepos (July), 1907 m. Reissigs Grove, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryto. Įženga porai 25c. Užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, kaip jaunus teip ir senus kuoskaitlingiausiai atsilankyti ant musų pikninko ir drauge su mumis puikiame darže prie puikios lietuviškos muzikės linksmai dieną praleisti.

Komitetas.

Imkit Morgan karus iki 22 ul., 22 ul. karais iki 48th Av., nuo ten La Grange karus kurie davež iki daržui.

DIDELIS PIKNINKAS.

Springfield, Ill. rengiamas Lietuvių Socijal. Sanjungos Amerikoje 29 tos kuopos, atsibus nedėlioje, 14 dieną Liepos (July), 1907, gražiausiame šio miesto Milldrend parke. Prasidės pasilinksminimas 9-tą valandą ryte. Važiuojant reikės paimti karus nuo skvero South 11-th str., kuriais davažiuosime iki pačiam parkui. Čia lietuviai tokio puikaus pikninko dar nėra matę; dėlto kviečiame atsilankyti lietuvius ir lietuvaites jaunus ir senus, netik vietinius, bet ir iš aplinkės miestelių. Čia bus galima ant ežero pasiirstyti, išsigert, pasišokti ir šeip gražių baikelių pamatyti besivėdinant po žaliais medeliais. Kas tik atsilankys, per visą savo amželį džiaugsis. Po laikui, kad nesigraudytumete, dėlto visus tautiečius užkviečiame atsilankyti.

Komitetas.

SUSIRINKIMAS.

Wilmerding, Pa. 7 d. liepos (July), 1907. Lietuvos Sunų draugystė laikys savo pusmetinį susirinkimą, kur bus svarstoma daug visokių svarbių reikalų. Teipgi sąnariai šios dr-stės nepamirškite ateidami atsinešti su savim ir konstitucijas, nes bus įdedami nauji lapeliai, dapildanti konstituciją. Sąnariai, negalinti pributi dėl svarbių priežasčių, turi butinai atsiųsti savo konstituciją. Nepadaranti to ir nepribunanti ant susirinkimo, užsimokės 25c bausmės. Susirinkimas atsibus 2 val. po pietų, Conningham svetainėje, Bridge st.

Komitetas.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo pačios Onos Vaškienės, Pušalatės parapijos, Dekanelių sodžiaus. Apie 30 metų senumo. Pereitame mete rugpjutės mėnesyj išdumė nuo manęs. Kas duos man apie ją žinią tam busiu labai dėkingas.

Kasp. Vaškevičia,
1627 So. 10th str.,
Philadelphia, Pa.

Reikalaujame visokių darbininkų ir mechanikų arba suprantančių staliorišką darbą. Mokestis nuo $15 ir augščiau ant sanvaitės. Atsišaukite nedėliomis nuo 10 iki 11:30 val. iš ryto ir vakarais nuo 6 iki 8 val. (Ne agentas).

45 La Salle st., (Room 8)
Chicago, Ill.

Pajieškau Berniutės, Suvalkų gub., Kalvarijos pavieto, Padovinio valsčiaus, Daukšių parapijos ir kaimo. Atkeliavus iš Lietuvos apsistojo Passaic, N. J. Turiu labai svarbų reikalą. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

And. Žiugžda,
Bx 708, Sta. C., Los Angelos, Cal.

Pajieškau savo pusbrolio, Antano Bluvio, Kauno gub., Telšių pavieto ir parapijos, Požarų sodžiaus 7 metai kaip Amerikoje. Girdėjau kad gyvena Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Rumblauskis
29 Ames st., Montello, Mass.

Pajieškau Jievos Bagušienės, Suvalkų gub., Kudrenų gmino, Liškavos kaimo. Apie 10 metų kaip Amerikoje. Turiu labai svarbų reikalą. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stan. Kižys
1216 Diamond ave., Seranton, Pa.

Pajieškau savo pusesers Palonijos Vikauskienės, Kauno guber. Šiaulių pavieto, Šeberunų kaimo. Pirmiau gyveno Boston, Mass. Turiu labai svarbų reikalą. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ludovika Normunienė
Box 142 Safegelb, Colo.

Pajieškau savo tėvo Stanislovo Janiulio, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Čipėnu valsčiaus, Girstaikių sodžiaus. 22 metai kaip Amerikoje. 4 metai atgal gyvena Baltimore, Md. Jeigu kas suteiks apie jį atsakančią žinią, tam duosiu $5.00 atlyginimo.

Kast. Janiulis
10511 Wabash ave., Chicago, Ill.
(Pullman Sta.)

Pajieškau brolio Antano Rimeikio, Kauno gub., Raseiniu pavieto, Batakių parapijos Eidintų kaimo, 6 metai kaip Amerikoje. Praėjusiose metuose gyveno Chicago, Ill. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu.

Juoz. Rimeikis
48 Washington st.,
Cambridgeport, Mass.

Pajieškau savo brolio Simano Girgoravičiaus, Suvalkų gub., Senapilės pavieto, Balbieriškio gmino, Rudžiakampio Kaimo, Balbieriškio parapijos. 3 metai kaip Amerikoje. Pirmiaus gyveno Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stan. Gregoravičia
3223 Aburn ave., Chicago, Ill.

Pajieškau Stanislavos Jankauskienės; girdėjau kad gyvena Pittsburg, Pa. ant Penn ave., ir 12-th. st. Ji yra našlė su 3 kudikiais: 2 dukterim ir 1 sunu. Turiu labai svarbų reikalą. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu.

Ant. Guščyks
3 Kwins Court Beloit, Wis.

Pajieškau lietuvaitis merginos apsivedimui, jaunos doros, be skirtnmo tikėjimo. Esu jaunas, tikras lietuvys, daraus, lėto budo. Merginos, norinčios tikrai apsivesti tegul atsišaukia adresu:

Vladas Naujokas
36 Theodor st., Delray, Mich.

Pajieškau atsakančios vietos ant saliuno arba vargamistra katalikiškoj bažnyčioj. 20 metų kaip Amerikoje; sunkiai dirbti negaliu. Kas duos atsakančią žinią tam busiu labaj dėkingas.

Paul Bakovitch
Box 172 Granville, Ill.

Pajieškau savo dėdės Petro Rassavo, Kauno gub., Raseiniu pavieto Tauragės parapijos, Mineikių kaimo. Pirm 8 metu gyveno Pittsburge, Pa 1518 Carson street. Duodančiam apie jį atsakančią žinią busiu labai dėkingas su atlyginimu:

K. Rassau
Box 201 Duquoin, Ill.

Pajieškau Juozapo Švabo ir Juozapo Žuko, Kauno gub., Panevėžio pav., Troskavos miest. Pirmiau gyveno abu Amsterdam, N. Y. Girdėjau, kad Švabas randasi Chicagoje, o Žukas New Yorke. Abu kriaučiai. Jie patįs ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Adolph Daniunas
P. O. Box 30 Watervliet, N. Y.

Reikalauja 2000 darbininkų valstijoms: Oregon, Washington ir Montana. Algos $2.25 iki $3.00 ant dienos. Kelionė iš Chicagos $14.00. Teipgi reikalauja angliakasių, mokestis 90c. už toną. Reikalauja 400 darbininkų į valstijas Michigan ir Wisconsin prie lentų piovinyčių ir medžių darbo. Mokestis $28 iki $35 ant mėnesio, su pragyvenimu ir ruumu. Neturintiems už ką nuvažiuoti uždės kelionės kaštus. Teipgi reikalauja 400 darbininkų Chicagoje ir aplinkinėse. Atsilankyk pas mane tuojau arba rašyk informacijos knygutės įdėdamas už 2c. stempą. Lietuviškas agentas.

J. Lucas,
128 S. Clark str., Chicago, Ill.

Reikalauja bučeriaus, tiktai atsakančio, pažystančio savo darbą, žmogaus. Geram darbininkui gera mokestis. Atsišaukite adresu:

1344 — 49th Ave.,
Grant Works, Ill.

Reikalauja vyrų prie molinių išdirbių; molio deglyčioj. Mecca, Ind. Darbas ant viso meto. Uždarbis $1.60 iki $2.25 ant dienos. Atsišaukite:

Wm. E. Dee Co.
124 E. Quincy st., Chicago, Ill.

Reikalauja preserių prosinimui vyriškų žiponų (sack-coats ir overcoats); darbas ant viso meto, užmokestis nuo $14 iki $16 sanvaitėje. Irgi reikalauja moterų ar merginų prie to paties darbo. Atsišaukite tuojau paminėtu adresu, o gausite tikietą atkeliavimui. Adresas:

Brandegee, Kincaid & Wood.
Utica, N. Y.

Reikalingas vežėjas prie duonkepinės, tegul atsišaukia tokis, kuris turi jau šiokį-tokį patyrimą tame darbe. Atsišaukite adresu:
11443 Michigan ave.
Roseland-Chicago, Ill.

A. A.

New Britain, Conn. Pranešame visiems giminėms ir pažystamėms kad 11 d. birželio parsiskyrė su šiaja pasaule Juozapas Aurila. Velionis buvo 42 metų amžiaus, paėjo iš Kauno gub., Raseinių pavieto, Šilalių vol., ir parapijos, Vaitelionių kaimo. A. A. J. Aurila buvo nevedęs ir prigulėjo prie trijų draugysčių, kurios jį 12 d. birželio su didele iškilme ant airių Kapinių palaidojo.

Ant Pardavimo.

Pigiai ant pardavimo 2 pentrų murinis namas su lotu, ant Halsted Street, arti "Lietuvos" redakcijos. 1-mas pentras — štoras ir gyvenami ruimai; 2-ras pentras — gyvenimai dviems šeimynoms Prėkė $4200.00. Šis namas stovi ant svarbiausios biznio ulyčios, lietuvių apgyventoje dalyje, tinka visokiam bizniui. Gera vieta lietuviui. Randa jo atneša nuo $50 iki $60 ant mėnesio tai yra 16% procentas nuo įdėtų pinigų. Į tokį namą įdėti pinigus yra geresnis pelnas negu aukso mainos. 16% pamislyk sau. Dasižinokite "Lietuvos" redakcijoje.

Parsiduoda pigiai bučernė ir grosernė; biznis gerai išdirbtas, parsiduoda dėlto, kad savininkas išvažiuoja į seną krajų. Atsišaukite adresu:

Chas Petkus,
414 Belveder st., Waukegan, Ill.

Parsiduoda labai pigiai medinis namas, ant trijų gyvenimų, dėl 5 šeimynų. Apačioje vieta uždėjimui kokio biznio. Pardavimo priežastis — išvažiavimas į seną krajų. Randos ant mėnesio $78.00. Prekė $4700. 00. Atsišaukite ant šio adreso:

1436 Wentworth ave.,
Chicago Heights, Ill

AUKOS REVOL.

Iš Baltimore, Md.

J. Narušiavičius	$1.00
K. Mykolaitis	50c
J. Juraitis	50c
A. Kazdelevičius	50c
K. Lukis	25c
M. Mykolaičiutė	25c
S. Balnionis	25c
F. Meškutis	25c
J. Kor	25c
F. Mikaitis	25c
K. Juraitienė	25c
V. Mankevičia	25c
V. Mantvila	25c
J. Šilingis	25c
P. Krakauskas	15c
F. Dura	15c
V. Danieluks	5c
	Viso $5.20

Pinigai pasiųsti J. O. Širvydui.

PRANEŠIMAS.

Pranešu savo tautiečiams, kad apie 15 d. liepos išvažiuosiu ant savo farmos ir apsilankysiu pas lietuvius, kurie jau ten gyvena. Užtai, kurie norėtumete nusipirkti farmą, tai dabar geriausias laikas ją apžiurėti, nes dabar galima matyti kas ant farmos auga, kaip ji išrodo ir kokis oras. Taigi, nuvažiavę dabar galėsite viską savo akimis pamatyti. Mano farma yra Missuosi valstijoj, ir kurie norite pirkti farmą, tai galite su manim kartu važiuoti. Apie platesnes žinias klauskite laišku:

Jos. Zimontis,
31 W. 14th Place, Chicago, Ill.

NAUJAS KNYGU KATALIOGAS.

Šiose dienose visiems savo skaitytojams išsiuntinėjome naujus knygų kataliogus. Jei kuris nebutų gavęs minėto kataliogo, tegul atšišaukia, o antru sykiu pasiųsime. Ir kiekvienas, kas tik mumis parašys, gaus šį kataliogą dykai. Rašydami adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Chicago, Ill.

LOTAI! LOTAI!

Prie pat viršutinio Metropolitan geležinkelio.
Prie didelių fabrikų.
Arti Grant Works fabrikų.
Netoli nuo Northwestern Electric Works.

Gera ir pigi komunikacija. Už 5c., su 20 minutų gali atvažiuoti į miestą Metropolitan geležinkeliu, arba 12-tos ul. karais. Sveikas ir čystas oras, kaip ant farmos.

Lotų prėkės po $350 ir augščiau.

Toje vietoje šjmet šimtai namų statosi, tad lotų prekės kasdien kyla augštyn.

Pirkęs čia lotą už $350.00, už meto laiko lengvai gausi už tą patį lotą $450.00. Reikia suprasti, kad kur teip gausiai nauji namai statosi, ten lotų prekės kasdien kyla augštyn.

Pirkite kol pigus.

Atsišaukite pas

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Laiškams Popieros.

Naujausio išdirbimo, 25 c. tuzinas. Tautiški paveikslai arba atviri laiškai (Post Cards) 25 už $1.00. Nešiotojai ir krautuvninkai gauna didelį uždarbį. Atsišaukite:

F. Milašauskas,
25 W. 2nd st., S. Boston, Mass.

"LIETUVOS UKININKAS"

Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išeina kas sąvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj. Spaudomas ant gražios popieros, 16 pusių ir mėnesiniu priedu.

Vienatinis laikraštis, kuris tėvynėj daugiausia prasiplatinęs, nes jis suteikia teisingiausias žinias iš Lietuvos ir kitų dalių svieto. Amerikos - lietuviai užsirašykite minėta laikraštį arba užrašykite savo gentėms tėvynėj gyvenantiems. Lietuvoje metų prekė $1.85, o Amerikoje $2.50. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu yra:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill

Knygos ne musu spaudos.

1 Amžiaus galas Ponsko Piloto, kuris buvo sudėta Viešpaties Jezaus Kristaus. Trečias spaudimas. Bitėnuose 1905, pusl. 16. ..... 5c

2 Andersono pasakos (su paveikslėliais). 10 gražių pasakaičių. Išguldė Nėris. Tilžėje 1895, pusl. 82. .... 20c

3 Anegdotai, išsitarimai ir patarlės iš gyvenimo senovės Grekonų bei Rymionų. Išleido Ramojus. Bitėnuose 1893, pusl. 32 ..... 10c

5 Ant nakvynės. Lapelis iš užrašų Dro. Baltušio. Graži pasakaitė. Vilniuje, pusl. 16 ..... 5c

6 Apsirikimų komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo Parašė H. Sinkevicz. Vertė Lapšaus Valkas. Chicago, Ill. 1906, pusl. 32 ..... 15c

8 Atminimai. Apsakymas iš tikrų atsitikimų Lietuvoje ant egzekvijų. Parašė Žemaitė. Tilžėje 1902, pusl. 23 ..... 5c

9 Aliutė, duktė kunigaikščio Kerniaus. Graži pasakėlė. 9 skyrjuose. Tilžėje 1895, pusl. 24 ..... 5c

11 Ant Dugno. Parašė Iv. Franko. Vertė Pr. Siulelis. Papasakojimas apie varguolių gyvenimą po netikusia caro valdžia ir kaip nekalti žmonės patenka kalėjiman. Vilniuje 1906, pusl. 73 ..... 20c

13 Amerikietiškos vestuvės. Naujelė. Parašė R. Fath. Iš francuziško vertė A. Adata. Rašinėlis nupiešia Amerikos turčių vestuves. Rygoj 1905, pusl. 92 .... 20c

15 Borcikis Kodkevičius, garsus Lietuvos etmonas. Pagal Tereos Jadvygos apysaką sutaisė P. N. Tilžėje 1904, pusl. 16 ..... 10c

16 Brolis ir sesuo. Parašė Vaikas. Graži apysaka apeinanti maskolių valdininkus. Chicago, Ill. 1906, pusl. 57.... 25c

17 Bučkis. J. H. Rosny apysaka. Shenandoah, Pa. 1905, pusl. 16 ..... 5c

21 Dantis už dantį. A. Niemojevskio apysaka. Shenandoah, Pa. 1904. ..... 5c

22 Draugai. Gui de Maupassant. Lietuviškai išguldė Jonas iš Parubežio. Shenandoah, Pa. 1904, pusl. 29 .... 5c

23 Duona. Keturios gražios pasakaitės: Basi vaikai, Degtukai, Senelis, Ponaitis. Parašė K Jasiukaitis. Vilniuje 1905, pusl. 27 ..... 10c

24 Dvi pulkios pasakos: Bausmė Dievo ir Alenutė. Boston, Mass. 1905, pusl. 36 ..... 5c

25 Dvi Morko Tveno ir viena Bret-Garto apysakos. Sutaisytos P. N. Tilžėje 1904, pusl. 30 ..... 10c

26 Final ir jų gyvenimas. Viensėdis ir pirmutinė šalna. Dvi P. Peivo rintos apysakėlės. Vilniuje 1893, pusl. 38 .. 10c

28 Gyvenimo lašai iš visokių kalbų. Čia telpa sekančios pasakėlės: Surato kavinyčia, Priesakas, Judošiaus paskutinė naktis, Karė, Gatvės vaikai, Gyvatė, Krevos pylis. Tilžėje 1904, pusl. 30 ..... 10c

29 Gyvenimo džiaugsmai. Parašyti 20-tyje skirsnių. Pagal Seną Džoną Lebboką. Sutaisė P. N. Tilžėje 1902, pusl. 68 ..... 25c

30 Graži vaikų knygelė. Telpa čia 25 gražios pasakėlės. Surašytos pagal kun. K. Schmid. Bitėnai 1905, pusl. 63 ..... 10c

32 Gražus pamokinimai. I. Sidabro stiklinė, II. Anukė, II. Įkyrus Petriukas. Išleido Giedris. Bitėnai 1894. pusl. 36. ..... 10c

33 Gyvenimas Stepo Raudnosio ir kiti naudingi skaitymai. (Ketvirta dalis "Šiauleniškio Senelio"). Juokinga pasaka su 16 paveikslėlių. Tilžėje 1894, pusl. 52 ..... 15c

34 Gyvenimas Genovaitės. Morališka apysaka iš senovės laikų. Plymouth, Pa. 1906, pusl. 225 ..... 50c

35 Gyvenimo vaizdeliai susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill. 1902, pusl. 99 15c

36 Grabnyčių žvakė. Flamandų tautiška pasaka. Vertė J. B. Tilžėje 1901, pusl. 31 ..... 10c

37 Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų. Aukauja broliams lietuviams Musė. Plymouth. Pa. 1900, pusl. 56 10c

38 Istorija apie gražią Magelioną, dukterį karaliaus iš Neapolio ir apie Petrą kareivį, grafą. Tilžėje 1906, puslapių 57 ..... 15c

39 Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Graži pasakaitė. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 32 ..... 10c

40 Istorija apie Genovaitę, jos vargus, rupesčius ir stebuklingą Dievo pažadėjimą kaip geriems užmoka geru, o piktiems atiduoda piktu. Iš lenkiško vertė Laurynas Ivinskis. Bitėnuose 1903, pusl. 139 ..... 20c

41 Istorija Septynių Mokytojų. Plymouth, Pa. 1904, pusl. 158. ..... 50c

42 Iš po budelio kalavijo ir Kajimas. Dvi apysaki. Parašė M. Černeda, lietuviškai vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, pusl. 256 ..... 30c

45 Ir pasklido garsas po Lietuvą plačią. Parašė P. Petliukas. Aprašymas kaip žmonės sutiko spaudos sugrąžinimą. "Aušros" išleidimas. Vilniuje 1905, pusl. 16 .. 5c

46 Įvairus apsakimėliai. Parašė J. B-nis. "Aušros" išleidimas. Dvylika gražių papasakojimų iš žmonių gyvenimo. Vilniuje 1906, pusl. 64 ..... 15c

47 Istorija apie amžiną žydą, jo kelionę po visą svietą ir liudijimas apie Jezų Kristų. Parašė Dobilas. Bitėnuose 1906, pusl. 16 ..... 10c

48 Juodas perlas. Apysaka Victorien Sardou. Lietuviškai išguldė V. Stagaras. Shenandoah, Pa. 1906, pusl. 51.. 15c

49 Juozapas Koniuševskis arba kankinimas unijotų po valdžia maskolių. Plymouth, Pa. 1888, pusl. 56..... 25c

50 Jurgis Kastrijotas, išvaduotojas Albanijos. Pagal lenkišką parašė Tėvelių Dukrelė. Vilniuje, pusl. 13 .... 5c

51 Judošius. Aprašymas iš lenkiško maišto 1863m. ir kaip tuli lietuviai šnipinėjo ir išdavinėjo savo brolius maskoliams ant sušaudymo arba ištrėmimo Sibiran. Parašė P. L. Tilžėje 1902, pusl. 11 ..... 5c

52 Juozas Arch. Sodietis, deputatas Anglijoj. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905, pusl. 18..... 10c

53 Jonas išmisloičius Kromininkas. Iš lenkų kalbos vertė Juozapas Rupeika. Papasakojimai iš gyvenimo. Vilniuje 1860, pusl. 173 ..... 25c

54 Kalipo apieros. Pasakojimas musų jaunumėnai. Bitėnuose 1904, pusl. 64 ..... 15c

55 Kaimynų pašneka. Pasakojimas iš lietuvių sodiečių gyvenimo. Parašė J. Vilniuje, pusl. 18..... 5c

56 Kas priešius? Akyva aoysakėlė iš lietuvių gyvenimo. Parašė Lazdynų Pelėda. Tilžėje 1900, pusl. 32..... 10c

57 Kas kaltas? Apysaka musų dienų. Parašė A. V. Vilniuje, pusl. 27..... 10c

58 Kas teisybė tai ne melas. Parašė Aišbė. "Aušros" išleidimas. Septynios naujai pertaisytos pasakaitės. Vilniuje 1905. pusl. 63..... 25c

59 Kaukazo belaisvis. L. Tolstojaus apysakėlė. Vertė S. O. Tilžėje 1894, pusl. 24 ..... 10c

60 Kėkštų Simas. Ukiška apysaka. Ši yra ne tik graži pasaka, bet ir geras pamokinimas apie ukininkystę. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 40 ..... 10c

62 Kartą Rudenyje. Maxim Gorkij apysaka. Vertė Jonas iš Parubežio. Shenandoah, Pa. 1905, pusl. 33..... 5c

64 Kur meilė ten ir Dievas. L. Tolstojaus apysakėlė. Vilniuje..... 5c

65 Karalius. Evaldo pasaka apie Dievą ir Karalių. Išleido L. S. D. P. Lo done 1903, pusl. 16 ..... 10c

66 Kunigo naudą velniai gaudo. Vaizdelis iš tikrų atsitikimų, pamokinantis ir juokingas. Parašė Žemaitė. Tilžėje 1903, pusl. 23 ..... 10c

a66 Keleivis. Legenda. Parašė K. Žegota. Aprašyta paveigtųjų kraštų prispaudimai ir pasišventimas kai-kurių pavergtųjų savo tėvynę išgelbėti. Vilniuje 1906, pusl. 46 ..... 10c

b66 Krislai. Knygelė susideda iš sekančių vaizdelių: Krislai, Kodėl tavęs čia nėra, Senatvė, Homo Sapiens, Spauda leista, Verpetai, Dievui atkišus. Vilniuje 1905, pusl. 59 ..... 20c

a70 Lietuvaitė. J. Kvietkovskio. Vertė P. G. Apysaka iš senovės lietuvių gyvenimo. Chicago, Ill. 1906, psl. 296.. 50c
Apdaruose 75c

71 Lietuvių ašaros. Trįs vaizdeliai iš Lietuvos gyvenimo. Labai graži pasakaitė. Tilžėje 1903, pusl. 23 ..... 10c

a71 Lietuvi, mylėk savo kalbą. Paveikslėlis iš dzukų gyvenimo. Parašė Kunigas. Graži apysakaitė iš lietuviškų gužynų. Vilniuje 1905, pusl. 17 ..... 5c

Knygų Kaatliogas.

669 Kaip žmogus gyveno, ant žemes? Parašė S. M. Išleido T. M. D. pusl. 47. Chicago, Ill. Knygute aprašo viss žmogaus gyvenima ant žemes nuo pat jo atsiradimo iki pasiekimo civilizacijos. 26 paveikslelial parodo senoves žmoniu vartotus akmeninius inrankius, namus ir tt. 10c

870 Dvyniai Vagiu. Parašė kn. Dembskis. Išleido Susiv. Liet. Laisvamaniu Amer. Su paveikslu autoriaus ir paveikslėliu Loakoono grupos, Chicago, Ill., 1902, pusl. 88. Knygelė patiekta reikalui pakėlimo moteriškės. Ji parodo priežastis, dėlei kuriu moteriškė tapo žemesne už vyriški ir paduoda rodykles ant jos pakėlimo..... 25c

593 Žemės Istorija. Parašė S. M. Išleido T.M.D., Chicago, Ill., 1904, pusl. 56. Su paveikslėlicis. Pagal moksliška ištyrima aprašyta kaip ir per kiek amžiu tverėsi žemė, kokia ant jos pirmiausiai radosi gyvybė, kaip ji vystėsi iš žemesnio veisliu in augštesnes, ir tt..... 10c

607 Ar vyskupas Valančius [Valančauskas] nebuvo viliugu lietuvystės? Parašė kn. Dembskis, išleido Susivienijimas Lietuviu Laisvamaniu Amer., Chicago, Ill., 1901, pusl. 37. 15c

567 Spėka ir Medega, principai prigimtinio surėdymo visatos drauge su morališku moksliu ant anu paremtu. Visiems suprastinai parašė prof. Dras L. Buechner, pagal XIX vokiška laida su mažais pridėčkais iš senesniu laidu lietuviškai perguldė Dras J. Šiliupas, Chicago Ill., 1902, pusl. 280, su paveikslu ir biografia rašaliaus. Yra tai mokslas gvildenantis gamtos dalykus, kuriuos žmonės vadina Dievo surėdymu..... $1.50
Gražiuose, drutuose apdaruose..... $2.00

667 Kraštu Skerdynė ir jos pasekmės. Papleše kn. J. Ž., Chicago, Ill., 1897, pusl. 97. Aprašo ana baisu atsitikima, kada 1893 m. maskolisi užpuolė ant bažnyčios Kražiu miestelyje, mušė, šaudė ir piovė nekaltus žmones, išgriovė altorius ir užteršė tijo bažnyčia..... 15c

1152 Kaip geriausiai laidoti numirėli? Piešinys Dro L. Wehlam. Iš angliško išguldė kun. V. Dembskis, Chicago, Ill., 1900, pusl. 29.... 15c

860 Baudžiava Lietuvoje. Parašė Žmogus. Išleido T.M.D., Chicago, Ill., pusl. 76. Yra tai baudžiavos istorija, kokiu budu ji Lietuvoje invyko, kaip kankino lietuvius, kaip ilgai tvėrė, kada ir kaip tapo panaikinta..... 15c

675 Lenkai ir Lietuviai nuo 1228 iki 1430 m. Parašė pagal lenkiškus istorikus Žemkalnis. Chicago, Ill., 1899, pusl. 64. Yra tai aprašymas Lietuvos su Lenkija susivienijimo ir jo pasekmės. Kaip lenkai rasielgė su Lietuvos kunigaikščiais: Keistučiu, Vytautu iš kitais, ka perskaite suprasite, ar mums prietelystė lenku naudinga, ar blėdinga..... 15c

703 Po priedanga Šventinybės. Istoriška apysaka iš Rymo laikų, parašė E. Posteri, vertė K. J., Odesoje, 1906, pusl. 100..... 25c

35 Gyvenimo vaizdeliai. Susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paporčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill. 1902, puslapių 99 .... 15c

43 Iš gevinimo lietuviškų Velių bei Velnių. Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų dangų, čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholierą; apie dvasias (dušias) velnius, jų valdinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panėvėžiečių, Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieroe apdaruose $1.50
Audimo apdaruose $2.00

63 Karės laukuose. (Kareivio atsiminimai). Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. L-is, Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81 .....20c

67 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 $1.25
Drutai apdaryta.... .... $1.50

68 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytojį ir klausytojį ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ..... $1.25
Drutai apdaryta $1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje knygoje teip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas nusipirkęs iš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą .. $1.25
Drutai apdaryta $1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L-is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103 .. ..25c

90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olšewskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. .....25c

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Dukterį turkų ciecoriaus Antoniaus, kuri per 22 metu vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olšewskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66 ..20c

114 Ponas ir bernas.. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi, norintiems susipažinti su buviu ir sanlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, puslapių 60 ....15c

124 Robinsonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83 ....25c

134 Sidabrinis Kryželis arba Dailydė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenius Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti).. .. ..50c

185 Žmogus nepliuškis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ar merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 .. ..10c

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl 29..10c

210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, puslapių 62 .....20c

225 Geriaus vėliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48 .....15c

257 Kun. Gramulos Raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hodur. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14 ....10c

262 Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slovecki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (D-ras V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, pusl. 86. 25c

331 Žilė galvon — velnias vuodegon. Komedija vienam akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 ....10c

471 Akyvi apsireiškimai sviete, ant kurių žmonės nuolatos žiuri, bet jų nesupranta.. Su 7 paveikslėliais. Lenkiškai parašė Promyk. Pirmą sykį išversta į lietuvišką. Labai naudinga knygelė tiems, kurie nori sužinoti iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, puslapių 79 ....30c

472 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, dėl aiškesnio supratimo parodomas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėms, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238 ....75c
Apdaryta $1.00

473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225..... .... 75c
Ta pati apdaryta $1.00

480 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus. Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. .. ..40c

507 Gamtos Istorija. Pagal P. Bert, vertė D-ras A. Bacevyčia. Knyga su daugeliu gyvulių, vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, ant kurių žmonės žiuri, bet jų geral nesupranta. Chicago, Ill. 1903, puslapių 238 ....50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybė paveikslų yvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų ant išnaudojimo gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 238 .... 50c

515 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ....20c

525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevyčių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie yvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129 ....35c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, telpgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 .... 35c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gal svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135 ....35c

553 Paėjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 137 .....35c

566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių yvairius sutvėrimus gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiaudien tų sutvėrimų kunus žmonės kasdami gilius niuus, kanalus, arba imdami iš anglis, randa giliai palaidotus [illegible] Tulų sutvėrimų atrado čielus, [illegible] dintus kunus, užklotus kelioliu[illegible] tie liesnių storio žemės eile. Jie [illegible] dien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti kaip senas yra musų žemė, kiek tai milijonų metų reikėjo pakol ant mirusio žvėrio kuno užaugo eilė žemės kelioliokos sieksnių storio. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali be apsirikimo spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370 ....$1.00
Ta pati apdaryta $1.25

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų gimdančių visokias ligas pas žmonis, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ....30c

559 Svieto pabaiga. Iš ruslško vertė Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, puslapių 31 .... 10c

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehl'į Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sanarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ....$1.00
Apdaryta $1.25

630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių salelių žmonės ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 .....$2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surys, prėski, kartųs; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pram

"LIETU[illegible] vartojo mazgelius ant šniu[illegible]stymus ant medžio, iškapoji[illegible] 152[illegible]kmens, piešė paveikslus, ir Prenniai daėjo iki šiandieninio al[illegible]ba[illegible]ru), su kuriuom dabar ga[illegible] ir parašyti kiekvieną žodį ir viską apkalbėti tetp geraĩ, kaip ir gyvu žodžiu. Yra tai knyga, kuri ištikro žmogų interesuoja, parodydama kaip tobulinosi svieto raštas. Chicago, Ill. 1905, puslapių 304 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

722 **Trumpa senobės istorija.** Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-ele spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

851 **Apie turtų išdirbimą.** Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politiškąją ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie sustiprauna ir kaip atsiliepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, puslapių 139 ..... 35c

856 **Aukos karės Dievui.** Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežastis, kiek blėdės padarė ir daro žmonėms ir kas į jas stumia. Chicago, Ill. 1902. pusl. 40 ..... 10c

861 **Dras J. Basanavyčius. Lenkai Lietuvoje.** Iš rusų kalbos vertė V. Ginkutas, nurodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, puslapių 41 ..... 15c

946 **Priedelis prie lietuviško klausymo.** Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po lietuvę lenkystės. Chicago, Ill. puslapių 38 ..... 15c

1102 **Auginimas ir maitinimas mažų kudikių.** Parašė J. Kulis, M. D. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28 ..... 10c

1135 **Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos.** Pagal Bernesą, Dr. Noll ir kitus, sutaisė Šernas. Yra tai nauja daktariška knyga. Kas ją su atyda perskaitys, patalkys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132 . . 35c

1176 **Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei.** Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Cardue. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo kad mėsa ir kai-kurie kūno teip pavadinti dilginanti valgiai, yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113 ..... 30c

1210 **Aritmetika.** Sutaisė S. Škačkauskas. Lesgvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — Proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104 ..... 25c

1300 **Rankvedis angliškos kalbos.** Pagal Ollendorf'ą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, puslapių 307 ..... $1.25
Apdaryta $1.50

1326 **Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos.** Dalis I. Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti, mėlyvoriu[illegible] ant nugaros. Chicago, Ill. 1902, puslapių 382 ..... $2.00

1327 **Žodynas lietuviškai - angliškos kalbos.** Dalis II. Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti $4.00
Ta pati knyga popieros apdaruose $3.00

1328 **Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų.** (Abi dalys — I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti angliską kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327 ..... $6.00

1329 **Žodynas.** Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (Čia audimo nėra nė biskio) $7.00

1420 **Tikyba ar mokslas?** Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai - politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras patalsytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, pusl. 211 50c

1498 **Lietuviškas Sapnininkas.** Surinktas iš daugelio svetimų sapnininkų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapnininką, su 310 abrozėlių, su aprašymu planetų ir paslapčių, kokias senovės žmonės vartojo dėl atspėjimo ateities. Geriausias išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuot galėj. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205 . . 50c
Tas pats drutai apdarytas 65c

1515 **Orakulas.** Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko ruimo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412 ..... $3.00
Drutuose apdaruose $3.50

1521 **Paslaptys Magijos bei Spiritizmo Šviesoje Mokslo.** Pagal svetimus šaltinius sutaisė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, ill. 1903, pusl. 262 ..... 50c

1525 **Rankvedis gromatų rašymui.** Knygelė pamokinanti kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir milimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant naujų metų, dienoje varduvių, gimimo, ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill. 1895, psl. 115 40c

120 **Po priedanga Šventinybės.** Istoriška apysaka iš Rymo laikų. Parašė E. Posteri. Vertė K. J. Odesoje, 1905, pusl. 100 ..... 25c

1632 **Gyvenimas Šv. Tėvo, Popiežiaus Benedikto IX,** valdžiusio apaštališką sostą Ryme nuo 1033 iki 1044 metų 25c

1635 **Lietuviškas Lementorius dėl mažų vaikelių.** Su poteriais, katakizmais ir minstranturu. Vilniuje 1863, pusl. 52 ..... 15c

Pinigus prisiųskit per Money Order'į ar registravotoje gromatoje adresuodamas:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką ėsybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus, kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenets, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York,
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Motina kudikį prausia.
20 Kaip labai dideli tie mažiukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainėlėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais žmonių minią.
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverktų.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
16 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kukurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir Štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Castile Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošlorių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
20 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kolio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Sename Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint nuo Citadello sienų, Kairo, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghaj, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priespiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų daržas.
71 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepal į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peeheai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukianti laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitokį paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Mačuli kur bėgi?

Bėgu į valstiją Washington, nes ten yra daug darbo ir uždarbiai geri, o pas Dom. Milių galima užeiti ir gauti visokias geras rodas; beto gali gauti šaitą alų ir kitokių geriausių gėrimų ir ruskinių. Jo karčiama yra vos du bloku nuo Union stoties.

"Standard Saloon"
163 Washington St., Seattle, Wash.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje

Ir Didžiausias Ofisas

Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.

Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.

Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.

Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.

Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.

Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicago). Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, ražančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų dalktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Šale Lietuviškos Bažnyčios).

PINIGŲ PREKĖ.

Iki 500 rublių, rublis po 52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po . . 52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:— **Karuzas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams iszdirba:— **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

Marė Laukienė

Atsakanti Akušerka
3246 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telefonas Yards 7696

Duoda visokią rodą ir geriausią pagelbą moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažturi atsakančiai po gimdymo. Podraug pranešu, kad dabartinis mano ofisas randasi Olszewskio name, 3246 S. Halsted st., ščio augšto.

Kozminsky & Yondorf,

73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

A. L. Graičunas, Ph. G., M. D.

3202 So. Halsted Street, kampas 32ros gatves, Chicago, Ill.

Lietuviai, nesidrokite save apgaudinėti visokiems profesoriams, specialistams ir fundakiriams, pas kuriuos tik pinigus sukiesite, o sveikatos ir teisingos rodos negausite. Ateikite pas Dr. A. Graičuną, jis duos teisingą rodą, **dykai** ir paskyrę, ar galite išgydyti ir kaip ligą gydytis trankiai.

Dr. A. L. Graičunas nesuvedžioja dar jokio ligonio iš pirmo pamatymo pasako, ar ligonis yra išgydomas, ar ne; kurį apsilima išgydyti, išgydo greitai ir už mažą užmokestį. Už pasekmes visada atsako, ir kompanijų agentai neuperka manęs. Aš ieškau prie dabartinės vietos, gero vardo, teisingo patyrimo, geriausio gydymo ir rodų, o sveikatą ir kišenę gydytojo ligonių kardinu ir neddiomis: Nuo 8 ryto iki 10 vak. Vėjai ro.

Telefonas 7389 Yards.

Valandos priėmimo ligonių kardinu ir neddiomis: Nuo 8 ryto iki 10 vak. Vėjai ro.

AUKSINIS ATRAMENTAS

yra naujausiai padalintojas laiszko. Paraszyk gromata tevam, giminem arba pacziai su auksiniu atramentu o bus tai negirdeta naujiena. Preke tik 25c už buteliuka su prisiuntimu. Siuskit mokesty Penk-Centinem markem pas:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
22 PILSEN STATION, CHICAGO, ILL.

NAUJI TAUTIŠKI PAVEIKSLAI.

Dabar tik išejo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:
A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Seno Krajaus Gydytojas

Dr. P. G. Wiegner

(iš Rygos)

Atidarė ofisa ant aptiekos J. Leszczynsko
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. Boston, Mass.
Nik. Gendrolius, 224 Attens st.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.

Brooklyn, N. Y.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 131 S. Main St.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

New Britain, Conn.
M. J. Cheporis, 51 Pleasant St.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 2018 N. Washington, St.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Luis, 26 So. Green St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.
I. M. Maskeliunas, 2134 Forbes St.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Springfield, Ill.
J. Klembauskas, 7 Millrow

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Pittsburg, Pa.
F. J. Bagočius, 2216 Tustin st

New Haven, Conn.
K. Llažaltis, 217 Ferry St

Mt. Carmel, Pa.
Jonas Banis, Box 541

E. St. Louis, Ill.
Felix J. Galminas, 537 Collinsville Av

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Diržulaitis, 155 Metropolitan Av

Brockton, Mass.
K. Balčiunas, 571 N. Main St

Nusipirk už Randos pinigus gerą Gyvenimą.

Gyvenk vienoje ir iszrandavok antrą.
Už $3200 gali pirkti vieną iš

50 Naujų, Dviem Augštais, Namų.

Arti Western Eelectric Co., Sears, Roebuck Co., National Melleable Castings Co., Winslow Brolių ornamentališkų geležinių darbų ir amerikinių spirališką dudų išdirbinių.

20.000 Darbininkų Zmonių. $300 Inmokesties.

Liekinys po $32.00 kas mėnesis, imant palukį drauge. Randos $30.00 ant mėnesio; 5 ar 6 kambariais, trioba su aukštu ir 7 pedų panamiu su išlietais pamatais. Georgijos pušies apdabai; maudykla, šiltas ir šaltas vanduo. Visoki pagerinimai įtaisyti ir apmokėti.

14ta Gatvė ir 49ta Avenue.

LOTAI Granto Žemiškosios Bendrijos Podalyj neužilgio pakils savo vertėje. (Dovydas B. Lyman, globėjas. Willard T. Block, iždininkas.)

Męs parduodame juos dabar po **$540** ir daugiau už Lotą **$50.00** įmokėti, likusiejie **$10.00** kas mėnuo.

Nuvažiavimas į Vidurmiestį prekiuoja 5 Centus.

Vienatiniai Agentai

KNOTT, CHANDLER & CO.,

110 DEARBORN STREET

Vietinis Ofisas: 12-ta ul. ir 43-ta Ave. Atdaras kasdien ir nedėlioms. Jas. F. Hildreth, užveizda, savinybės skyrius. Lietuviškas pardavėjas buva visados ant vietos; jis visame jums patarnaus.

Pinigus paskoliname budavojimui.

KODEL KENTETI TYLIAI?

Jeigu esi jaunas, senas ar viduramžis

Męs Tave išgydysime.

Męs padarėme speciališkumą begydydami ypatiškas, nerviškas ir chroniškas vyrų ligas per 20 metų.

Ta šaka medicinos tapo musų gyvenimo studija. Sergantiems neduodame suviliojantį nusprendimą jų ligos. Visada, priimdami gydyti, duodame pilną ir pasiliekantį išgydymą; musų prekės žemos.

JAUNUS VYRUS kenčiančius nuo jaunystos išdykumų, pilnai išgydome.

VYRAMS virš 40 m., kurie jaučia, kad jų pajiega nyksta, suteikiame galutiną išgydymą.

Išgydome greitai ir pasekmingai: kraujo užnuodijimą, varicocelę, inkstų ir pusles ligas, reumatizmą, neuralgija, skilvio ir kepenų ligas, raudonąją gyslą, votis, pasididinusias giles ir visas odos ligas.

ATMINK kad mes rašome pacijentams ypatiškai ir jų pačių kalboje ir niekados neišduodame jų paslapčių.

Męs pristatome visas gyduoles musų pacijentams ir išsiunčiame į visą svietą.

Prašyk dykai Išpildymo Blankos, jeigu negali pats pributi musų ofisan.

Jojo išaiškintos įvairios ligos, ir kaip nuo jų gali išsigydyti namieje.

RODA DYKAI! **VALANDOS:** nuo 9 iki 5; nedėliomis: nuo 8 iki 12.

DR. JOS. LISTER & CO.,

ROOM 604 L. 40 DEARBORN ST. CHICAGO, ILL. U. S. A.

Iszgydau in 5 dienas

VARICOCELE HYDROCELE
(t. y. pagadintas gyslas)
Be jokiu peraszuliu ir skaudejimu

Išgydau kiekvieną serganti Varicocele, Striktura, teipgi užkrečiančius kraują užnuodyjimus, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo kelionlikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, vardan parodyti jog aš turiu vienintelį budą su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI
Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

PRIVATIŠKAS VYRU LIGAS.
Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

VISOKIOS PATARMĖS DOVANAI!

Iszgydau galutina

Specialistas moteru ir vyru ligu.

MOTERIŠKAS LIGAS.
Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

KRAUJO UŽNUODYJIMUS.
ir odos ligas, paveizdau: išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.

aaz iszgydau ant visados.

KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarp Lake ir Randolph st. **CHICAGO, ILL.**

Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro. **Nedėliomis:** nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Kliarnietu, Triubu ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru Dziegorėliu auksininiu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Litaru, Adresam Peččiu, Pluksnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apsikaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odell drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Preke tik **$6.50.**

Užtikrau kitokiu išdirbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingo visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. marką ir teisinga adresa, o apturės 84 puslapiu didelį šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI. Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai sztiku paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos klinsos, prekes pigiasnes kaip kitur. Stornykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai; duodu dideli rabata adresuokit:

K. WILKEWICH *112 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.*

VISIEMS DOVANAI!

Lietuviškas kataliogas, katramo yra šimtai visokių daiktų, paveikslėliai ir jų prekės kaip tai:

Žiedų, laikrodėlių, lenciugėlių, laketų, spilkų, guzikų, laikrodžių, britvų, armonikų, koncertinkų, klernetų, skripkų, bubnėlių, kornetų, mandolinų, vargonų, fonografų, plunksnų, drukuojamų mašinėlių, kišeninių liampų, knygų ir tt.

Lietuvai nesiduokit išnaudoti visokiem apgavikam, kurie po vyairiom firmų vardais dankstosi ir apgaudinėja visomėnia. Reikalaujanti viršui minėtų daiktų, visados kreipkites pas M. J. DAMIJONAITĮ paduodami savo pilną adresą, o gausite KATALIOGĄ DOVANAI ir busit aprupinti gerais - teisingais daiktais.

Vienatinė lietuviška prekystė Amerikoje, kurį išsiunčia visokius daiktus apsteluojant per laiškus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir kaimėlius, per pačtą arba expressą. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted St., • Chicago, Ill.

Visai Dykai
Didžiausias Kataliogas Lietuviszkoje Kalboje

Bus nusiustas kožnam kuris prisius savo tikra varda, pravarde, adresa ir pora markiu. Naudingas, reikalingas kožnam lietuviui ir lietuvei.

JAME TELPA

teisingi apraszymai apie suvirsz 200 visokiu kuniszku nesveikumu, vyru moteru ir vaiku. Iszaiszkina pradžia, priežasti ir pasekmes ligu ir pasako kokias gyduoles naudoti. Telpa paveikslai ir prekes visokiu naujausiu elektro-gydancziu aparatu, Roberiniu daiktu, Magiszku Aparatu, Drukuojamu ir Raszomu Maszinu, Stereoskopu ir jiem Paveikslu, Armoniku Koncertinu, Britvu ir daugel kitokiu kožnam reikalingu daiktu. Raszyk tuojaus.

Iszkirpk szita, Iszpildyk ir prisiusk mum, o už dvieju dienu Didžiausias Lietuviszkas Kataliogas bus tavo namuose.

Vardas .....

Adresas .....

Miestas ir State .....

John's Supply House
Pilsen Station, Chicago, Ill.

Lietuvių Daktaras

Dr. Marija Dowiatt-sass

723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenejusias ir paslaptingas vyru ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Raulai kur tu begi?

Nugi pas Petra Szlaki, nes labai ištroškęs, o pas jį galima atsivėdyti, nes jis turi puikų, šaltą bavarską alų, gardžią ruską očiščeną arielką, cigarus net iš Havanos, o išsigėrus gauni žmogus puikų užkandį kiekviena dieną, tai jau negaliu ilgiau su tamista kalbėti. Lik sveikas, turiu skubintis. Prie to jis turi puikią salę vestuvėms, mitingams ir paklauso kiekvieno, o ypač už vertėją susikalbėti angliškai. Ateikite pas mane, o aš jums patarnausiu už dyką visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiavę iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.

Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Tarpe 33-czios gatves ir 33-cziu Place.
Telefonas Yards 6012

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFFISAS---Kampas 31-mos ir South Halsted Gatviu ::::::

CHICAGO, ILL.

GYVENIMAS VIRSZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. ::

NAUJAUSIAS ISZRADIMAS DERMATOLOGIJOS MOKSLE.

Daugybė odos ligų paeina nuo nešvarans užsilaikymo ir užsikrėtimo tepgi ir nuo vidurinių ligų. Daugumas gauna pučkus, pleiskanas, sliukimą plaukų, plikimą per apsileidimą. Gydosi pas neatsakančius daktarus ar agentus, kurie tik pinigus išvilioja, o paskui rašote mums, kad ėmėte daugybę gyduolių iš įvairių apgavikų ir pagelbos negavote ir sakote, kad gal, ir musų gyduolės negelbės. (Taigi meldžiame mums darodyti, kokia žmogus dikosi musų gyduolėmis apgautas). Turime tukstančius originališkų padėkavonių ir tą galime ant sudo prisiekti. Tegul bent vienas daktaras parodo mums tiek padėkavonių, o mes duosime didelį atlyginimą. Plikę galvą sunku gydyti jeigu senas ir galva žvilga, tai to pagelbėti negalima, bet jeigu jannas, o turi retas plaukus, o ant odos matyti maži plaukučiai, tai tam galima suteikti pagelbą: plaukai nėra grybai—viena diena neišdigs. Atsišaukiantiems nusiųsime dyka informacijas su plačiu aprašymu. Mes nesiuloome prisispyrę savo gyduolių, teisingas daktaras to nė vienas nedaro. Kas nori persitikrinti tegul rašo pas mus. Adresas

J. M. BRUNDZA Co., Chemist
New York & Brooklyn, U.S.A.

:: UNI-VER-SAL GYDUOLES ::

Visi žmonės užsitiki mums ir musų gyduolėms, kuriems duodame teisingiausią rodą per laišką **dykai.**

Kaip išsigydyti Rupturą, Akių ligą, Galvos ligą, Slinkimą plaukų ir Plikimą, Pučkus, Saulės įdegimą, Diderynes, Niežus ir lytiškąjį brudą. **Gyduolės nuo dantų geriausios už 20c. Nuo kojų užtrinų tik 10c.** Mes turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis nuo žmonių visokių tautysčių. Rašyk pas mus: **J. M. BRUNDZA CO.,**
996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

GERIAUSIAS PRIETELIS

Tas, kurs pagelbi nelaimėj; bet ar gali rastis sunkesnė nelaimė žmogui, kaip buti varginamu ligos?

Tuom gelbėtojum nuo visokių ligos kankynių — silpnybių, yra **Dr. Collins New York Medical Institutas,** nes tą **Institutą** visuomenė vadina gyvasties gelbėtojum ir **geriausiu prieteliu,** už išgydymą daugiausia ir nuo visokių ligų, ne kaip kokie kiti daktarai, Institutai, ar Ligonbučiai, išgydant ir tokias ligas, kurių kitur neįstengė išgydyt, tuos ir pagelbėjo.

Kur mokslas, vienybė - ten yr galybė; per tai **Institutas,** gydyme turi gerą pasekmę, kad jame apart Daktaro Profesoriaus, darbuojasi tikri Specialistai ir tam Institute yra daugiau daktarų, ne kaip rokuojant visus, į kruvą, kurie šiam laikraštyje pagarsinti. Vaistai, kurie tik žinomi daktariškame moksle kaipo geriausi, tai iš visos pasaulės yra pargabenti; apart tų, ką Instituto Specialistai nuolatos darbuojasi, išrandant naujausius vaistus, kuriuos kitur negalima gaut. Per tai pasekmingai yvairios ligos ir tampa pergalėtos, jog tokia galybė darbuojasi ir geri gryni vaistai vartojami.

Jeigu nesveikas, tai nesivargyk ligoms, neatidėliok!

Kad ne asabiškai, tai aprašant ligą atsišauk, o busi išgydytas nuo: Kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpaus ir sunkaus kvėpavimo, greito pailsimo, kosulio, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dyspepsijos, vidurių ligos, nevirinimo, užkietėjimo, žarnų slogos ir skaudėjimo vidurių. Šonuose, tuštymuose ir po krutine. Galvos skaudėjimo, svaigimo, užimo ir spiegimo ausyse, bei kurtumo. Kraujo nečystumo, išbėrimo spuogais, juodgalvėms ir parkoms, niežais. Akių ligos. Neuralgijos, neurastenijos, tirpimo kuno. Reumatizmo, skaudėjimo po visą kuną smagenių, kaulus ir gyslas bei sanarius, sutinimo. Geltligės. Nusilpnėjimo ant sveikatos ir lytiškai (nejiegumą-nemelię). Blogus sapnus ir sėklos nubėgimo. Nuo saužagystės su jos visoms baisioms pasekmėms sugriovimo sveikatos. Priepuolio, nuomario, nerviškumo, greito ir didelio piktumo. Nuo lytiškų piktų užsikrečiamų (slaptų) ligų — kokio jos vardo ar skyriaus nebutų, į trumpą laiką liekasi išgydytos. Puslės ligos, skausmingo ir tankaus šlapinimosi. Patrukimo Hemoroidų. Nemiegojimo, sunkumo kojose, rankose. Lenkimasi draugijos, neturėjimo vaisiaus ir kitų visokių slaptų ligų vyrų, kaip ir **moterų:** skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, neturėjimo andrapanių, kenkimo baltųjų ir kurios tik ligos varginimui žmonių atsiranda. Po ištyrimui, kad apsiima išgydyti ir duoda vaistus, tai užtikrinta sveikata ir išgydymas.

Slaptybė šventai užlaikoma!

Kad visokios ligos tampa išgydytos, tai pats darbai už save kalba ir iš daugybės išgydytų, pagal Jų norą, nors keletą patalpinam padėkavonių; ką kiti daktarai negali padaryt. Sztai ką išgydyti kalba:

Guodotinas Profesoriau Instituto!

Nors daug daktarų perleidau, bet jie tik mano ligą užsendino begydant, nors ir gerais vadinasi, buk Hospitalės ligą moka, bet savo Ofiso paduotose valandose, nuo ryto iki vakaro namieje sėdi. Bet kaip į Jus globą atsidaviau, aprašęs ligą, ir prisiųstas gyduoles suvartojau, tai prapuolė skaudėjimas strėnose, rankose, kojose, pečiuose ir visa liga, kurią buvau įgavęs per neišmintingą pasielgimą, kaip yra aprašyta Jus knygoje **„Vadovas į Sveikatą"** ant 146 puslapio. Dabar esu sveikas kaip niekad nesirgęs ir dėkingas, už knygą, gerą rodą, o labiausiai už geras grynas gyduoles. CH. GALUNAS, Box 114. Mulberry, Kansas.

Mielas Dr. Profesoriau ir Specialistai!

Nors šielus metus prisikankinau teip labai skaudžia liga, bet kad Jus įstengėte mane išgydyti nuo to galvos skaudėjimo, vidurių ir gumbo gėlimo, tankaus skausmingo šlapinimosi ir baltųjųjytekėjimo, su skaudėjimu krutinės ir visuose sanariuose. Nors neatitėkjau, kada nors išgyti, nes kožnas daktaras pagydęs apleido, nieko nepagelbėdamas. Bet kaip į Jus garbingą Institutą atsišaukiau ir neatlistančiai dėl mano sveikatos darbavotės, tai tai jau po suvartojimo tų paskutinių gyduolių persitikrinau, kad esu pilnai išgijus; už tai šinom siunčiu didelę padėkavonę. Tuos kelis žodžius noriu, kad pagarsintumėt į laikraštį, kad reikalaujanti žinotų, kur tikrą pagelbą sveikatai gali rasti. Mrs. P. BOSELIENE, 1026 Nicollet Ave., Minneapolis, Minn.

Dauggalingas Dr. Collins Med. Inst.!

Kaip pirmiau skundžiausi per ligos varginimus: sunkaus kvėpavimo ir skaudėjimo šonuose, krutinėj, skrepliavimo ir valkčiojančių dieglių po visą kuną, tai per Jus storong ir geras gyduoles, kurias suteikė, likausi jau išgydytas. Nors iš pradžios vartojant gyduoles jaučiaus savyje kaip revoliuciją, bet toliaus vis ir vis darėsi geriau, o dabar pasilikau pilnai sveikas ir laimingas, nes liga neatsinaujina dangiau; už tai labai dėkavoju. Bučiau išmintingai padaręs, kad iš kart prie Jusų bučiau kreipiasis, ne kaip prie tų, ką 2 bei 6 paveikslais girisst: netrukus gal ir 9 pasigirs, o iš viso tik vienas Daktaras yra. Dabar tik persitikrinau, kad **Dr. E. C. Collins M. I.** yra geriausias prietelis ir gelbėtojas gyvasties. J. ŽEMANTAUCKAS, 212 First St., Jersey City, N. J.

Pirmiau dirbt negalėjo, kankino kosulys, nerviškumas, abelnas nusilpnėjimas nuo slaptos ligos nuo ilgo laiko; pasekmingai likosi išgydytas.

St. Bakajus,
Box 335, Proctor, Vt.

„Vadovas į Sveikatą"

Tas institutas ne tik yra gelbėtojum sveikatos ir gyvasties, bet kad yra geriausiu prieteliu žmonių, tai išdavė labai naudingą daktarišką knygą „Vadovas į Sveikatą", suvirš 200 didelių lapų didžio. Kuris tą knygą perskaitys, ne tik mokės nuo visokių nelaimių ir ligų apsigint, bet ir kitus galės pamokyt. Toj knygoj teipgi yra plačiai aprašyta, apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir tt., su daug paslaptybių atidengimo. Ir tą naująją didesnią knygą trečio išdavimo, kožnas aptucės, kuris atsiųs 10 centų stampomis už atsiuntimą ir savo adresą. Visiems Dovanai!

Išgydytas nuo reumatizmo, dyspepsijos, kataro, galvos skaudėjimo ir svaigimo; per kitus buvo pripažintas neišgydomu, **Dr. Collins Institutas** į trumpą laiką išgydė.

P. Vasiliauskas,
Box 116 Grampian, Pa.

Bereikalo vargintis ligoms ir silpnybėms, kad atsakančiai gali but išgydytu, atsilankant asabiškai ar parašant (lietuviškai) kas kenkia. Gyduolės išsiuntinėjamos po visą Ameriką ir kitas dalis svieto.

Rašant knygos bei pagelbos sveikatai pas Daktarus, visados reikia adresuot teip:

Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34 St. (arti Broadway) NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos kasdiena: Nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Šventoms dienoms: Nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

GERA NAUJIENA KENCZIANTIEM
Musu Draugam Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokes tau atsiszaukti in Chicago Medical Clinic, 344 South State St., arti Harrison, priesz ejima gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoszakni ir laikanti iszgydyma kožnos ligos kuria priima ant gydymo. Ar esi nerviszkas ir nusiminęs, silpnas ir nuilses, pavarges rytmecziais, truksta ukvatos, be gyvybes, lengviai nuvargstantis, gedingas, iszrodai sunykes, neužsitikintis, iszsigastantis, suerzinantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gediniesi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys indube ir neczystos, pajuodave paakiai, spuogai plemai, ar koki kitoki iszberimai ant odos, nemoraliszki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszkas Silpnumas

nesuaugia ir szaltos dalys, nusistojimas szlapume paliktam per nakty, pienetas szlapumas, skausmai strenose, turi nesveikuma pusles ar inkstu? Iszsiputima gysliu maiszelyj, Užsendinta Puleteky, Užakima Varpskyles, Syfilitiszka Užnuodyjima Kraujo, ar kokia kitokia gedinga, nervu, odos, kraujo ar užsendinta liga? Ar skruostai indube, žymus rupesczio iszreiszkimas ant veido, neramus naktyje, mainanczio upo, silpno vyriszkumo, turi užskurdusias dalis, prieszlaikini nykima, skausmus kauluose, puolima plauku, skaudama gerkle ir teip toliau?

JEIGU TURI, TAI CHICAGO MEDICAL CLINIC

užtikrins tau pilna ir laikanti ant visados iszgydyma, jeigu jie nusprens kad tavo liga yra iszgydoma. Jausi pagerejima isz pirmos dienos ir neužilgio atrasi save karalium terp vyru ant kuno, proto ir szirdies. Niekas teip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip iszbegimai seklos nakties laike, arba slaptingas nubegimas seklos su szlapumu. Tas padaro žmogu netinkancziu prie darbo, ženatves ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystes blogu darbu, naturaliszko silpnumo ar nuo per tankaus užganedinimo lytiszku geidavimu,

MES TIKRAI TAVE ISZGYDYSIME.

Mes gydom ir iszgydom seklos nubegimus, nervu nusilpnejima, užsenejusi puleteky, syfili, nenaturaliszkus beginus, patžagysta, inkstu ir pusles ligas, teisybe sakant, visas VYRU LIGAS. Visos kliutis laimingam ženybiniam gyvenime bus praszalintos. Tukstancziu jaunu ir pusamžiniu vyru kasmet priesz laika nuszluoja in graba jaunystes iszdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors viena isz virsz paminetu ženklu, pasirodavik su mum pakol da nę per velu.

RODA TAU NIEKO NEKASZTUOJA,

o gali užczedyti daug kentejimu. Valandos, laike kuriu priima ligonius: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedeliom ir kitokiose szventes dienose nuo 10 ryto iki 12 valandos pietu tiktai. Adresas:

CHICAGO MEDICAL CLINIC

344 South State St., Arti Harrison, CHICAGO, Ill.